

BIHANG

TILL

RIKSDAGENS PROTOKOLL

VID

SENARE LAGTIMA RIKSDAGEN I STOCKHOLM

ÅR 1914.

SEXTONDE SAMLINGEN.

Protokollsutdrag från kamrarna.

Den 20 maj.

Från första kammaren.

*Utdrag av protokollet, hållet hos riksdagens första kammare
den 20 maj 1914.*

Nr 1. S. D. Företogs val av tre ledamöter för att delta i talmansöverläggningarna; och befunnos, efter valförrättningens slut, därtill hava blivit utsedde:

herr Kvarnzelius,
» Trygger,
greve Wachtmeister, Fredrik.

Som ovan.

Ur protokollet

A. v. Krusenstjerna.

Nr 2. S. D. Företogs val av två ledamöter för att hava inseende över riksdagens kansli; och befunnos, efter valförrättningens slut, därtill hava blivit utsedde:

herr af Ekenstam,
» Östberg, G. F.

Nr 3. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista riksdags sammanträde sig tilldragit.

Nr 4. S. D. Upplästes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts nådiga skrivelse till riksdagen med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t i nåder förordnat statsrådet, kommandören av kungl. nordstjärneorden, andra klassen, juris kandidaten Steno Johannes Stenberg att under innevarande riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet; och skulle underrättelse om denna nådiga skrivelses innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hava inseende över riksdagens kansli.

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 16 saml.

*Från andra kammaren.**Utdrag av protokollet, hållet hos riksdagens andra kammare
den 20 maj 1914.*

Nr 1. S. D. Företogs val av tre ledamöter att deltaga i talmans-
överläggningarna; och blevo därtill utsedde:

herr Branting,
» Edén och
» Persson i Stallerhult.

Som ovan.

Ur protokollet
Per Cronvall.

Nr 2. S. D. Företogs val av två ledamöter att hava inseende
över riksdagens kansli; och blevo därtill utsedde:

herr Pettersson i Södertälje och
» Zetterstrand.

Nr 3. S. D. Företogs val av åtta ledamöter, vilka skulle äga
att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vakt-
betjäning; och blevo därtill utsedde:

herr vice talmannen D. Persson,
» Adelswärd,
» Andersson i Skivarp,
» Jansson i Djursåtra,
» Palmstierna,
» Persson i Stallerhult,
» Tengdahl och
» Rune.

Nr 4. S. D. Företogs val av tre ledamöter att handhava vården
om kammarens ekonomiska angelägenheter; och blevo därtill utsedde:

herr Odqvist,
» Persson i Malmö och
» Röing.

Den 23 maj.

Från första kammaren.

Nr 5. S. D. Företogs val av tio ledamöter i konstitutionsutskottet och utsågos därtill:

herr Clason	från »nationella partiet»,
» Hellberg	» »liberala samlingspartiet»,
» Bellinder	» »nationella partiet»,
» Ekman, Karl Johan,	» » »
» Mannheimer	» »liberala samlingspartiet»,
» von Geijer	» »nationella partiet»,
» Kjellén	» » »
» Stadener	» »liberala samlingspartiet»,
» Olsson, Olof,	» »socialdemokratiska gruppen»,
» von Mentzer	» »nationella partiet».

Nr 6. S. D. Företogs val av tolv ledamöter i statsutskottet och utsågos därtill:

greve Wachtmeister, Fredrik,	från »nationella partiet»,
herr Kvarnzelius	» »liberala samlingspartiet»,
» Swartz	» »nationella partiet»,
» Jonsson, Olof,	» » »
» Lamm	» »liberala samlingspartiet»,
greve Klingspor	» »nationella partiet»,
herr Strömberg	» » »
» Hahn	» »liberala samlingspartiet»,
» Ericson, Hans,	» »nationella partiet»,
» Lindblad, A. C.,	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Ekman, Carl G.,	» »liberala samlingspartiet»,
» Åström	» »nationella partiet».

Nr 7. S. D. Företogs val av tio ledamöter i bevillningsutskottet och utsågos därtill:

herr Hammarström	från »nationella partiet»,
» Karlsson, K. G.,	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Beck-Friis, C. Joachim,	» »nationella partiet»,
herr Ericsson, Ollas A.,	» » »

herr Eklund	från »liberala samlingspartiet»,
» Lyckholm	» »nationella partiet»,
» Antonsson	» » » »
» Kobb	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Fleming	» »nationella partiet»,
herr Bäckström	» »socialdemokratiska gruppen».

Nr 8. S. D. Företogs val av åtta ledamöter i bankoutskottet och utsågos därtill:

herr von Stapelmohr	från »nationella partiet»,
» Larsson, Jacob,	» »liberala samlingspartiet»,
» Hedenstierna	» »nationella partiet»,
» Neiglick	» »liberala samlingspartiet»,
» Trapp	» »nationella partiet»,
» Hallin	» » » »
» Ekman, Joh. E:son,	» »liberala samlingspartiet»,
» Gustafsson	» »nationella partiet».

Nr 9. S. D. Företogs val av åtta ledamöter i lagutskottet och utsågos därtill:

herr af Ekenstam	från »nationella partiet»,
» Söderbergh	» »liberala samlingspartiet»,
» Trana	» »nationella partiet»,
» Stårner	» »liberala samlingspartiet»,
» Gezelius	» »nationella partiet»,
greve Lagerbjelke	» » » »
herr Alexanderson	» »liberala samlingspartiet»,
» Johanson	» »nationella partiet».

Nr 10. S. D. Företogs val av åtta ledamöter i jordbruksutskottet och utsågos därtill:

herr Odelberg	från »nationella partiet»,
» Petersson, P. Alfred,	» »liberala samlingspartiet»,
» Paulson	» »nationella partiet»,
» Pers	» »liberala samlingspartiet»,
» Fahlén	» »nationella partiet»,
» Lindblad, Ernst A.,	» » » »
» Holmquist	» »liberala samlingspartiet»,
» Ericsson, Aaby,	» »nationella partiet».

Nr 11. S. D. Beslöt kammaren för sin del, att ett särskilt utskott, bestående av 24 ledamöter, 12 från vardera kammaren, skulle tillsättas för behandling av

ej mindre Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner:

1:o) angående ny härordning,

2:o) med förslag till värnpliktslag,

3:o) med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 2 i förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd),

4:o) angående sjöförsvarets ordnande, samt

5:o) med förslag till lag om förbud i vissa fall mot värnpliktigs skiljande från tjänst eller arbete,

jämte följande delar av statsverkspropositionen:

fjärde huvudtiteln och

femte huvudtiteln med undantag av rubriken Handeln och vad som därunder förekommer,

än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i dessa ämnen eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor;

och skulle andra kammaren inbjudas att i detta beslut förena sig med första kammaren.

Nr 12. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 4, angående försäljning av förra militiebostället Narveryd nr 3 i Östergötlands län;

nr 5, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Saxtorp nr 13 i Malmöhus län;

nr 6, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Fjärrestad nr 1 och 2 i Malmöhus län;

nr 7, angående försäljning av visst område från förra länsmansbostället Stora Hammar nr 14 i Malmöhus län;

nr 11, angående försäljning av kronolägenheten Nykvarn nr 1, en vattenmjölkvarn, i Uppsala län;

nr 12, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Sörby nr 1 i Östergötlands län;

nr 13, angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Mårtenstorp nr 1 i Jönköpings län;

nr 14, angående försäljning av förra militiebostället Vare nr 3 Västergård i Kronobergs län;

nr 15, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Agnäs nr 1 i Kronobergs län;

nr 16, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ljungby nr 5 i Kalmar län;

nr 17, angående upplåtande av ett område från förra häradshövdingbostället Österarp nr 1 och 2 i Kalmar län;

nr 18, angående upplåtande av lägenheter från förra landshövdingbostället Hossmo nr 1 med Dunö nr 1 i Kalmar län;

nr 19, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Skramstad nr 1 m. m. i Kalmar län;

nr 20, angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Skörpinge nr 20 i Kristianstads län;

nr 21, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gladsax nr 15 och Järrestad nr 17 i Kristianstads län;

nr 22, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gräsna nr 1 i Kristianstads län;

nr 23, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Eskilstorp nr 1 i Malmöhus län;

nr 24, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Fjälje nr 22 i Malmöhus län;

nr 25, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Rågåkra nr 1 i Malmöhus län;

nr 26, angående upplåtande i särskilda lägenheter av förra militiebostället Eggelstad nr 10 i Malmöhus län;

nr 27, angående upplåtande av områden från förra häradshövdingbostället Henninge nr 3 och 7 i Malmöhus län;

nr 28, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Sälelund m. m. i Göteborgs och Bohus län;

nr 29, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostäl-lena Säm Öster nr 1 och Säm Söder nr 3 i Göteborgs och Bohus län;

nr 30, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Välan nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 31, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ormo nr 1 m. m. i Göteborgs och Bohus län;

nr 32, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Stommen nr 1 i Älvsborgs län;

nr 33, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Silboholm med underlydande i Skaraborgs län;

nr 34, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Anderstorp nr 1 i Skaraborgs län;

nr 35, angående försäljning av det till kronoparken Västra Hillet i Skaraborgs län hörande skiftet Galjmossen;

nr 36, angående upplåtande av vissa delar av de till kronoparken Kungsskogen i Värmlands län hörande hemmanen Kungsskogen, Gräs och Sorkedalen;

nr 37, angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Åbyn nr 16 i Gävleborgs län;

nr 38, angående försäljning av kronans andel i ett soldattorp å ägora till Tjugesta nr 1 och 2 i Södermanlands län;

nr 39, angående försäljning av viss till statens domäners fond hörande kroncegendom;

nr 40, angående nybyggnader vid det åt veterinärinrättningen i Skara anslagna stadshemmanet Brogården m. m.;

nr 41, angående driftkostnader under år 1915 för egnahemslånefonden;

nr 42, angående försäljning av förra länsmansbostället Hummelsta nr 3 i Uppsala län;

nr 46, angående upplåtande av lägenheter från förra kronofogdebostället Eckerud eller Eckre nr 1 med Eckre nr 2 i Älvsborgs län;

nr 47, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Blinneberg nr 1 i Skaraborgs län;

nr 48, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Vrånghult nr 1 Kampegården i Skaraborgs län;

nr 49, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Hallebo nr 2 i Skaraborgs län;

nr 50, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Äversta nr 2 i Örebro län; samt

nr 51, angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Bredgården nr 1 i Västmanlands län.

Från andra kammaren.

Nr 5. S. D. Vid denna dag anställda val blevo av andra kammaren utsedde till ledamöter i

konstitutionsutskottet:

herr Jansson i Djursåtra	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Persson i Malmö	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Edén	» »liberala samlingspartiet»,
» Magnusson i Tumhult	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Lindqvist i Stockholm	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Ericsson i Vallsta	» »liberala samlingspartiet»,
» Räf	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Waldén	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Leander	» »liberala samlingspartiet», och
» Beckman	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

statsutskottet:

herr Andersson i Skivarp	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Thorsson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Ekman	» »liberala samlingspartiet»,
» Persson i Stallerhult	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Rydén	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Ström	» »liberala samlingspartiet»,
» Odqvist	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Lindberg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Nilson i Örebro	» »liberala samlingspartiet»,
» Wiklund	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Eriksson i Grängesberg	» »socialdemokratiska gruppen», och
» Olofsson i Digernäs	» »liberala samlingspartiet»;

bevillningsutskottet:

herr Jespersen	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Palmstierna	» »socialdemokratiska gruppen»,

herr Röing	från »liberala samlingspartiet»,
» Nilsson i Bonarp	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Sandler	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Rune	» »liberala samlingspartiet»,
» Jeansson i Kalmar	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Källman	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Karlsson i Fjäl	» »liberala samlingspartiet», och
» Jonsson i Hökhult	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

bankoutskottet:

herr Vahlquist	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Söderberg i Stockholm	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Juhlin	» »liberala samlingspartiet»,
» Olsson i Blädinge	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Kristensson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Wijk	» »liberala samlingspartiet»,
» Söderberg i Hobbarn	» »lantmanna- och borgarepartiet», och
» Forssell	» »socialdemokratiska gruppen»;

lagutskottet:

herr Petersson i Lidingö villa- stad	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Pettersson i Södertälje	» »liberala samlingspartiet»,
» Lindhagen	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Pettersson i Bjälbo	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Schotte	» »liberala samlingspartiet»,
» Olsson i Broberg	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Persson i Norrköping	» »socialdemokratiska gruppen», och
» Olsson i See	» »liberala samlingspartiet»;

jordbruksutskottet:

herr Lundell	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» vice talmannen D. Persson	» »liberala samlingspartiet»,
» Linders	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Grimbo	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Hamilton	» »liberala samlingspartiet»,
» Nilsson i Tånga	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Öberg	» »lantmanna- och borgarepartiet», och
» Kronlund	» »liberala samlingspartiet».

Nr 6. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista riksdags sammanträde sig tilldragit.

Nr 7. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen med tillkännagivande att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Steno Johannes Stenberg att under innevarande riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som enligt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelses innehåll meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hava inseende över riksdagens kansli.

Nr 8. S. D. Upplästes ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 11, innefattande inbjudan till andra kammaren att förena sig med första kammaren i dess denna dag fattade beslut, att ett särskilt utskott, bestående av tjugufyra ledamöter, tolv från vardera kammaren, skulle tillsättas för behandlingen av

ej mindre Kungl. Maj:ts nedannämnda propositioner:

1:o) angående ny härordning,

2:o) med förslag till värnpliktslag,

3:o) med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 2 i förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd),

4:o) angående sjöförsvarets ordnande, samt

5:o) med förslag till lag om förbud i vissa fall mot värnpliktigs skiljande från tjänst eller arbete, jämte följande delar av statsverkspropositionen:

fjärde huvudtiteln och

femte huvudtiteln med undantag av rubriken Handeln och vad som därunder förekommer,

än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i dessa ämnen eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor;

och beslöt kammaren antaga berörda inbjudan.

Den 25 maj.

Från första kammaren.

Nr 13. S. D. Företogs val av tio suppleanter i konstitutionsutskottet, och utsågos därtill:

herr von Bahr	från »nationella partiet»,
» Skarstedt	» »liberala samlingspartiet»,
greve Hamilton, Alexander,	» »nationella partiet»,
herr Beckman	» »
» Ljunggren, August,	» »liberala samlingspartiet»,
» Hallberg	» »nationella partiet»,
» Bergqvist	» »
» Gullberg	» »liberala samlingspartiet»,
» Magnusson, Gerhard,	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Meurling	» »nationella partiet».

Nr 14. S. D. Företogs val av tolv suppleanter i statsutskottet, och utsågos därtill:

herr Ekelund	från »nationella partiet»,
» Berglund, Fredrik,	» »liberala samlingspartiet»,
» Nilsson, Johan,	» »nationella partiet»,
» Svensson, Ivan,	» »
» Bruce	» »liberala samlingspartiet»,
greve Posse	» »nationella partiet»,
» Hamilton, Carl,	» »
herr Lindh	» »liberala samlingspartiet»,
» Widell	» »nationella partiet»,
» Asplund	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Almer	» »liberala samlingspartiet»,
» Rooth	» »nationella partiet».

Nr 15. S. D. Företogs val av tio suppleanter i bevillningsutskottet, och utsågos därtill:

herr Östberg, Johan,	från »nationella partiet»,
» Ljunggren, Elof,	» »liberala samlingspartiet»,
» Danström	» »nationella partiet»,

herr Knaust	från »nationella partiet»,
» Nilson, Karl August,	» »liberala samlingspartiet»,
» Forssman	» »nationella partiet»,
» Magnusson, Carl Th.,	» »
» Roman	» »liberala samlingspartiet»,
» Berglund, Jan Erik,	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Bondeson	» »nationella partiet».

Nr 16. S. D. Företogs val av åtta suppleanter i bankoutskottet, och utsågos därtill:

herr Roos	från »nationella partiet»,
» Ingmansson	» »liberala samlingspartiet»,
» Boberg	» »nationella partiet»,
» Gelotte	» »liberala samlingspartiet»,
» Köhlin	» »nationella partiet»,
» Kellgren	» »
» Montgomery	» »liberala samlingspartiet»,
» Jönsson	» »nationella partiet».

Nr 17. S. D. Företogs val av tio suppleanter i lagutskottet, och utsågos därtill:

herr Larsson, Knut,	från »nationella partiet»,
» Olsson, Lars,	» »liberala samlingspartiet»,
greve Spens	» »nationella partiet»,
herr Hult	» »liberala samlingspartiet»,
» Malmborg	» »nationella partiet»,
» Dahl	» »
» Lindley	» »liberala samlingspartiet»,
» Olsson, Valerius,	» »nationella partiet»,
» Eliasson	» »liberala samlingspartiet»,
» Fagerlin	» »nationella partiet».

Nr 18. S. D. Företogs val av åtta suppleanter i jordbruksutskottet, och utsågos därtill:

greve Wachtmeister, Axel,	från »nationella partiet»,
herr Ingeström	» »liberala samlingspartiet»,
» Barthelson	» »nationella partiet»,
» Jonsson, Erik,	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Gyllenstierna	» »nationella partiet»,
» Silfverschiöld	» »

herr Rosén	från »liberala samlingspartiet»,
friherre Hermelin	» »nationella partiet».

Nr 19. S. D. Företogs val av tolv ledamöter i riksdagens särskilda utskott för behandling av frågor angående försvarsväsendet, och utsågos därtill:

herr Trygger	från »nationella partiet»,
» Bergström	» »liberala samlingspartiet»,
» Swartz	» »nationella partiet»,
greve Hamilton, Hugo,	» »
herr Petersson, P. Alfred,	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Gripenstedt	» »nationella partiet»,
herr Ericson, Hans,	» »
» Kvarnzeliuss	» »liberala samlingspartiet»,
» Wrangel	» »nationella partiet»,
greve Hamilton, Carl,	» »
herr Lindblad, A. C.,	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Hellberg	» »liberala samlingspartiet».

Nr 20. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 66, angående ändring av § 7 i avlöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket;

nr 70, angående understöd åt ångbåtsbefälhavaren O. A. Svenssons änka och minderåriga barn samt åt smedsförmannen O. F. Wikströms änka; samt

nr 73, angående disponerande av anslag till uppförande av vissa ny- och tillbyggnader vid kustsanatoriet vid Apelviken för skrofulösa barn.

Nr 21. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 67, angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta i fråga om vissa postavgifter.

Nr 22. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 72, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2, 5, 25, 48, 77, 99, 101, 120—124, 126—128, 134, 139, 144 och 164 §§ i lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903 och till lag innefattande tillägg till lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903; samt

nr 74, med förslag till lag angående vissa åtgärder mot utbredning av lungkot.

Nr 23. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 71, angående avstående av lägenheten Ljungsbo till staden Västervik.

Nr 24. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet riksdagens sistlidna år församlade revisorers berättelse om verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1912.

Nr 25. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet justitieombudsmannens vid andra lagtima riksmötet år 1914 avgivna ämbetsberättelse.

Från andra kammaren.

Nr 9. S. D. Vid denna dag anställda val blevo av andra kammaren utsedda till suppleanter i

konstitutionsutskottet:

herr Lundström i Göteborg	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Kropp	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Janson i Bråten	» »liberala samlingspartiet»,
» Jönsson i Slätåker	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Hallén	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Bogren	» »liberala samlingspartiet»,
» Hallendorff	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Sterne	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Säfstrand	» »liberala samlingspartiet»,
» Karlsson i Mo	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Magnusson i Kalmar	» »socialdemokratiska gruppen», och
» Sjöberg	» »liberala samlingspartiet»;

statsutskottet:

herr Gustafsson i Örebro	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Anderson i Råstock	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Hellberg	» »liberala samlingspartiet»,
» Lundblad	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Molin i Södertälje	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Pålsson	» »liberala samlingspartiet»,
» Lemke	» »lantmanna- och borgarepartiet»,

herr Jansson i Falun	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Stårte	» »liberala samlingspartiet»,
» Erlansson	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Strid	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Hägelåkra	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Bengtsson i Norup	» »liberala samlingspartiet», och
» Ingvarson	» »socialdemokratiska gruppen»;

bevillningsutskottet:

herr Berg i Staby	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Månsson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jönsson i Revinge	» »liberala samlingspartiet»,
» Hermelin	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Rundgren	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Hamrin	» »liberala samlingspartiet»,
» von Hofsten	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Holmström	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jonsson i Hå	» »liberala samlingspartiet»,
» Jönsson i Boa	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Uddenberg	» »socialdemokratiska gruppen», och
» Gustafsson i Vi	» »liberala samlingspartiet»;

bankoutskottet:

herr Sommeliu8	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Berg i Muukfors	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Carlson i Herrljunga	» »liberala samlingspartiet»,
» Olsson i Tyllered	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Edbom	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Hagberg	» »liberala samlingspartiet»,
» Westman	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Borggren	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jonsson i Gumboda	» »liberala samlingspartiet», och
» Lindvall	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

lagutskottet:

herr Svensson i Salång	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Åkerman i Halmstad	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Igel	» »liberala samlingspartiet»,
» Holmdahl	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Borg	» »socialdemokratiska gruppen»,

herr Rehn	från »liberala samlingspartiet»,
» Johansson i Mellbyn	» »lantmanna- och borgarepartiet»;
» Svensson i Eskilstuna	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olofsson i Avik	» »liberala samlingspartiet», och
» Indebetou	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

jordbruksutskottet:

herr Ekerot	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Tysk	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Lundström i Långnäs	» »liberala samlingspartiet»,
» Wallentin	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Berglund	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Bosson	» »liberala samlingspartiet»,
» Nilsson i Linnås	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Norin	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olausson	» »liberala samlingspartiet», och
» Larsson i Bondarve	» »lantmanna- och borgarepartiet».

Nr 10. S. D. Företogs val av tolv ledamöter i riksdagens särskilda utskott; och befunnos efter valets slut hava blivit därtill utsedda:

herr Lindman	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Branting	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Staaff	» »liberala samlingspartiet»,
» Andersson i Skivarp	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Thorsson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» vice talmannen D. Persson	» »liberala samlingspartiet»,
» Persson i Stallerhult	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Rydén	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Petré	» »liberala samlingspartiet»,
» Tamm	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Larsson i Västerås	» »socialdemokratiska gruppen», och
» E. A. Nilson i Örebro	» »liberala samlingspartiet».

Nr 11. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 2, angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1915; och

nr 3, angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader år 1915.

Nr 12. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 64, med förslag till ändrad lydelse av §§ 18 och 22 regeringsformen; samt

nr 79, med förslag till ändrad lydelse av §§ 4, 5, 6 och 15 regeringsformen, §§ 6, 10, 20, 32, 33, 38 och 43 riksdagsordningen samt 1 § 4:o tryckfrihetsförordningen.

Nr 13. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 65, med förslag till lag om ändrad lydelse av 12 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken samt lag om ändrad lydelse av 11 § i lagen om handräckning för fordrans utfående den 26 april 1907.

Nr 14. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 76, angående överlåtelse till lantförsvaret av vissa kronoegendomar för att tilläggas övningsfältet för i Linköping förlagda truppförband.

Nr 15. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 77, angående inköp av nytt övningsfält för Karlskrona grenadjärregemente; och

nr 75, angående försäljning av Karlsborgs kungsgård m. m.

Nr 16. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 4, angående försäljning av förra militiebostället Narveryd nr 3 i Östergötlands län;

nr 5, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Saxtorp nr 13 i Malmöhus län;

nr 6, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Fjärrestad nr 1 och 2 i Malmöhus län;

nr 7, angående försäljning av visst område från förra länsmansbostället Stora Hammar nr 14 i Malmöhus län;

nr 11, angående försäljning av kronolägenheten Nykvarn nr 1, en vattenmjölkvarn, i Uppsala län;

nr 12, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Sörby nr 1 i Östergötlands län;

nr 13, angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Mårtenstorp nr 1 i Jönköpings län;

nr 14, angående försäljning av förra militiebostället Vare nr 3 Västergård i Kronobergs län;

nr 15, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Agnäs nr 1 i Kronobergs län;

nr 16, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ljungby nr 5 i Kalmar län;

nr 17, angående upplåtande av ett område från förra häradshövdingbostället Österarp nr 1 och 2 i Kalmar län;

nr 18, angående upplåtande av lägenheter från förra landshövdingbostället Hossmo nr 1 med Dunö nr 1 i Kalmar län;

nr 19, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Skramstad nr 1 m. m. i Kalmar län;

nr 20, angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Skörpinge nr 20 i Kristianstads län;

nr 21, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gladsax nr 15 och Järrestad nr 17 i Kristianstads län;

nr 22, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gräsmåla nr 1 i Kristianstads län;

nr 23, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Eskilstorp nr 1 i Malmöhus län;

nr 24, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Fjälse nr 22 i Malmöhus län;

nr 25, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Rågåkra nr 1 i Malmöhus län;

nr 26, angående upplåtande i särskilda lägenheter av förra militiebostället Eggelstad nr 10 i Malmöhus län;

nr 27, angående upplåtande av områden från förra häradshövdingbostället Henninge nr 3 och 7 i Malmöhus län;

nr 28, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Sälelund m. m. i Göteborgs och Bohus län;

nr 29, angående upplåtande av lägenheter från förra militieboställena Säm Öster nr 1 och Säm Söder nr 3 i Göteborgs och Bohus län;

nr 30, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Välan nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 31, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ormo nr 1 m. m. i Göteborgs och Bohus län;

nr 32, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Stommen nr 1 i Älvsborgs län;

nr 33, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Silboholm med underlydande i Skaraborgs län;

nr 34, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Anderstorp nr 1 i Skaraborgs län;

nr 35, angående försäljning av det till kronoparken Västra Hillet i Skaraborgs län hörande skiftet Galjmossen;

nr 36, angående upplåtande av vissa delar av de till kronoparken Kungsskogen i Värmlands län hörande hemmanen Kungsskogen, Gräs och Sorkedalen;

nr 37, angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Åbyn nr 16 i Gävleborgs län;

nr 38, angående försäljning av kronans andel i ett soldattorp å ägorna till Tjugesta nr 1 och 2 i Södermanlands län;

nr 39, angående försäljning av viss, till statens domäners fond hörande kronoegendom;

nr 40, angående nybyggnader vid det åt veterinärinrättningen i Skara anslagna stadshemmanet Brogården m. m.;

nr 41, angående driftkostnader under år 1915 för egnahems-lånefonden;

nr 42, angående försäljning av förra länsmansbostället Hummelsta nr 3 i Uppsala län;

nr 46, angående upplåtande av lägenheter från förra kronofogdebostället Eckerud eller Eckre nr 1 med Eckre nr 2 i Älvsborgs län;

nr 47, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Blinneberg nr 1 i Skaraborgs län;

nr 48, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Vrånghult nr 1 Kampegården i Skaraborgs län;

nr 49, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Hallebo nr 2 i Skaraborgs län;

nr 50, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebo-stället Äversta nr 2 i Örebro län;

nr 51, angående upplåtande av lägenheter från förra härads-hövdingbostället Bredgården nr 1 i Västmanlands län;

nr 52, angående befrielse för föreståndaren för hydrografiska byrån att utgiva viss del av till återbetalning utdömda extra lönetillägg till byråns personal;

nr 53, med förslag till lag om hingstbesiktningstvång;

nr 54, angående driftkostnader under år 1915 för statens do-mäner; och

nr 62, angående bildande, för renskötselns upphjälpande i Väster-bottens och Norrbottens län av två fonder, benämnda Västerbottens lappfond och Norrbottens lappfond.

Nr 17. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr vice talmannen *D. Persson* avgiven motion, nr 1, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i visst avseende av gällande bestämmelser om rösträtt å kyrkostämma.

Nr 18. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Carlson* i Herrljunga avgiven motion, nr 2, om skrivelse till Kungl. Maj:t an-gående lagstiftning om vård av skjutvapen och försäljning av dylika vapen.

Nr 19. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Bäck-ström* avgiven motion, nr 3, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lättnader i stämpelskyldighetens fullgörande.

Nr 20. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Zetterstrand m. fl.* avgiven motion, nr 4, om visst tillägg till lagen om reglering av prästerskapets avlöning.

Nr 21. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Bengtsson* i Norup *m. fl.* avgiven motion, nr 5, om höjning av anslaget till stipendier åt elever vid folkhögskolor.

Nr 22. S. D. Hänvisades till statsutskottet riksdagens revisorers berättelse om den år 1913 av dem verkställda granskning av stats-verkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1912.

Den 26 maj.

Från första kammaren.

Nr 26. S. D. Företogs val av fjorton suppleanter i riksdagens särskilda utskott för behandling av frågor angående försvarsväsendet, och utsågos därtill:

herr Bergqvist	från »nationella partiet»,
» Larsson, Jacob T.,	» »liberala samlingspartiet»,
» Malmborg,	» »nationella partiet»,
» Knaust	» »
» Kobb	» »liberala samlingspartiet»,
» Widell	» »nationella partiet»,
» Boberg	» »
» Ekman, Carl G.,	» »liberala samlingspartiet»,
» Beckman	» »nationella partiet»,
» Olsson, Lars,	» »liberala samlingspartiet»,
» Köhlin	» »nationella partiet»,
» Forssman	» »
» Wickman	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Lindh	» »liberala samlingspartiet».

Nr 27. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedan nämnda motioner:

nr 4, av herr *Gullberg*, angående ersättning till vissa lägenhetsinnehavare för liden förlust vid bortförande av byggnader från ett till statens järnvägar upplåtet område vid Gellivare;

nr 5, av herr *Östberg, Gustaf Fredrik*, om avsättande av visst belopp för statsskuldens amortering; samt

nr 9, av herrar *Bondeson* och *Paulson*, om inlösen av Höganäs—Mölle järnväg.

Nr 28. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Nilsson, Johan*, väckt motion, nr 1, om höjning av tullen å ljus sirap.

Nr 29. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet nedannämnda motioner:

nr 2, av herr *Barthelson*, angående skrivelse till Konungen i fråga om lagstiftning till skydd mot olovligt tillägnande av kottar;

nr 3, av herr *Gullberg*, angående skrivelse till Konungen i fråga om åvägabringande av lagstiftning rörande vård och försäljning av skjutvapen;

nr 7, av herr *Ekman, Karl Johan*, angående tillägsbestämmelse i lagen om reglering av prästerskapets avlöning; samt

nr 8, av herr *Lindley*, om ändring av 82 § sjölagen.

Nr 30. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Malmberg m. fl.* väckt motion, nr 6, angående skrivelse till Konungen i fråga om statsstuteri vid Ottenby m. m.

Från andra kammaren.

Nr 23. S. D. Företogs val av fjorton suppleanter i riksdagens särskilda utskott; och befunnos efter valets slut hava blivit därtill utsedda:

herr Åkerman i Stockholm	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Ingvarson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Edén	» »liberala samlingspartiet»,
» Olsson i Blädinge	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Månsson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Adelswärd	» »liberala samlingspartiet»,
» Hellner	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Johansson i Uppmälby	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Hamilton	» »liberala samlingspartiet»,
» Hildebrand	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Svensson i Skönsberg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Jespersen	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Liljedahl	» »liberala samlingspartiet», och
» Hage	» »socialdemokratiska gruppen».

Nr 24. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 66, angående ändring av § 7 i avlöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket;

nr 70, angående understöd åt ångbåtsbefälhavaren O. A. Svenssons änka och minderåriga barn samt åt smedsförmannen O. F. Wikströms änka; och

nr 73, angående disponerande av anslag till uppförande av vissa ny- och tillbyggnader vid kustsanatoriet vid Apelviken för skrofulösa barn.

Nr 25. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 67, angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta i fråga om vissa postavgifter.

Nr 26. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 68, angående höjning av pensionsunderlaget för provinsialläkare; och

nr 69, angående rätt till pension för lasaretsläkaren A. W. Karström.

Nr 27. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 71, angående avstående av lägenheten Ljungebo till staden Västervik.

Nr 28. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 72, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2, 5, 25, 48, 77, 99, 101, 120—124, 126—128, 134, 139, 144 och 164 §§ i lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903 och till lag innefattande tillägg till lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903; samt

nr 74, med förslag till lag angående vissa åtgärder mot utbredning av lungdot.

Nr 29. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Hansson* avgiven motion, nr 6, om ändrad lydelse av 49 § i lagen om val till riksdagen.

Nr 30. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Molin* i Dombäcksmark avgiven motion, nr 7, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i förordningen angående stämpelavgiften.

Nr 31. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner av:

herr *Molin* i Dombäcksmark, nr 8, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om bidrag av statsmedel till kostnaderna för enskilda vägar på landet;

herr *Molin* i Dombäcksmark *m. fl.*, nr 9, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående innehavares av jordavsöndring befriande från utgörande av avgäld;

herrar *Molin* i Dombäcksmark² och *Sundström*, nr 10, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående skogshushållningen å staten tillhörig skogsmark;

herr *Andersson* i Knäppinge *m. fl.*, nr 11, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inrättande av ett statsstuteri vid Ottenby m. m.;

herr *Larsson* i Dala, nr 12, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående premiering av medelstora jordbruk; och

herr *Wedin m. fl.*, nr 13, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående upprättande av en växtförädlingsanstalt i Norrland.

Nr 32. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Jespersion m. fl.* avgiven motion, nr 14, om inlösen för statens räkning av järnvägen Höganäs—Mölle.

Nr 33. S. D. Hänvisades till riksdagens särskilda utskott en av herrar *Carlson* i Herrljunga och *Olausson* avgiven motion, nr 15, om förhöjning av de värnpliktiges dagavlöning under rekrytutbildningen.

Nr 34. S. D. Hänvisades till lagutskottet justitieombudsmannens vid innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Tryckfrihetskommitterades berättelse lades till handlingarna.

Nr 35. S. D. Föredrogs riksdagens kanslideputerades memorial, nr 1, angående antagande av tjänstemän i riksdagens kansli.

Vad kanslideputerade anmält och hemställt godkändes.

Den 27 maj.

Från första kammaren.

Nr 31. S. D. Vid föredragning av Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov, hänvisades propositionen, i vad den angick fjärde huvudtiteln och femte huvudtiteln med undantag av rubriken Handeln och vad som därunder förekommer till särskilda utskottet, i vad den angick pensions- och indragningsstaterna, till bankoutskottet, såvitt propositionen rörde de under jordbruksdepartementet lydande ärenden till jordbruksutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Till respektive utskott skulle jämväl överlämnas åtskilliga i anledning av propositionen inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 32. S. D. Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 63, med förslag till ändrad lydelse av §§ 96—102 och 110 regeringsformen, § 42 mom. 2 och § 68 riksdagsordningen samt § 4 5:o tryckfrihetsförordningen;

nr 64, med förslag till ändrad lydelse av §§ 18 och 22 regeringsformen; samt

nr 79, med förslag till ändrad lydelse av §§ 4, 5, 6 och 15 regeringsformen, §§ 6, 10, 20, 32, 33, 38 och 43 riksdagsordningen samt 1 § 4:o tryckfrihetsförordningen.

Nr 43. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 2, angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1915;

nr 3, angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader år 1915;

nr 75, angående försäljning av Karlbergs kungsgård m. m.; samt
nr 77, angående inköp av nytt övningsfält för Karlskrona grenadjärregemente.

Nr 34. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 82, angående överförande av visst belopp till den i 19 § av lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond.

Nr 35. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 68, angående höjning av pensionsunderlaget för provinsialläkare; och

nr 69, angående rätt till pension för lasaretsläkaren A. W. Karström.

Nr 36. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 57, med förslag till strafflag för krigsmakten m. m.; och

nr 65, med förslag till lag om ändrad lydelse av 12 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken m. m.

Nr 37. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 84, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1—5 samt 7—9 §§ i lagen om straffregister den 17 oktober 1900.

Nr 38. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 52, angående befrielse för föreståndaren för hydrografiska byrån att utgiva sin del av till återbetalning utdömda extra lönetillägg till byråns personal;

nr 53, angående lag om hingstbesiktningstvång;

nr 54, angående driftkostnader under år 1915 för statens domäner;

nr 62, angående bildande för renskötselns upphjälpande i Västerbottens och Norrbottens län av två fonder, benämnda Västerbottens lappfond och Norrbottens lappfond; samt

nr 76, angående överlåtelse till lantförsvaret av vissa kronoegen-
domar för att tilläggas övningsfältet för i Linköping förlagda trupp-
förband.

Nr 39. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 58, angående ny härordning;

nr 59, med förslag till värnpliktslag;

nr 60, angående sjöförsvarets ordnande;

nr 80, med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 2 i förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd); samt

nr 81, med förslag till lag om förbud i vissa fall mot värnpliktigs skiljande från tjänst eller arbete.

Nr 40. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Ekman, Karl Johan*, väckt motion, nr 16, med förslag till ändringar i förordningarna om kommunalstyrelse på landet, om kommunalstyrelse i stad och om kommunalstyrelse i Stockholm.

Nr 41. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedan-
nämnda motioner:

nr 10, av herr *Kjellén*, angående beloppet av de i regeringsformens § 63 omnämnda kreditivsummor;

nr 11, av herr *Fahlén*, om avsättning av visst belopp till en fond för fortsättande av inlandsbanan och till andra järnvägsanläggningar i Norrland;

nr 12, av herr *Petrén*, angående ändrade grunder för statsbidrags utgående till uppfostringsanstalter för fallandesjuka barn; samt

nr 13, av herr *Petrén*, om statsbidrag för å epileptikeranstalt vårdad fallandesjuk, som icke varit från barndomen minnesslö.

Nr 42. S. D. Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 14, av herr *Ekman, Karl Johan*, med förslag till ändrad lydelse av 11 och 13 §§ i förordningen angående försäljning av brännvin; och

nr 15, av herr *Ekman, Karl Johan*, med förslag till ändrad lydelse av 7 § i förordningen angående försäljning av vin och öl.

Nr 43. S. D. Föredrogs och godkändes riksdagens kanslideputerades memorial nr 1, angående antagande av tjänstemän i riksdagens kansli.

Från andra kammaren.

Nr 36. S. D. Föredrogs för remiss till utskottet Kungl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behov; och hänvisades propositionen därvid till statsutskottet, varjämte densamma remitterades i de delar, som anginge pensions- och indragningsstaterna, till bankoutskottet, i de delar, som anginge de under jordbruksdepartementet lydande ärenden, till jordbruksutskottet samt i fråga om fjärde huvudtiteln och femte huvudtiteln, med undantag av rubriken Handeln och vad därunder förekommer, till riksdagens särskilda utskott.

I sammanhang härmed föredrogos och remitterades till särskilda utskottet följande Kungl. Maj:ts propositioner, nämligen

nr 58, angående ny härordning;

nr 59, med förslag till värnpliktslag;

nr 80, med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 2 i förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd);

nr 60, angående sjöförsvarets ordnande; och

nr 81, med förslag till lag om förbud i vissa fall mot värnpliktigs skiljande från tjänst eller arbete.

Till respektive utskott skulle jämväl överlämnas åtskilliga i anledning av förenämnda propositioner inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 37. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 57, med förslag till strafflag för krigsmakten m. m.

Nr 38. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 63, med förslag till ändrad lydelse av §§ 96—102 och 110 regeringsformen, § 42 mom. 2 och § 68 riksdagsordningen samt § 4 5:o tryckfrihetsförordningen.

Nr 39. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr vice talmannen *D. Persson* avgiven motion, nr 16, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om viss ändring i lagen den 25 juni 1909 angående uppsikt å vissa jordbruk i Norrland och Dalarne.

Nr 40. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner av:

herr *Rune*, nr 17, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ersättning åt torpare och lägenhetsinnehavare å kronopark för av ålgar förorsakad skada;

densamme, nr 18, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring uti mom. 6 a) av kungörelsen angående grunder för tillgodogörande av kronans jakträtt; och

herrar *Lundgren* och *Molin* i Dombäcksmark, nr 19, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående statsbidrag till kostnaderna för lantmäteriförrättningar.

Nr 41. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner av:

herr *Leander*, nr 20, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående understöd åt ännu kvarlevande och behövande änkor efter män, som deltagit i ångfartyget *Vegas* expedition åren 1878—1880;

herr *Molin* i Dombäcksmark m. fl., nr 21, om ändring i de av årets första lagtima riksdag beslutade allmänna villkor och bestämmelser för åtnjutande av statsbidrag till väganläggningar och vägförbättringar samt till bro- och hamnbyggnader ävensom upprensning av åar och farleder;

herr *Bogren*, nr 22, angående ändring i de för eldare m. fl. befattningshavare vid statens järnvägar bestämda löneförmåner;

herr *Bogren* m. fl., nr 23, om dyrtidstillägg åt viss personal vid statens järnvägar;

herr *Juhlin*, nr 24, angående anslag till byggande av den s. k. Nyköpings kanal;

herr *Sävström*, nr 25, med anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen upptagna förslag om anslag till en spårväxerverkstad samt till därmed sammanhängande spårplanordningar i Örebro; och

herr *Röing*, nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 2, angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1915.

Nr 42. S. D. Hänvisades till riksdagens särskilda utskott motioner av:

herr *Nilsson* i Bonarp m. fl., nr 31, om tilldelande för år 1914 av mötesbidrag åt vissa officerare och underofficerare med vederlikar;

herr *Olausson* m. fl., nr 32, om meddelande av undervisning i navigation åt de vid flottan inskrivna värnpliktiga; och

herr *Indebetou* m. fl., nr 33, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående av staten garanterad ersättning för skada, som under tjänstgöring å undervattensbåt drabbar dess besättning.

Nr 43. S. D. Hänvisades till bankoutskottet motioner av:

herr *Ekman*, nr 34, om kompletterande dekorering av andra kamarens plenial; och

herr *Enderstedt*, nr 35, om pension åt förre mureriarbetaren Per Gustaf Persson.

Nr 44. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet motioner av:

herr *Indebetou*, nr 36, om ändring i 13 § mom. 1 c) i förordningen med tulltaxa för inkommande varor;

herr *Linders*, nr 37, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om utredning och förslag angående underlättande av sprittillverkning utav sulfitindustriens biprodukter m. m.;

herr *Söderberg* i Stockholm, nr 38, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om befrielse för visst slag av föreningar från skyldighet att till stat och kommun erlägga skatt för inkomst och förmögenhet; samt

herr *Olofsson* i Åvik, nr 39, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning och reglering av brännvinsförsäljningsbolagens förvaltningskostnader.

Den 29 maj.*Från första kammaren.*

Nr 44. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 17, av herrar *Almer* och *Petrén*, angående den i Kungl. Maj:ts förslag till stat för medicinalstyrelsen upptagna avlöningen för medicinalråd;

nr 18, av herr *Almer*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av anslag till uppförande av vissa ny- och tillbyggnader vid kustsanatoriet Apelviken;

nr 19, av friherre *De Geer, Fabian, m. fl.*, om anslag för beviljande av lån till nya enskilda järnvägsföretag;

nr 20, av herrar *Forssman* och *af Ekenstam*, om anslag eller lån för anläggande av järnväg mellan Tingstäde och Fårösund;

nr 21, av herr *Rosén*, om anslag för anläggning av ytterligare ett järnvägsspår mellan Norrköping och Mjölby;

nr 22, av herr *Rosén*, om anslag till fortsättning av statsbanan Ulriksfors—Volgsjön;

nr 23, av herr *Lindblad, Ernst*, om anslag och låneunderstöd för byggande av den s. k. Nyköpings kanal;

nr 24, av herr *Hellberg*, om statsbidrag för invigning av ett fredsmonument på svensk-norska gränsen; samt

nr 25, av herr *Nilsson, Karl August*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till omorganisation av patent- och registreringsverket.

Nr 45. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 27, av herrar *Östberg, Gustaf Fredrik*, och *af Ekenstam*, om pension till korrekturläsaren i riksdagens tryckeriexpedition H. A. Brander; och

nr 28, av herr *Roos*, om pension från allmänna indragningsstaten åt f. d. soldaten S. P. Holm.

Nr 46. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet en av herr *Petrén* väckt motiou, nr 29, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande reglering av nattarbetet inom bagerier, konditorier och s. k. hembagerier.

Nr 47. S. D. Efter föredragning av en utav herrar *Wavrinsky* och *von Geijer* väckt motion, nr 26, angående skrivelse till Konungen i fråga om åtgärder till befrämjande av vetenskaplig forskning och undervisning i publik och privat internationell rätt, hänvisades denna motion till ett tillfälligt utskott.

Från andra kammaren.

Nr 45. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 84, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1—5 samt 7—9 §§ i lagen om straffregister den 17 oktober 1900.

Nr 46. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 82, angående överförande av visst belopp till den i 19 § av lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond.

Nr 47. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet motioner av:
herr *Andersson* i Milsmaden *m. fl.*, nr 40, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändrade bestämmelser rörande röstgrund å kyrkostämma vid val till folkskollärare- med flera befattningar;

herr *Räf*, nr 41, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i syfte att allmänna val, särskilt till andra kammaren, må förrättas å vardagar; och

herr *Waldén m. fl.*, nr 42, om sådana ändringar i gällande förordning om kommunalstyrelse på landet *m. fl.* kommunalförfattningar, att den kommunala rösträtten bygges på grundval av allmän och lika rösträtt för såväl män som kvinnor, *m. m.*

Nr 48. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner av:

herr *Bärg* i Katrineholm *m. fl.*, nr 44, om tillfälligt lönetillägg till ordinarie tjänstemän av lägre grad vid statens järnvägar;

herr *Westman m. fl.*, nr 45, om förnyat anslag till låneunderstöd för enskilda järnvägar;

herr *von Hofsten m. fl.*, nr 46, om förnyat anslag till låneunderstöd för nya enskilda järnvägsföretag;

herrar *Bosson* och *Berg* i Munkfors, nr 47, om bidrag av statsmedel till kostnaderna för invigningen av fredsmonumentet på svensk-norska gränsen; och

herr *Olsson* i Tyllered, nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 73, angående disponerande av anslag till uppförande av vissa ny- och tillbyggnader vid kustsanatoriet Apelviken.

Nr 49. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner av:

herr *Jönsson* i Slätåker, nr 50, om understöd av statsmedel åt enskild lantbruksskola eller lantmannaskola samt åt frielever vid sådan skola; och

herr *Carlson* i Herrljunga, nr 51, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående möjliggörande för innehavare av vissa med tomträtt upplåtna tomter vid Trollhättan att förvärva äganderätt till tomterna.

Nr 50. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Carlson* i Herrljunga avgiven motion, nr 52, om upphävande av tullen å kalciumnitrat (norgesalpeter).

Nr 51. S. D. Hänvisades till bankoutskottet motioner av:

herr *Lundell*, nr 53, om pension åt förre korpralen Karl Nyström Smälännings änka;

herr *Zetterstrand*, nr 54, om pension åt korrekturläsaren vid riksdagens tryckeriexpedition Hjalmar Brander;

herrar *Berg* i Munkfors och *Forssell*, nr 55, om överflyttning å övervaktmästaren vid riksdagens hus av de vice värden för riksdagshuset åliggande göromål;

herr *Vahlquist*, nr 56, om anslag till utgivande av en uppslagsbok över 1914 års lagtima riksdagars verksamhet; och

herr *Henrikson*, nr 57, om årligt understöd åt folkskolläraren C. G. Carlgrens änka.

Nr 52. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Borggren* avgiven motion, nr 59, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående reglering av nattarbetet inom bagerier, konditorier och hembagerier.

Den 2 juni.

Från första kammaren.

Nr 48. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 55, med förslag till lag angående förbud för vissa utlänningar att här i riket vistas;

nr 56, angående vissa ändringar i förordningen angående utvidgad näringsfrihet; samt

nr 78, med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten.

Nr 49. S. D. Föredrogos och hänvisades till särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 86, angående anskaffning av tre 75 mm. kanoner med lavettage; och

nr 87, angående vissa åtgärder till höjande av jagarnas stridsvärde m. m.

Nr 50. S. D. Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:

nr 49, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, angående ändring i vissa delar av förordningarna om kommunalstyrelse på landet, om kommunalstyrelse i stad, om kommunalstyrelse i Stockholm och om landsting;

nr 50, av herr *Skarstedt*, angående skrivelse till Konungen i fråga om utarbetande av förslag till sådan ändring av lagen om val till riksdagen, att deras rösträtt tryggas, som utan eget förvållande ej blivit upptagna i röstlängden;

nr 51, av herr *Jönsson*, om ändring i gällande bestämmelser angående hälsovårdsnämnd och kostnader för hälsovård i viss del av landskommun, där den övriga delen förklarats skola lyda under hälsovårdsstadgans föreskrifter rörande stad; samt

nr 59, av herr *Dahl*, med förslag till ändrad lydelse av § 9 i lagen om val till riksdagen.

Nr 51. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 41, av herr *Ekman, Carl Gustaf*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om beviljande av medel för utförande av vissa förändringar med avseende på Stockholms bangårdsanläggningar;

nr 42, av herr *Bellinder m. fl.*, om anslag till anläggande av en statsbana mellan norra stambanan och Kapellskär med bibana till Norrtälje;

nr 43, av herr *Johansson m. fl.*, om anslag till låneunderstöd för enskilda järnvägsanläggningar;

nr 44, av herr *Strömberg*, om tillägg till föreslagna grunder för utgående av statsbidrag till avlönande av lärare vid folkskolor och småskolor; samt

nr 56, av herr *Petrén*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till omorganisation av medicinalstyrelsen.

Nr 52. S. D. Efter föredragning av nedannämnda motioner:

nr 30, av herr *Ericsson, Ollas m. fl.*, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker,

nr 31, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, med förslag till ny lagstiftning angående försäljning av rusdrycker,

nr 32, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, med förslag till ändrad lydelse av vissa paragrafer i förordningen angående försäljning av tillagade alkoholfria drycker samt svagdricka,

nr 33, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, angående ändring av 13 § i maltdrycksskatteförordningen,

nr 34, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, med förslag till ändrad lydelse av vissa paragrafer i brännvinstillverkningsförordningen,

nr 35, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, med förslag till ändrad lydelse av 1 § i förordningen angående statsverkets fond av rusdrycksmedel,

nr 36, av herr *von Mentzer*, angående införande av vissa bestämmelser i en ny förordning om försäljning av rusdrycker,

nr 37, av herr *Boberg*, angående skrivelse till Konungen i fråga om möjligheten att åstadkomma lagbestämmelser avseende förbud mot försäljning av spritdrycker med större alkoholhalt, samt

nr 38, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, med förslag till ändrad lydelse av 7 § i förordningen angående utvidgad näringsfrihet,

hänvisades dessa motioner till bevillningsutskottet.

Nr 53. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet en av herr *Kvarnzelius m. fl.*, väckt motion, nr 48, angående ordnandet av driftkrediten för det mindre jordbruket.

Nr 54. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet nedannämnda motioner:

nr 39, av herr *Berglund, Fredrik*, om beredande av rätt för gift kvinna att föra egen eller annans talan vid domstol eller hos annan myndighet;

nr 57, av herr *Trygger m. fl.*, om åtgärder mot den tilltagande sedliga urartningen; samt

nr 58, av herr *Trygger m. fl.*, om ändring i 10 kap. 14 § strafflagen.

Nr 55. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 45, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, om åvägabringande av utredning och förslag i fråga om ändrade villkor för upplåtelser av odlingslägenheter å kronoparker och överloppsmarker i de sex nordligaste länen m. m.;

nr 46, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, angående inrättandet av en odlingslånefond för södra och mellersta delarna av landet; samt

nr 47, av herr *Hallberg*, angående ändring av 13 § i lagen om rätt till jakt.

Nr 56. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet en av herr *Klefbeck* väckt motion, nr 40, om ändring av 16 § 2 mom. värnpliktslagen.

Nr 57. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nedannämnda motioner:

nr 52, av herrar *Dahl* och *Söderbergh*, om tilldelande för år 1914 av mötesbidrag åt vissa officerare och underofficerare med vederlikar;

nr 53, av herr *Biörklund*, om beredande av provisoriskt avlönings-tillägg åt underofficerare med vederlikar vid de i Umeå, Östersund och Sollefteå förlagda trupper;

nr 54, av herr *Ericson, Hans*, och greve *Wachtmeister, Axel*, om upprepning av östra farleden i Karlskrona; samt

nr 55, av herrar *Bergström* och *Kvarnzelius*, om verkställande genom särskilda utskottets försorg av ändringar i vissa hänseenden beträffande frågor under riksstatens fjärde och femte huvudtitlar.

Från andra kammaren.

Nr 53. S. D. Beslöt kammaren för sin del, att ett särskilt utskott, bestående av 20 ledamöter, 10 från vardera kammaren, skulle tillsättas för behandling av

ej mindre nedannämnda inom kammaren väckta motioner, nämligen:

herr *Staaßs m. fl.*, nr 109, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker,

herr *Staaßs m. fl.*, nr 110, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 och 4 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin,

herr *Staaßs m. fl.*, nr 111, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel,

herr *Staaßs m. fl.*, nr 112, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 13 § i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker,

herr *Staaßs m. fl.*, nr 113, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1—3, 6, 10, 11, 13 och 14 §§ i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka,

herr *Staaßs m. fl.*, nr 114, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 7 § i förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet,

herr *Erlanssons*, nr 115, med förslag till vissa bestämmelser att vid antagande av ny förordning om försäljning av rusdrycker införas i förordningen,

herr *Gustafssons* i Brånsta *m. fl.*, nr 116, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om begränsning av alkoholhalten i de spritdrycker, som må i riket försäljas,

herr *Källmans m. fl.*, nr 118, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker,

herr *Erikssons* i Grängesberg m. fl., nr 162, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker jämte vissa därmed sammanhängande författningsändringar,

herr *Erikssons* i Grängesberg, nr 163, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder från statens sida till understöd åt vissa arbetare, som till följd av antagande av ny förordning om försäljning av rusdrycker bliva arbetslösa,

herr *Erikssons* i Grängesberg, nr 164, om ändring i gällande bestämmelser angående partihandel med brännvin, och

herr *Jeanssons* i Kalmar, nr 165, med visst förslag i avseende å eventuellt införande av kommunal folkomröstning angående försäljning av rusdrycker,

än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att i enskilda motioner eller eventuellt av Kungl. Maj:t göras i dessa ämnen eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor;

och skulle första kammaren inbjudas att i detta beslut förena sig med andra kammaren.

Nr 54. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 78, med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten;

nr 55, med förslag till lag angående förbud för vissa utlänningar att här i riket vistas; och

nr 56, angående vissa ändringar i förordningen angående utvidgad näringsfrihet.

Nr 55. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet motioner av:

herr *Bengtsson* i Norup, nr 63, angående sådan ändring i bestämmelserna om indelning i valkretsar för landstingsmannaval att proportionellt valsätt må tillämpas i alla valkretsar;

herr *Staaß* m. fl., nr 64, om upphävande av den kommunala rösträtten för bolag och omyndiga m. fl. ändringar i gällande kommunalförfattningar; och

herr *Nydal*, nr 65, om ändring av § 18 i lagen om val till riksdagen.

Nr 56. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner av:

herr *Kronlund*, nr 66, om anslag till hållplatsens vid Valtorp förändring till station;

herrar *Ingvarson* och *Andersson* i Gävle, nr 67, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 3, angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader år 1915; och

herr *Palmstierna*, nr 68, om dyrortstillägg åt ordinarie lärare vid navigationsskolan i Härnösand.

Nr 57. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner av:

herr *Leander*, nr 70, om förändrad benämning å en av Kungl. Maj:t föreslagen ny befattning hos fångvårdsstyrelsen;

herr *Hage m. fl.*, nr 71, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till åstadkommande av direkt genomgångstrafik över Svinesund mellan svenska och norska järnvägar;

herr *Kronlund m. fl.*, nr 72, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om minskning eller avskrivning av den avgäld, som utgår från de hemman, vilka varit delägare i Åtrans åsänkningsföretag;

herr *Jespersion m. fl.*, nr 73, om ändring i de i statsverkspropositionen föreslagna grunder för fördelningen av den kommunerna tillkommande ersättning för mistade andelar i brännvinsförsäljningsmedlen; och

herr *Wawrinsky m. fl.*, nr 74, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag i statsverkspropositionen till lönereglering för medicinalstyrelsen.

Nr 58. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Olsson* i See avgiven motion, nr 75, om anslag till rättshjälp i vissa fall åt åbor och lägenhetsinnehavare.

Nr 59. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner av:

herr *Larsson* i Bondarve *m. fl.*, nr 76, om bidrag eller lån av statsmedel till utförande av järnvägen Tingstäde—Fårösund;

herr *Åkerlund m. fl.*, nr 77, om anläggning av statsbana från lämplig punkt å norra stambanan till Kapellskär *m. m.*; och

herr *Hallendorff*, nr 78, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag i statsverkspropositionen om upprättande av en professur i statistik vid Lunds universitet.

Nr 60. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet motioner av:

herr *Bengtsson* i Kullen, nr 79, om upphävande av stämpelskatten å inrikes växlar;

herr *Palmstierna m. fl.*, nr 80, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om utveckling av landets handelspolitik i riktning mot frihandel m. m.;

herr *Kronlund*, nr 81, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om vissa åtgärder till underlättande av sprittillverkning utav sulfitindustriens avfallsprodukter; och

herr *Olsson* i Broberg *m. fl.*, nr 82, om ändring i 12 § 1 mom. tredje stycket i gällande bevillningsförfordning.

Nr 61. S. D. Hänvisades till bankoutsittet motioner av:

herrar *Ericsson* i Vallsta och *Edbom*, nr 84, om pension åt skadade värnpliktige N. J. Silfver; och

herr *Magnusson* i Kalmar, nr 85, om pension åt förre båtsmannen J. P. Pettersson Vaksam.

Nr 62. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner av:

herr *Persson* i Norrköping *m. fl.*, nr 86, om ändring i 15 kap. 22 och 24 §§ strafflagen;

herr *Hamilton*, nr 87, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om upphävande av befintliga familjefideikommissstiftelser m. m.;

herr *Sandler m. fl.*, nr 88, om ändring i 10 kap. 14 § strafflagen;

herr *Lindman m. fl.*, nr 89, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för motarbetande av den sedliga urartningen på olika områden; och

herr *Lindman m. fl.*, nr 90, om ändring i 10 kap. 14 § strafflagen.

Nr 63. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner av:

herr *Hellberg*, nr 91, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om inlösen och upplåtande till odlingslägenheter av s. k. disponerade ströängar å kronoparker i de nordligaste länen;

herr *Hage*, nr 92, om ändring i bestämmelserna angående villkor för lån från norrländska nyodlingsfonden m. m.;

herr *Gustafsson* i Brånsta *m. fl.*, nr 93, om ökad försäljning av vissa kronans jordbruksegendomar för beredande av medel till inköp av för skogsbörd tjänlig eller skogbärande mark;

herr *Staaß m. fl.*, nr 94, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om åtgärder till främjande av upplåtelser utav odlingslägenheter å kronoparker och överloppsmarker i de sex nordligaste länen;

herr *Staaß m. fl.*, nr 95, om inrättande av en fond för befrämjande av nyodlingar i andra delar av landet än Norrland och Dalarne;

herr *Borggren*, nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 20, angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Skörpinge nr 20 i Kristianstads län;

herr *Jonsson* i Hökhult, nr 98, om anslag till lån åt kommuner för inköp av skogsmark för varaktigt skogsbruk;

herr *Jonsson* i Hökhult, nr 99, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om rätt att till fullgörande av skyldighet att underhålla enskild väg taga väglagningsämnen å annans mark; och

herr *Lindman m. fl.*, nr 100, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i syfte att underlätta upplåtande till odling och bebyggande av s. k. ströängar i Norrland m. m.

Nr 64. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Staaß m. fl.* avgiven motion, nr 96, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ordnande av det mindre jordbrukets kreditförhållanden.

Nr 65. S. D. Hänvisades till riksdagens särskilda utskott motioner av:

herr *Liljedahl*, nr 101, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om uppförande å fast stat av viss vid armén anställd civil personal; och

herr *Liljedahl m. fl.*, nr 102, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rätt för arméns manskap med fast anställning att åtnjuta dagavlöning vid sjukdom.

Nr 66. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Palmstierna* avgiven motion, nr 103, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående tillsättande av en särskild beredning för granskning i vissa avseenden av vattenrätts- och dikningslagstiftningskommittéernas betänkande av den 17 december 1910.

Nr 67. S. D. Beslöt kammaren att hänvisa till bevillningsutskottet följande motioner, nämligen av:

herr *Staaß m. fl.*, nr 109, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker;

herr *Staaß m. fl.*, nr 110, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 och 4 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin;

herr *Staaß m. fl.*, nr 111, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel;

herr *Staaß m. fl.*, nr 112, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 13 § i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker;

herr *Staaß m. fl.*, nr 113, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1—3, 6, 10, 11, 13 och 14 §§ i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka;

herr *Staaß m. fl.*, nr 114, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 7 § i förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet;

herr *Erlansson*, nr 115, med förslag till vissa bestämmelser att vid antagande av ny förordning om försäljning av rusdrycker införas i förordningen; och

herr *Gustafsson* i Brånsta *m. fl.*, nr 116, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om begränsning av alkoholhalten i de spritdrycker, som må i riket försäljas;

dock att, därest ett särskilt utskott komme att av riksdagen tillsättas för behandling av bl. a. dessa motioner, desamma skulle överlämnas till sistnämnda utskott.

Nr 68. S. D. Beslöt kammaren hänvisa till bevillningsutskottet en av herr *Källman m. fl.* avgiven motion, nr 118, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker; dock att, därest ett särskilt utskott komme att av riksdagen tillsättas för behandling av bland annat denna motion, densamma skulle överlämnas till sistnämnda utskott.

Nr 69. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Johansson* i Brånalt avgiven motion, nr 119, angående likställighet mellan städer och landsbygd i avseende å antal representanter i landsting.

Nr 70. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Lindhagen* avgiven motion, nr 120, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning i vad mån hos statens verk och myndigheter personer äro på ett stadigvarande sätt sysselsatta med städnings- och rengöringsarbete m. m.

Nr 71. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Lindhagen* avgiven motion, nr 121, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om beredande av förbättrad ställning åt vissa å domsagornas kanslier anställda skrivbiträden.

Nr 72. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner av:

herrar *Hamrin* och *Widlund*, nr 122, om anslag till anordnande av strandskoningar å Visingsö;

herr *Karlsson* i Fjäl, nr 123, om avsättning av 10,000,000 kronor till inlandsbanan;

herr *Nilsson* i Tånga, nr 124, angående en lånefond till understöd åt vissa fastighetsägare, som lidit ekonomisk förlust genom nedläggande av driften vid sockerraffinaderiet i Hasslarp;

herr *Eriksson* i Grängesberg, nr 125, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om ändring i gällande grunder för beviljande av understöd från förslagsanslaget till anstalter för bildbara sinnesslöa;

herr *Hellberg*, nr 126, om ändring i lönestaten för vissa vaktmästare vid kungl. biblioteket;

herrar *E. A. Nilson* i Örebro och *Tengdahl*, nr 127, om upprättande av en elektroteknisk fackavdelning vid tekniska elementarskolan i Örebro; och

herr *Hamilton m. fl.*, nr 128, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om ökat statsbidrag till kommunernas folkskoleutgifter.

Nr 73. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet motioner av:

herr *Lindhagen*, nr 129, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande skatt å jordvärde;

herr *Jeansson* i Kalmar, nr 130, om ändring av rubriken nr 555 i tulltaxan; och

herr *Wedin*, nr 131, om ändring i gällande tullsatser å råg m. m.

Nr 74. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Säfsstrand* avgiven motion, nr 132, om pension åt lantbruksläraren J. A. Anderberg.

Nr 75. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner av:

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 133, med förslag till provisorisk lag om expropriation av jord för vissa sociala ändamål m. m.;

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 134, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående initiativ från svensk sida till internationell överenskommelse om förbud mot nattarbete av män i industriella och angränsande arbetsområden m. m.;

herr *Lindhagen*, nr 135, om upphävande av inmutningsrätten till mineralfyndigheter och dess ersättande med ett koncessionssystem;

herr *Lindhagen*, nr 136, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning rörande förekomsten av torvmossar samt angående koncessionslagstiftning i fråga om förvärv och utnyttjande av sådana mossar m. m.;

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 137, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående en social arrendelagstiftning till skydd för torpare, bolagsarrendatorer m. fl.; och

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 138, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning rörande verkningarna av de norrländska arrende- och vanhävdslagarna samt förslag till förbättringar i dessa lagar.

Nr 76. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner av:

herrar *Lindhagen* och *Tengdahl*, nr 139, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning innefattande förbud mot uppförande utöver viss höjd av hus, avsedda att upplåtas till bostäder;

herr *Eriksson* i Grängesberg *m. fl.*, nr 140, om ändrad lydelse av 37 § i lagen om allmän pensionsförsäkring; och

herr *Eriksson* i Grängesberg *m. fl.*, nr 141, om höjning av under år 1914 beviljade pensionstillägg eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring.

Nr 77. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Eriksson* i Grängesberg *m. fl.* avgiven motion, nr 142, om anslag, utöver vad Kungl. Maj:t begärt, till bestridande av på staten belöpande kostnad för genomförande av den allmänna pensionsförsäkringen.

Nr 78. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Eriksson* i Grängesberg *m. fl.* avgiven motion, nr 143, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om ändring i viss angiven riktning av övergångsbestämmelserna i lagen om allmän pensionsförsäkring.

Nr 79. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet motioner av:

herrar *Hage* och *Lundström* i Långnäs, nr 144, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag i statsverkspropositionen angående ändrade föreskrifter i fråga om odlingshjälp till innehavare av skogstorp och odlingslägenheter å kronomark;

herr *Larsson* i Dala, nr 145, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om främjande av betesvallars anläggning och betesmarkers förbättring;

herr *Larsson* i Dala, nr 146, om bildande av en lånefond till understöd av anläggningar för gödselvård m. m.;

herr *Larsson* i Dala, nr 147, om utgivande av en förteckning över statslån och statsanslag till jordbrukets främjande m. m.;

herr *Larsson* i Dala, nr 148, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning om pasteurisering av mjölk;

herr *Säfstrand*, nr 149, om anslag till understöd åt elever vid vissa statsunderstödda anstalter för jordbruksundervisning; och

herr *Lindhagen*, nr 150, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående överarbetning och revision av vattenrätts- och dikningslagstiftningskommittéernas förslag m. m.

Nr 80. S. D. Hänvisades till riksdagens särskilda utskott motioner av:

herr *Hagberg*, nr 151, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 59, med förslag till värnpliktslag;

herrar *E. A. Nilson* i Örebro och *Thorsson*, nr 152, om upphävande av riksdagens år 1907 fattade beslut om tillsättande av en kasernbyggnadskommission m. m.;

herrar *E. A. Nilson* i Örebro och *Thorsson*, nr 153, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning i statsverkspropositionen under punkten 12 av fjärde huvudtiteln; och

herrar *Wedin* och *Hellberg*, nr 154, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag om provisoriskt avlönings-tillägg för vissa underofficerare m. fl.

Nr 81. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herrar *Lindhagen* och *Linders* avgiven motion, nr 158, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till beredande av förbättrad ställning åt läghetsinnehavare, torpare och med dem jämnställda arrendatorer å boställen.

Nr 82. S. D. Beslöt kammaren hänvisa till bevillningsutskottet följande motioner, nämligen av:

herr *Eriksson* i Grängesberg m. fl., nr 162, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker jämte vissa därmed sammanhängande författningsändringar;

herr *Eriksson* i Grängesberg, nr 163, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder från statens sida till understöd åt vissa arbetare, som till följd av antagande av ny förordning om försäljning av rusdrycker bliva arbetslösa;

herr *Eriksson* i Grängesberg, nr 164, om ändring i gällande bestämmelser angående partihandel med brännvin; och

herr *Jeansson* i Kalmar, nr 165, med visst förslag i avseende å eventuellt införande av kommunal folkomröstning angående försäljning av rusdrycker;

dock att, därest ett särskilt utskott komme att av riksdagen tillsättas för behandling av bland andra dessa motioner, desamma skulle överlämnas till sistnämnda utskott.

Nr 83. S. D. Sedan kammaren beslutit, att för behandling av sådana motioner, vilka förklarats bära handläggas av tillfälligt utskott, tillsätta fem utskott, vart och ett bestående av tio ledamöter och tio suppleanter, bestämde nu kammaren, att av berörda motioner skulle överlämnas till

tillfälliga utskottet nr 1 motioner av:

herr Adelswärd m. fl., nr 43,

» Helger, nr 155,

» Säfstrand, nr 156, och

» Lindhagen, nr 161;

tillfälliga utskottet nr 2 motioner av:

herrar Andersson i Grimbo och Olsson i Berg, nr 27,

herr Räf, nr 61,

» Welin, nr 105, och

» Schotte m. fl., nr 107;

tillfälliga utskottet nr 3 motioner av:

herr Olausson m. fl., nr 28 och 29,

» Röing, nr 30; samt

» Karlsson i Mo, nr 117;

tillfälliga utskottet nr 4 motioner av:

- herr Andersson i Knäppinge, nr 60,
» Palmstierna, nr 69,
» Åkerlund, nr 108, och
» Lindhagen, nr 157; samt

tillfälliga utskottet nr 5 motioner av:

- herr Osberg, nr 49,
» Olsson i See, nr 58 och 106,
» Henrikson, nr 62,
» Kronlund, nr 104, och
» Lindhagen, nr 159 och 160.

Nr 84. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Edbom* avgiven motion, nr 83, om förhöjd pension åt förre stationsmästaren P. Tollstedt.

Den 3 juni.*Från första kammaren.*

Nr 58. S. D. Företogos val av ej mindre tjugufyra valmän för utseende av dels fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, dels ock suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda bank och kontor, än även sex suppleanter för dessa valmän; och befunnos efter valens slut hava blivit utsedda till

valmän:

- herr Barthelson,
» Bäckström,
» Cedercrantz,
» Danström,
» Ekelund,
» af Ekenstam,
» Eklund,
» Ekman, Johan Emilson,
» Fahlén,
» Gustafsson,

herr Hallin,
 » Hammarskjöld,
 » Hedenstierna,
 » Karlsson, K. G.,
 » Kvarnzelius,
 » Neiglick,
 » Nilsson, Johan,
 » Paulson,
 » Roos,
 friherre Silfverschiöld,
 herr von Stapelmohr,
 » Trygger,
 » Åström,
 » Österberg;

suppleanter:

herr Rooth,
 » Carlsson, Johan,
 » Forssman,
 » Boberg,
 » Ekman, C. G.,
 » Jönsson,
 » Pers,
 » von Bahr,
 » Permansson,
 » Trana.

Nr 59. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 85, angående förslag till förordning om värnsskatt m. m.

Nr 60. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets memorial nr 1, med uppgift å vilande förslag till ändring av § 12 riksdagsordningen, antogs ifrågavarande förslag.

Från andra kammaren.

Nr 85. S. D. Företogos val av ej mindre tjugufyra valmän för utseende av dels fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret dels ock suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda bank och kontor, än även sex suppleanter för dessa valmän; och befunnos efter omröstningarnas slut hava blivit utsedda till

valmän:

herr vice talmannen D. Persson,
» Andersson i Knäppinge,
» Berg i Munkfors,
» Carlson i Herrljunga,
» Christiernson,
» Edén,
» Henrikson,
» Herlitz,
» Indebetou,
» Jespersen,
» Juhlin,
» Kristensson,
» Kronlund,
» Lindman,
» E. A. Nilson i Örebro,
» Nilsson i Bonarp,
» Palmstierna,
» Persson i Norrköping,
» Rydén,
» Röing,
» Schotte,
» Söderberg i Stockholm,
» Waldén, och
» Wijk; samt

suppleanter:

herr Edbom,
» Zelahn,
» Andersson i Höckerum,
» Nilsson i Kristianstad,
» Leander, och
» Hagberg.

Nr 86. S. D. Hänvisades till riksdagens särskilda utskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 87, angående vissa åtgärder till höjande av jagarnes stridsvärde m. m.; och

nr 86, angående anskaffning av tre 75 mm. kanoner med lavettage.

Nr 87. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets memorial, nr 1, med uppgift å vilande förslag till ändring av § 12 riksdagsordningen.

Kammaren antog det i nämnda memorial omförmälda förslaget till ändring i riksdagsordningen.

Den 4 juni.

Från andra kammaren.

Nr 88. S. D. Företogos val av tio ledamöter i vart och ett av de fem tillfälliga utskott, som kammaren beslutit tillsätta; och utsågos därvid i

tillfälliga utskottet nr 1:

herr Olsson i Berg	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Helger	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Hansson	» »liberala samlingspartiet»,
» Lorentzon	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Tengdahl	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Eliasson	» »liberala samlingspartiet»,
» Andersson i Skrädene	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Stenudd	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Lundgren	» »liberala samlingspartiet», och
» Welin	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

tillfälliga utskottet nr 2:

herr Zelahn	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Svensson i Skönsberg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Enderstedt	» »liberala samlingspartiet»,
» Gustafsson i Brånsta	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» O. Nilsson i Örebro	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Johanson i Gäre	» »liberala samlingspartiet»,
» Isaksson	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Nordström	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Johanson i Vetlanda	» »liberala samlingspartiet», och
» Kant	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

tillfälliga utskottet nr 3:

herr Svensson i Betingetorp	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Hage	» »socialdemokratiska gruppen»,
» von Sneidern	» »liberala samlingspartiet»,
» Kahlström	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Sävström	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olson i Torsby	» »liberala samlingspartiet»,
» Johansson i Västenhaga	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Widlund	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Wikström	» »liberala samlingspartiet», och
» Gullstrand,	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

tillfälliga utskottet nr 4:

herr Henrikson	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Leksell	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Bäckström	» »liberala samlingspartiet»,
» Rosenqvist	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Nilsson i Kristianstad	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Molin i Dombäcksmark	» »liberala samlingspartiet»,
» Andersson i Resebo	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Lindqvist i Kosta	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Holm	» »lantmanna- och borgarepartiet», och
» Sandberg	» »liberala samlingspartiet»;

tillfälliga utskottet nr 5:

herr Andersson i Höckerum	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Bärg i Katrineholm	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Torgén	» »liberala samlingspartiet»,
» Andersson i Knäppinge	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Lindley	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Engqvist	» »liberala samlingspartiet»,
» Bengtsson i Kullen	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Bengtsson i Göteborg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Lyberg	» »liberala samlingspartiet», och
» Larsson i Dala	» »lantmanna- och borgarepartiet».

Nr 89. S. D. Hänvisades till riksdagens särskilda utskott Kungl. Maj:ts proposition, nr 85, med förslag till förordning om värnskatt m. m., och skulle till utskottet jämväl överlämnas två i anledning av propositionen inom kammaren avgivna yttranden.

Den 5 juni.

Från andra kammaren.

Nr 90. S. D. Företogos val av tio suppleanter i vart och ett av de fem tillfälliga utskott, som kammaren beslutit tillsätta; och utsågos därvid till suppleanter i

tillfälliga utskottet nr 1:

herr Lingström	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Hedström	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olsson i Järnsida	» »liberala samlingspartiet»,
» Gullstrand	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Engström	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Sundström	» »liberala samlingspartiet»,
» Isaksson	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Lundström i Vreten	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Milsmaden	» »liberala samlingspartiet», och
» Johanson i Huskvarna	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

tillfälliga utskottet nr 2:

herr Andersson i Löräng	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Andersson i Härklättan	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Raklösen	» »liberala samlingspartiet»,
» Nilsson i Antnäs	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Sjögren	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Anderson i Knapasjö	» »liberala samlingspartiet»,
» Lorentzon	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Persson i Västervik	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Mossberg	» »liberala samlingspartiet», och
» Eurén	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

tillfälliga utskottet nr 3:

herr Eurén	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Dahlberg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Wedin	» »liberala samlingspartiet»,
» Johansson i Brånalt	» »lantmanna- och borgarepartiet»,

herr Hagman	från »socialdemokratiska gruppen»,
» Eklund	» »liberala samlingspartiet»,
» Nilsson i Antnäs	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Skareen	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olsson i Järnsida	» »liberala samlingspartiet», och
» Olsson i Löräng	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

tillfälliga utskottet nr 4:

herr Åkerlindh	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Andersson i Gävle	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Milsmaden	» »liberala samlingspartiet»,
» Lindmark	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Törnkvist	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Anderson i Knapasjö	» »liberala samlingspartiet»,
» Bengtsson i Kullen	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Flognfält	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Andersson i Raklösen	» »liberala samlingspartiet», och
» Johansson i Bränalt	» »lantmanna- och borgarepartiet»;

tillfälliga utskottet nr 5:

herr Johanson i Huskvarna	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Hedlund	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Sundström	» »liberala samlingspartiet»,
» Eriksson i Lundby	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Lindström	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Mossberg	» »liberala samlingspartiet»,
» Andersson i Skrädene	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Ericson i Funäsdalen	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Osberg	» »liberala samlingspartiet», och
» Åkerlindh	» »lantmanna- och borgarepartiet».

Nr 91. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 88, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863.

Nr 92. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herrar *Vahlquist* och *Beckman* avgiven motion, nr 166, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 76, angående överlåtelse till lantförsvaret av vissa kronoegendomar för att tilläggas övningsfältet för i Linköping förlagda truppförband.

Nr 93. S. D. Hänvisades till riksdagens särskilda utskott en av herr *Holmdahl* avgiven motion, nr 167, om upprepning av östra inloppet till Karlskrona.

Nr 94. S. D. Hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott en av herr *Palmstierna* avgiven motion, nr 168, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för beredande av bättre vård i vissa fall åt barnsängskvinnor jämte nyfödda barn.

Den 6 juni.

Från första kammaren.

Nr 61. S. D. Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 88, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863, samt

nr 97, med förslag till lag om ändrad lydelse av 9 § i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909.

Nr 62. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 105, angående pension å allmänna indragningsstaten åt arbetaren vid Karlsborgs fästningsbyggnad K. A. Helge;

nr 106, angående pension å allmänna indragningsstaten åt tygarbetaren A. E. Öberg;

nr 107, angående pension å allmänna indragningsstaten åt arbetaren E. Svensson och arbeterskan Margareta Hagström vid ammunitionsfabriken å Karlsborg; samt

nr 108, angående pension å allmänna indragningsstaten åt handräckningskarlen vid Bohusläns regemente Edvard Olsson.

Nr 63. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 96, med förslag till lag om ändrad lydelse av 25 § i förordningen angående patent den 16 maj 1884, m. m.

Nr 64. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 92, angående överlåtelse till lantförsvaret av viss del av det till förra majorsbostället Gudhem nr 1—9 med Holmäng nr 1 Hulegård i Skaraborgs län hörande utskiftet Helle.

Nr 65. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 89, angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel;

nr 90, angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av åtskilliga kostnader för vissa nya byggnader vid armén; samt

nr 91, angående ångpanneanläggning m. m. för Göta livgarde.

Nr 66. S. D. Efter föredragning av en utav herr *Steffen* väckt motion, nr 60, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning om möjligheterna och sättet för åstadkommande av större ändamålsenlighet och rättvisa uti beskattningen till stat och kommun samt större planmässighet i den offentliga inkomsthushållningen över huvud, hänvisades denna motion till ett tillfälligt utskott, nr 2.

Nr 67. S. D. Föredrogs ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 53, med inbjudning till första kammaren att förena sig med andra kammaren i dess beslut om tillsättande av ett särskilt utskott, bestående av 20 ledamöter, 10 från vardera kammaren, för behandling av

ej mindre nedannämnda inom andra kammaren väckta motioner, nämligen

herr *Staaffs m. fl.*, nr 109, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker,

herr *Staaffs m. fl.*, nr 110, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 och 4 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin,

herr *Staaffs m. fl.*, nr 111, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel,

herr *Staaffs m. fl.*, nr 112, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 13 § i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker,

herr *Staaßs m. fl.*, nr 113, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1—3, 6, 10, 11, 13 och 14 §§ i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka,

herr *Staaßs m. fl.*, nr 114, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 7 § i förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet,

herr *Erlanssons*, nr 115, med förslag till vissa bestämmelser att vid antagande av ny förordning om försäljning av rusdrycker införas i förordningen,

herr *Gustafssons* i Brånsta *m. fl.*, nr 116, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om begränsning av alkoholhalten i de spritdrycker, som må i riket försälas,

herr *Källmans m. fl.*, nr 118, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker,

herr *Erikssons* i Grängesberg *m. fl.*, nr 162, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker jämte vissa därmed sammanhängande författningsändringar,

herr *Erikssons* i Grängesberg, nr 163, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder från statens sida till understöd åt vissa arbetare, som till följd av antagande av ny förordning om försäljning av rusdrycker bliva arbetslösa,

herr *Erikssons* i Grängesberg, nr 164, om ändring i gällande bestämmelser angående partihandel med brännvin, och

herr *Jansson* i Kalmar, nr 165, med visst förslag i avseende å eventuellt införande av kommunal folkomröstning angående försäljning av rusdrycker,

än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att i enskilda motioner eller eventuellt av Kungl. Maj:t göras i dessa ämnen eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor.

Första kammaren beslöt att icke antaga berörda inbjudning.

Den 7 juni.

Från första kammaren.

Nr 68. S. D. Efter föredragning av nedannämnda motioner:

nr 61, av herr *Rosén*, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning beträffande möjligheten att indraga första och någon del av andra klassens personvagnar vid trafik å statens järnvägar, samt

nr 62, av herr *Rosén*, angående skrivelse till Konungen i fråga om åtgärder för att nedbringa kostnaderna för anläggning av vissa allmänna vägar,

hänvisades dessa motioner till ett tillfälligt utskott, nr 2.

Nr 69. S. D. Efter föredragning av en utav herr *Rosén* väckt motion, nr 63, angående skrivelse till Konungen i fråga om anordnande av övning i skidåkning för den manliga ungdomen i folk- och småskolor, samskolor och allmänna läroverk, hänvisades denna motion till ett tillfälligt utskott, nr 1.

Nr 70. S. D. Föredrogos och hänvisades till särskilda utskottet nedannämnda motioner:

nr 64, av herrar *Forssman* och *af Ekenstam*, om uppförande å kommandantsstaten av en platsbefälhavare i Tingstäde;

nr 65, av herr *Larsson*, *Knut*, *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ny härordning;

nr 66, av herr *Ericson*, *Hans*, *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående sjöförsvarets ordnande;

nr 67, av friherre *Gripenstedt*, om ändring av § 27 värnpliktslagen.

Från andra kammaren.

Nr 95. S. D. Hänvisades till kammarens tredje tillfälliga utskott en av herr *Molin* i Dombäcksmark avgiven motion, nr 169, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande av en statistisk jämförelse mellan Norrland och det övriga Sverige, företrädesvis i ekonomiskt och socialt avseende.

Nr 96. S. D. Hänvisades till kammarens fjärde tillfälliga utskott motioner av:

herr *Molin* i Dombäcksmark, nr 170, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående skogsvårdsintressets beaktande vid uppgörande av planer för avdikningsanslagens användande m. m.; och

densamme, nr 171, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om förekomsten och olägenheterna av till vissa avsöndrade lägenheter hörande rättigheter att å stamhemmanets mark avverka skog m. m.

Nr 97. S. D. Hänvisades till kammarens femte tillfälliga utskott en av herr *Månsson* avgiven motion, nr 172, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande av förslag till nästkommande fredskonferens om bildande av en internationell exekutiv makt till förhindrande av krigs-utbrott m. m.

Nr 98. S. D. Hänvisades till riksdagens särskilda utskott en av herr *Månsson* avgiven motion, nr 173, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förändring i grunderna för officerskårens rekrytering.

Den 8 juni.

Från första kammaren.

Nr 71. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 93, angående anvisande av anslag för täckande av förvaltningskostnader för lånefonden för befrämjande av hantverk och därmed jämförlig mindre industri år 1915 m. m.; och

nr 109, angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m.

Nr 72. S. D. Föredrogos och hänvisades till särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 103, angående uppförande av ett vinterstall vid Norrlands artilleriregementes kasernetablissemang i Östersund m. m.

Nr 73. S. D. Föredrogos och hänvisades till särskilda utskottet nedannämnda motioner:

nr 68, av friherre *Fleming*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ny härordning;

nr 69, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, i samma ämne;

nr 70, av greve *Hamilton, Carl, m. fl.*, i samma ämne;

nr 71, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till värnpliktslag;

nr 72, av greve *Hamilton, Carl*, och friherre *Fleming*, i samma ämne;

nr 73, av greve *Hamilton, Carl*, och friherre *Fleming*, i samma ämne;

nr 74, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning om ändrad lydelse av § 2 i förordningen om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd);

nr 75, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående sjöförsvarets ordnande; samt

nr 79, av herr *Rosén*, angående skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning beträffande möjligheten av förkortad övnings tid för vissa värnpliktiga, tillhörande frivilliga skytteföreningar.

Nr 74. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet nedannämnda motioner:

nr 76, av herr *Kvarnzelius m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till strafflag för krigsmakten m. m.;

nr 77, av herr *Larsson, Jacob, m. fl.*, i samma ämne, samt

nr 78, av greve *Hamilton, Carl*, i samma ämne.

Nr 75. S. D. Upplästes och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelse nr 11, till Konungen, angående av riksdagen beslutad ändring av § 12 riksdagsordningen.

Från andra kammaren.

Nr 99. S. D. Hänvisades till riksdagens särskilda utskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 89, angående ersättande från fjärde huvudtiteln allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel;

nr 90, angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av åtskilliga kostnader för vissa nya byggnader vid armén; och

nr 91, angående ångpanneanläggning m. m. för Göta livgarde.

Nr 100. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 92, angående överlåtelse till lantförsvaret av viss del av det till förra majorsbostället Gudhem nr 1—9 med Holmäng nr 1 Hulegård i Skaraborgs län hörande utskiftet Helle.

Nr 101. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 105, angående pension å allmänna indragningsstaten åt arbetaren vid Karlsborgs fästningsbyggnad K. A. Helge;

nr 106, angående pension å allmänna indragningsstaten åt tygarbetaren A. E. Öberg;

nr 107, angående pension å allmänna indragningsstaten åt arbetaren E. Svensson och arbeterskan Margareta Hagström vid ammunitionsfabriken å Karlsborg;

nr 108, angående pension å allmänna indragningsstaten åt handräckningskarlen vid Bohusläns regemente Edvard Olsson; och

nr 94, angående pension till vissa förmän och arbetare vid statens järnvägar.

Nr 102. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 95, angående årligt understöd åt förre stationsinspektoren vid statens järnvägar Carl Edvard Jungbergs änka Ida Erika Jungberg, född Engströmer; och

nr 98, angående användandet av överskott å medel, som anvisats till stambanan genom övre Norrland.

Nr 103. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 99, angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter i Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län m. m.; och

nr 100, angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att bereda nuvarande tomträttshavare i Trollhättan viss förmån vid övergång till av Kungl. Maj:t medgivet nytt tomträttssystem.

Nr 104. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 101, angående tillstånd för underläkaren vid Kristinehamns hospital, medicine kandidaten Axel Boo Erik Wahlström att söka och erhålla befattning såsom biträdande läkare vid statens hospital och asylter med förordnande tills vidare; och

nr 102, angående bidrag av statens järnvägars trafikmedel till svenska järnvägsmännens vilohemsförening samt till rekreationshemmet för Sveriges lokomotivmän.

Nr 105. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 96, med förslag till lag om ändrad lydelse av 25 § i förordningen angående patent den 16 maj 1884 m. m.

Nr 106. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 97, med förslag till lag om ändrad lydelse av 9 § i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909.

Nr 107. S. D. Hänvisades till riksdagens särskilda utskott motioner av:

herr vice talmannen *D. Persson m. fl.*, nr 174, om rätt för värnpliktig att under sommarrekrytskolan åtnjuta viss tids skördepermission;

herr *Magnusson* i Tumhult *m. fl.*, nr 175, med förslag att det värnpliktig tillkommande penningbidrag måtte bestämmas till 50 öre om dagen under all tjänstgöring;

herr *Thorsson*, nr 176, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 58, angående ny härordning;

herr *Thorsson m. fl.*, nr 177, om avslag å Kungl. Maj:ts förslag angående ökning av de värnpliktigas övningstid m. m.;

herr *Staaß m. fl.*, nr 178, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 58, angående ny härordning;

herr *Staaß m. fl.*, nr 179, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 59, med förslag till värnpliktslag;

herr *Staaß m. fl.*, nr 180, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 80, med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 2 i förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd);

herr *Staaß m. fl.*, nr 181, om anslag till byggande av krigsfartyg m. m.;

herr *Lundgren*, nr 183, om rätt för underofficer att vinna befordran till reservofficer;

herr *Gustafsson* i Örebro, nr 184, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 58, angående ny härordning;

herr *Wijk*, nr 185, om ökat antal repetitionsövningar för vissa värnpliktige;

herr *Wijk*, nr 186, i anledning av bestämmelserna i § 26 mom. 2 och 3 i Kungl. Maj:ts förslag till värnpliktslag;

herr *Wijk*, nr 187, om ändring i de uti Kungl. Maj:ts förslag till värnpliktslag upptagna bestämmelser angående de värnpliktiges övningstid;

herr *Johansson* i Brånalt m. fl., nr 188, om anordnande för de värnpliktige av frivillig undervisning i vissa ämnen;

herr *Molin* i Dombäcksmark, nr 189, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 59, med förslag till värnpliktslag;

herr *Rydén*, nr 190, om anslag till byggande av krigsfartyg m. m.

herr *E. A. Nilson* i Örebro, nr 191, angående omorganisation av väg- och vattenbyggnadskåren;

herr *Karlsson* i Mo, nr 192, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 58, angående ny härordning;

herr *Åkerman* i Stockholm, nr 193, om uppförande av 12 överstelöjtnantsbeställningar å gemensam stat för infanteriet;

herr *Åkerman* i Stockholm m. fl., nr 194, med visst förslag i avseende å underofficersstaterna vid infanteriregementena;

herr *Åkerman* i Stockholm, nr 195, om inrättande av 6 departementsskrivarebeställningar vid intendenturkåren;

herr *Åkerman* i Stockholm m. fl., nr 196, om uppförande å kommandantsstaten av en platsbefälhavare i Tingstäde;

herr *Lindhagen*, nr 201, med anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 59, med förslag till värnpliktslag; samt

herr *Holmdahl* m. fl., nr 203, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 60, angående sjöförsvarets ordnande;

och skulle till utskottet jämväl överlämnas några i anledning av motionen nr 179 inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 108. S. D. Hänvisades till lagutskottet följande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 57, med förslag till strafflag för krigsmakten m. m. avgivna motioner, nämligen av:

herr *Staaß m. fl.*, nr 182,

» *Åkerman* i Stockholm, nr 197,

» *Jönsson* i Revinge,

» *Karlsson* i Fjäl m. fl., nr 199,

herrar *Lindhagen* och *Persson* i Norrköping, nr 200, och

herr *Liljedahl*, nr 204.

Nr 109. S. D. Hänvisades till kammarens femte tillfälliga utskott en av herr *Lindhagen* avgiven motion, nr 202, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ett framträdande i den svenska utrikespolitiken för fredsfrågans lösning m. m.

Nr 110. S. D. Hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott en av herr *Liljedahl* avgiven motion, nr 205, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utfärdande av föreskrift, att rusdrycker ej få finnas ombord å flottans fartyg.

Nr 111. S. D. Hänvisades till kammarens tredje tillfälliga utskott en av herr *Molin* i Dombäcksmark avgiven motion, nr 206, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning av möjligheten att utskeppa malm vintertiden från hamn i mellersta Norrland.

Nr 112. S. D. Hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott en av herr *Kronlund* avgiven motion, nr 207, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande av arbete i det fria för tvångsarbetsfångar och straffångar.

Nr 113. S. D. Hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott en av herr *Wijk* avgiven motion, nr 208, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förvärv för statens räkning av ön »Jungfrun» i Kalmarsund såsom fridlyst nationalpark.

Nr 114. S. D. Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 11, till Konungen, angående av riksdagen beslutad ändring av § 12 riksdagsordningen.

Den 10 juni.

Från första kammaren.

Nr 76. S. D. Företogs val av sju ledamöter i kammarens tillfälliga utskott nr 1, till vars behandling hänvisats de inom kammaren väckta motionerna nr 26 och 63; och utsågos därtill

herr Hammarskjöld	från »nationella partiet»,
» Sandler	» »liberala samlingspartiet»,
» Hallberg	» »nationella partiet»,
» Pettersson, Olaus,	» »liberala samlingspartiet»,
» Malmborg	» »nationella partiet»,
» Olsson, Valerius,	» »
» Olsson, Oscar,	» »liberala samlingspartiet».

Nr 77. S. D. Företogs val av sju ledamöter i kammarens tillfälliga utskott, nr 2, till vars behandling hänvisats de inom kammaren väckta motionerna nr 60, 61 och 62; och utsågos därtill:

friherre De Geer, Fabian,	från »nationella partiet»,
herr Rosén	» »liberala samlingspartiet»,
» Danström	» »nationella partiet»,
» Steffen	» »liberala samlingspartiet»,
greve Spens	» »nationella partiet»,
herr Forssman	» »
» Österberg	» »liberala samlingspartiet».

Nr 78. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 95, angående årligt understöd åt förre stationsinspektoren vid statens järnvägar Carl Edvard Jungbergs änka Ida Erika Jungberg, född Engströmer;

nr 98, angående användandet av överskott å medel, som anvisats till stambanan genom övre Norrland;

nr 101, angående tillstånd för underläkaren vid Kristinehamns hospital, medicine kandidaten Axel Boo Erik Wahlström att söka och erhålla befattning såsom biträdande läkare vid statens hospital och asyler med förordnande tills vidare; samt

nr 102, angående bidrag av statens järnvägars trafikmedel till svenska järnvägsmännens vilohemsförening samt till rekreationshemmet för Sveriges lokomotivmän.

Nr 79. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 94, angående pension till vissa förmän och arbetare vid statens järnvägar.

Nr 80. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 99, angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter i Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län m. m.; samt

nr 100, angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att bereda nuvarande tomträttshavare i Trollhättan viss förmån vid övergång till av Kungl. Maj:t medgivet nytt tomträttssystem.

Nr 81. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 61, med förslag till lag angående förlängd tjänstgöring i vissa fall för värnpliktiga, tillhörande flottan.

Nr 82. S. D. Efter föredragning av en utav herr *Steffen* väckt motion, nr 80, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för beredande av bättre vård i vissa fall åt barnsängskvinnor jämte nyfödda barn, hänvisades denna motion till kammarens tillfälliga utskott nr 2.

Nr 83. S. D. Efter föredragning av en utav herr *Skarstedt* väckt motion, nr 81, angående skrivelse till Konungen i fråga om obligatoriskt införande av slöjdundervisning vid de allmänna läroverken, hänvisades denna motion till kammarens tillfälliga utskott nr 1.

Från andra kammaren.

Nr 115. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 93, angående anvisande av anslag för täckande av förvaltningskostnader för lånefonden för befrämjande av hantverk och därmed jämförlig mindre industri år 1915 m. m.; samt

nr 109, angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m.

Nr 116. S. D. Hänvisades till riksdagens särskilda utskott Kungl. Maj:ts proposition, nr 103, angående uppförande av ett vinterstall vid Norrlands artilleriregementes kasernetablissemang i Östersund m. m.

Nr 117. S. D. Hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott en av herr *Lindman* avgiven motion, nr 209, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utvisande av utländska mormonagenter m. m.

Nr 118. S. D. Hänvisades till kammarens fjärde tillfälliga utskott en av herr *Nilsson* i Kristianstad avgiven motion, nr 210, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående stadgande av skatteplikt till stat och kommun för vissa därifrån nu fritagna utlänningar m. m.

Nr 119. S. D. Hänvisades till kammarens fjärde tillfälliga utskott en av herr *Wedin* avgiven motion, nr 211, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående tryggare bostadsförhållanden vid inträdande ålderdom för arrendatorer, som avses i lagen om arrende av viss jord å landet inom Norrland och Dalarne.

Nr 120. S. D. Hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott en av herr *Olsson* i Berg m. fl. avgiven motion, nr 213, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inskränkning i godstrafik m. m. vid statens järnvägar å sön- och vissa helgdagar.

Nr 121. S. D. Hänvisades till kammarens femte tillfälliga utskott en av herr *Lindhagen* avgiven motion, nr 214, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till befordrande av vänskapliga förbindelser mellan Sverige och Ryssland.

Nr 122. S. D. Hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott en av herr *Palmstierna* avgiven motion, nr 215, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om beredande genom statens försorg av studielån åt mindre bemedlade studenter.

Nr 123. S. D. Föredrogs ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 67, utvisande att, sedan andra kammaren inbjudit första kammaren att förena sig med andra kammaren i dess beslut om tillsättande av ett särskilt utskott, bestående av 20 ledamöter, 10 från vardera kammaren, för behandling av ej mindre herr Staaffs m. fl. motion, nr 109, med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker, jämte 12 andra motioner i nykterhetsfrågan, än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att i enskilda motioner eller eventuellt av Kungl. Maj:t göras i de uti dessa motioner behandlade ämnen eller

andra i omedelbart samband därmed stående frågor, första kammaren beslutit att icke antaga berörda inbjudning.

Protokollsutdraget lades till handlingarna; och skulle underrättelse om dess innehåll genom utdrag av andra kammarens protokoll meddelas bevillningsutskottet.

Den 11 juni.

Från första kammaren.

Nr 84. S. D. Företogs val av tre suppleanter i kammarens tillfälliga utskott nr 1; och utsågos därtill:

herr Magnusson, Carl,	från »nationella partiet»,
» Östling	» »liberala samlingspartiet», och
» Carlsson, Johan	» »nationella partiet».

Nr 85. S. D. Företogs val av tre suppleanter i kammarens tillfälliga utskott nr 2; och utsågos därtill:

herr Kjellgren	från »nationella partiet»,
» Klefbeck	» »liberala samlingspartiet», och
» Tisell	» »nationella partiet».

Nr 86. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 114, med förslag till förordning om arvskatt och skatt för gåva.

Nr 87. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Kjellén* väckt motion, nr 82, om ändring i regeringsformens § 109 och riksdagsordningens § 5 m. fl.

Den 12 juni.

Från andra kammaren.

Nr 124. S. D. Hänvisades till riksdagens särskilda utskott Kungl. Maj:ts proposition, nr 61, med förslag till lag angående förlängd tjänstgöring i vissa fall för värnpliktiga, tillhörande flottan; och skulle till utskottet jämväl överlämnas ett i anledning av propositionen inom kammaren avgivet yttrande.

Den 13 juni.

Från första kammaren.

Nr 88. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 134, med förslag till ändrad lydelse av § 20 regeringsformen.

Nr 89. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 115, angående årligt understöd åt poststationsföreståndaren Emma Grahnberg;

nr 118, angående ökning av arbetskrafterna hos socialstyrelsen; samt

nr 119, angående arvodesförhöjning för stationsskrivaren vid statens järnvägar Hjalmar Samuel Holm.

Nr 90. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 117, angående pension för postmästaren Brynolf Fredrik Wennqvist; och

nr 120, angående pension åt postexpeditören greve Gustaf Otto Cronhielm.

Nr 91. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 125, angående understöd åt lantbruksingenjören J. E. Berggrens änka och barn.

Nr 92. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 123, med förslag till lag om förekommande och släckning av skogseld.

Nr 93. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 8, angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Long nr 3 Storegård i Skaraborgs län;

nr 9, angående försäljning av förra militiebostället Ängsholmen nr 1 med Borghaga nr 1 i Stockholms län med visst undantag;

nr 10, angående upplåtande av en lägenhet från förra skogvaktarbostället Stora Söderby nr 3 i Stockholms län;

nr 43, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Bredevik nr 1 och 2 samt Skjunnaryd nr 1 i Jönköpings län;

nr 44, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Götestorp nr 1 jämte Götestorp nr 2, en utjord, i Kalmar län;

nr 45, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ljung nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 124, angående ändring i gällande bestämmelser i fråga om fördelning av odlingslån;

nr 126, angående ålderstillägg åt vissa kronojägare;

nr 127, angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar;

nr 128, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Kattarp nr 9 i Malmöhus län;

nr 129, angående upplåtande av lägenheter från förra härads-skrivarbostället Torpa nr 4 Måns Jonsgården och nr 5 Arvid Snickargården i Skaraborgs län;

nr 130, angående upplåtande av lägenheter från Hunnelandstorp under Visborgs kungsladugård i Gottlands län;

nr 131, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Tofta nr 1 och 2 Söder- och Västergård i Kronobergs län;

nr 132, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Sälshög nr 7, 11 och 14 med Sälshög nr 12 i Kristianstads län;

nr 133, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Väster Bitterna nr 2 Kartegården i Skaraborgs län; samt

nr 135, angående efterskänkande av viss del av kronans fordran av inspektoren A. Carlesson i Hedtorp för å auktion inköpt björkved.

Nr 94. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 8, angående regleringen av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

Punkten 1.

Lades till handlingarna.

Punkterna 2—4.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 5.

Lades till handlingarna.

Punkterna 6—18.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 19.

Lades till handlingarna.

Punkterna 20—27.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 28.

Kammaren antog det förslag, som innefattades i den vid förvarande punkt avgivna reservation.

Punkterna 29—34.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 35.

Lades till handlingarna.

Punkterna 36—39.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 40.

Lades till handlingarna.

Punkterna 41—46.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 47.

Lades till handlingarna.

Punkterna 48—71.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 72.

Lades till handlingarna.

Punkterna 73—94.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 95.

Lades till handlingarna.

Punkterna 96—110.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 111.

Lades till handlingarna.

Punkterna 112—138.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 139.

Lades till handlingarna.

Punkterna 140—142.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 143 och 144.

Lades till handlingarna.

Punkterna 145—155.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 156.

Lades till handlingarna.

Punkten 157.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 158.

Lades till handlingarna.

Punkterna 159 och 160.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 161.

Lades till handlingarna.

Punkterna 162—172.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 173 och 174.

Lades till handlingarna.

Punkterna 175—191.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 192.

Lades till handlingarna.

Punkten 193.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 194.

Lades till handlingarna.

Punkterna 195—197.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 198.

Lades till handlingarna.

Punkterna 199—201.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 202.

Lades till handlingarna.

Punkterna 203—205.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 206.

Lades till handlingarna.

Punkterna 207—217.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 218.

Lades till handlingarna.

Punkterna 219—236.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 237 och 238.

Lades till handlingarna.

Punkterna 239—244.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 95. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet en av herr *Bondeson* väckt motion, nr 83, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning om värnskatt.

Från andra kammaren.

Nr 125. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 114, med förslag till förordning om arvskatt för gåva.

Nr 126. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Molin* i Dombäcksmark avgiven motion, nr 216, angående omorganisation av riksdagsarbetet.

Nr 127. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 8, angående regleringen av utgifterna under riksstatens *åttonde* huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

Punkten 1:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 2:o)—4:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 5:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 6:o)—18:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 19:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 20:o)—34:o).

Utskottets i dessa punkter gjorda framställningar biföllos av kammaren.

Punkten 35:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 36:o)—39:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 40:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 41:o)—46:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 47:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 48:o)—71:o).

Kammaren biföll vad utskottet i dessa punkter hemställt.

Punkten 72:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 73:o)—94:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 95:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 96:o)—110:o).

Utskottets framställningar blevo av kammaren bifallna.

Punkten 111:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 112:o)—138:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 139:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 140:o)—142:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkterna 143:o) och 144:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 145:o)—155:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 156:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 157:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 158:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 159:o) och 160:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 161:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 162:o)—172:o).

Utskottets framställningar biföllos av kammaren.

Punkterna 173:o) och 174:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 175:o)—185:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 186:o).

Kammaren biföll den vid punkten fogade reservationen.

Punkterna 187:o)—191:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 192:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 193:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 194:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 195:o)—197:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 198:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 199:o)—201:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 202:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 203:o)—205:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 206:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 207:o)—217:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 218:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 219:o)—236:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 237:o) och 238:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 239:o)—244:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Den 16 juni.

Från första kammaren.

Nr 96. S. D. Efter föredragning av Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 121, med förslag till lag om tillsyn å fartyg; samt

nr 116, med förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen,

hänvisades dessa propositioner till lagutskottet, dock under förbehåll att, i händelse med anledning av därom väckt förslag ett särskilt utskott komme att tillsättas för dessa propositioners behandling, desamma skulle överlämnas till detta särskilda utskotts handläggning.

Nr 97. S. D. Efter föredragning av Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 122, angående anordnande av utvidgad statskontroll å fartygs sjövärdighet m. m., hänvisades denna proposition till statsutskottet, dock under förbehåll att, i händelse med anledning av därom väckt förslag ett särskilt utskott komme att tillsättas för denna propositions behandling, densamma skulle överlämnas till detta särskilda utskotts handläggning.

Nr 98. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 138, angående vissa engångskostnader för lantförsvarets ordnande.

Nr 99. S. D. Beslöt kammaren för sin del, att ett särskilt utskott, bestående av 14 ledamöter, 7 från vardera kammaren, skulle tillsättas för behandling av

ej mindre Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 121, med förslag till lag om tillsyn å fartyg,

nr 122, angående anordnande av utvidgad statskontroll å fartygs sjövärdighet m. m., samt

nr 116, med förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen,

än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i dessa ämnen eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor;

och skulle andra kammaren inbjudas att i detta beslut förena sig med första kammaren.

Nr 100. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 104, angående överlåtelse till lantförsvaret av visst område för att tilläggas Gottlands infanteriregementes övningsfält.

Nr 101. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 110, angående anordnande av värmeledning och vattenklosetter inom generalstabens byggnad m. m.;

nr 111, angående uppförande av en tvätt- och badinrättning för arméns intendenturförråd i Boden;

nr 113, angående anordnande av elektrisk belysning m. m. i vissa truppförbands kasernetablissemang; samt

nr 137, angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel.

Nr 102. S. D. Sedan friherre *Gripenstedt* inom kammaren avgivit ett yttrande i anledning av sin motion, nr 67, om ändring av § 27 värnpliktslagen, beslöt kammaren, att detta yttrande skulle överlämnas till särskilda utskottet nr 1.

Från andra kammaren.

Nr 128. S. D. Upplästes ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 99, innefattande inbjudan till andra kammaren att förena sig med första kammaren i dess denna dag fattade beslut, att ett särskilt utskott, bestående av 14 ledamöter, 7 från vardera kammaren, skulle tillsättas för behandling av

ej mindre Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 121, med förslag till lag om tillsyn å fartyg;

nr 122, angående anordnande av utvidgad statskontroll å fartygs sjövärdighet m. m., samt

nr 116, med förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen;

än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i dessa ämnen eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor;

och beslöt kammaren antaga berörda inbjudan.

Nr 129. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 134, med förslag till ändrad lydelse av § 20 regeringsformen.

Nr 130. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 2 Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 116, med förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen;

nr 121, med förslag till lag om tillsyn å fartyg; och

nr 122, angående anordnande av utvidgad statskontroll å fartygs sjövärdighet m. m.

Nr 131. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 8, angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Long nr 3 Storegård i Skaraborgs län;

nr 9, angående försäljning av förra militiebostället Ängsholmen nr 1 med Borghaga nr 1 i Stockholms län med visst undantag; och

nr 10, angående upplåtande av en lägenhet från förra skogvaktarbostället Stora Söderby nr 3 i Stockholms län.

Nr 132. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 43, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Bredevik nr 1 och 2 samt Skjunnaryd nr 1 i Jönköpings län;

nr 44, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Götestorp nr 1 jämte Götestorp nr 2, en utjord, i Kalmar län;

nr 45, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ljung nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 124, angående ändring i gällande bestämmelser i fråga om fördelning av odlingslån;

nr 126, angående ålderstillägg åt vissa kronojägare;

nr 127, angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar;

nr 128, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Kattarp nr 9 i Malmöhus län;

nr 129, angående upplåtande av lägenheter från förra härads-skrivarebostället Torpa nr 4 Måns Jonsgården och nr 5 Arvid Snickargården i Skaraborgs län;

nr 130, angående upplåtande av lägenheter från Hunnelundstorp under Visborgs kungsladugård i Gottlands län;

nr 131, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Tofta nr 1 och 2 Söder- och Västergård i Kronobergs län;

nr 132, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Sälshög nr 7, 11 och 14 med Sälshög nr 12 i Kristianstads län;

nr 133, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Väster Bitterna nr 2 Kartegården i Skaraborgs län; och

nr 135, angående efterskänkande av viss del av kronans fordran av inspektoren A. Carleson i Hedtorp för å auktion inköpt björkved.

Nr 133. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 123, med förslag till lag om förekommande och släckning av skogseld.

Nr 134. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 125, angående understöd åt lantbruksingenjören J. E. Berggrens änka och barn.

Nr 135. S. D. Hänvisades till riksdagens särskilda utskott Kungl. Maj:ts proposition, nr 138, angående vissa engångskostnader för lantförsvarets ordnande.

Nr 136. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 119, angående arvodesförhöjning för stationsskrivaren vid statens järnvägar Hjalmar Samuel Holm;

nr 118, angående ökning av arbetskrafterna hos socialstyrelsen; och

nr 115, angående årligt understöd åt poststationsföreståndaren Emma Grahnberg.

Nr 137. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 117, angående pension för postmästaren Brynolf Fredrik Wennqvist; och

nr 120, angående pension åt postexpeditören greve Gustaf Otto Cronhielm.

Nr 138. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Persson* i Norrköping avgiven motion, nr 217, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 55, med förslag till lag angående förbud för vissa utlänningar att här i riket vistas.

Den 17 juni.

Från första kammaren.

Nr 103. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 140, angående ny ordinarie stat för pensionsstyrelsen m. m.; och

nr 141, angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja till statens kraftverk hörande elektriska ledningsnät m. m.

Nr 104. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 136, angående pension åt trädgårdsläraren Per Svenssons änka och omyndiga barn.

Nr 105. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inköp av nytt övningsfält för Karlskrona grenadjärregemente.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av Karlbergs kungsgård m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 11 av sjunde huvudtiteln gjorda framställning i fråga om bidrag till en internationell byrå i Bryssel för handelsstatistik.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 12, i anledning av riksdagens år 1913 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1912.

§§ 1 och 2.

Lades till handlingarna.

§ 3.

Utskottets hemställan bifölls.

§§ 4—6.

Lades till handlingarna.

§ 7.

Utskottets hemställan bifölls.

§§ 8 och 9.

Lades till handlingarna.

Nr 106. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta i fråga om vissa postavgifter, och

nr 2, i anledning av väckt motion om upphävande av stämpelskatten å inrikes växlar,

biföll kammaren vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 107. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtanden och memorial:

nr 1, angående väckt motion om kompletterande dekorering av andra kammarens plenisal,

nr 2, angående vissa nybyggnads- och förändringsarbeten å riksbankens fastighet i Göteborg, samt

nr 3, angående avskrivning av osäkra fordringar vid riksbankens huvudkontor och avdelningskontor,

biföll kammaren vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 108. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 12 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken samt lag om ändrad lydelse av 11 § i lagen om handräckning för fordrans utfående den 26 april 1907.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1—5 samt 7—9 §§ i lagen om straffregister den 17 oktober 1900.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 4, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

Lades till handlingarna.

Från andra kammaren.

Nr 139. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 137, angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel;

nr 113, angående anordnande av elektrisk belysning m. m. i vissa truppförbands kasernetablissemang;

nr 111, angående uppförande av en tvätt- och badinrättning för arméns intendenturförråd i Boden; och

nr 110, angående anordnande av värmeledning och vattenklosetter inom generalstabens byggnad m. m.

Nr 140. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 104, angående överlåtelse till lantförsvaret av visst område för att tilläggas Gottlands infanteriregementes övningsfält.

Nr 141. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inköp av nytt övningsfält för Karlskrona grenadjärregemete.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av Karlbergs kungsgård m. m.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herrar Eriksson i Grängesberg och Anderson i Råstock avgivna, vid utlåandet fogade reservationen.

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 11 av sjunde huvudtiteln gjorda framställning i fråga om bidrag till en internationell byrå i Bryssel för handelsstatistik.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 142. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtande, nr 12, i anledning av riksdagens år 1913 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1912.

§§ 1 och 2.

Lades till handlingarna.

§ 3.

Utskottets hemställan bifölls.

§§ 4—6.

Lades till handlingarna.

§ 7.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

§§ 8 och 9.

Lades till handlingarna.

Nr 143. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta i fråga om vissa postavgifter; och

nr 2, i anledning av väckt motion om upphävande av stämpelskatten å inrikes växlar.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 144. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden och memorial

nr 1, angående väckt motion om kompletterande dekorering av andra kammarens plenisal;

nr 2, angående vissa nybyggnads- och förändringsarbeten å riksbankens fastighet i Göteborg; och

nr 3, angående avskrivning av osäkra fordringar vid riksbankens huvudkontor och avdelningskontor.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 145. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten;

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 12 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken samt lag om ändrad lydelse av 11 § i lagen om handräckning för fordrans utfående den 26 april 1907; och

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1—5 samt 7—9 §§ i lagen om straffregister den 17 oktober 1900.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Den 18 juni.

Från första kammaren.

Nr 109. S. D. Företogs val av sju ledamöter i riksdagens särskilda utskott nr 2; och utsågos därtill:

herr Cedercrantz	från »nationella partiet»,
» Söderbergh	» »liberala samlingspartiet»,
» Fahlén	» »nationella partiet»,
» Holmquist	» »liberala samlingspartiet»,
» Trana	» »nationella partiet»,
» Lindley	» »liberala samlingspartiet»,
» Östberg, Johan,	» »nationella partiet».

Nr 110. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 139, angående ändring i grunderna för upplåtelse av tomträtt samt utlämnande av byggnadslån inom tjänstemannasamhället vid Mörby m. m.

Nr 111. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 142, angående anläggning av en statsbana från Dagarns järnvägsstation till Hultebo.

Nr 112. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial, nr 13, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens åttonde huvudtitel, godkändes de i detta memorial föreslagna voteringspropositionerna.

Från andra kammaren.

Nr 146. S. D. Företogs val av sju ledamöter i riksdagens särskilda utskott nr 2; och befunnos efter valets slut hava blivit därtill utsedda:

herr Indebetou	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Christierson	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Wijk	» »liberala samlingspartiet»,
» Herlitz	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Sävström	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Lyberg	» »liberala samlingspartiet», och
» Sommelius	» »lantmanna- och borgarepartiet».

Nr 147. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 139, angående ändring i grunderna för upplåtelse av tomträtt samt utlämnande av byggnadslån inom tjänstemannasamhället vid Mörby m. m.;

nr 141, angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja till statens kraftverk hörande elektriska ledningsnät m. m.; och

nr 140, angående ny ordinarie stat för pensionsstyrelsen m. m.

Nr 148. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 136, angående pension åt trädgårdsläraren Per Svenssons änka och omyndiga barn.

Nr 149. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Andersson* i Milsmaden avgiven motion, nr 218, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 8, angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Long nr 3 Storegård i Skaraborgs län.

Nr 150. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 följande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 85, med förslag till förordning om värnskatt m. m. avgivna motioner, nämligen av

herr *Indebetou m. fl.*, nr 219 och

herr *Thorsson*, nr 220.

Nr 151. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 13, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens åttonde huvudtitel;

och godkände kammaren de i detta memorial föreslagna voteringspropositioner.

Den 19 juni.

Från första kammaren.

Nr 113. S. D. Företogs val av sju ledamöter i riksdagens särskilda utskott nr 2; och utsågos därtill:

herr Fagerlin	från »nationella partiet»,
» Ingmansson	» »liberala samlingspartiet»,
» Bondeson	» »nationella partiet»,
» Roman	» »liberala samlingspartiet»,
» Tisell	» »nationella partiet»,
» Larsson, V. Edvard,	» »liberala samlingspartiet» och
» Permansson	» »nationella partiet».

Nr 114. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nr 1 en av herrar *Bergström* och *Kobb* väckt motion, nr 84, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning om värnskatt m. m.

Nr 115. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 2, i anledning av väckt motion om ändring i gällande bestämmelser angående hälsovårdsnämnd och kostnader för hälsovård i viss del av landskommun, där den övriga delen förklarats skola lyda under hälsovårdsstadgans föreskrifter rörande stad, och

nr 3, i anledning av väckt motion angående sådan ändring i bestämmelserna om indelning i valkretsar för landstingsmannaval, att proportionellt valsätt må tillämpas i alla valkretsar,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 116. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 7, angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet.

Punkten 1.

Lades till handlingarna.

Punkten 2.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 3.

Lades till handlingarna.

Punkterna 4—8.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 9.

Vad utskottet hemställt bifölls med den ändring, att å sid. 26 i det tryckta utlåtandet näst efter orden »den tid han åtnjutit semester» insattes orden »eller ledighet för fullgörande av värnplikten».

Punkterna 10 och 11.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 12—15.

Lades till handlingarna.

Punkterna 16 och 17.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 117. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkanden:

nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande skatt å jordvärde,

nr 4, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å kaliumnitrat (norgesalpeter), samt

nr 5, i anledning av väckta motioner angående skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om utredning och förslag rörande åtgärder för underlättande av sprittillverkning utav sulfittindustriens avfallsprodukter m. m., biföll kammaren vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 118. S. D. Vid föredragning av lagutskottets memorial, nr 5, angående remiss till annat utskott av en inom första kammaren väckt motion om ändring av 82 § sjölagen, biföll kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 119. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts under punkt 44 av åttonde huvudtiteln i statsverkspropositionen gjorda framställning om inköp av visst område av ön Björkö i Mälaren;

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inköp av nytt övningsfält för Karlskrona grenadjärregemente; samt

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 11 av sjunde huvudtiteln gjorda framställning i fråga om bidrag till en internationell byrå i Bryssel för handelsstatistik.

Från andra kammaren.

Nr 152. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts under punkt 44 av åttonde huvudtiteln i statsverkspropositionen gjorda framställning om inköp av visst område av ön Björkö i Mälaren;

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inköp av nytt övningsfält för Karlskrona grenadjärregemente; och

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 11 av sjunde huvudtiteln gjorda framställning i fråga om bidrag till en internationell byrå i Bryssel för handelsstatistik.

Nr 153. S. D. Företogs val av sju suppleanter i riksdagens särskilda utskott nr 2; och befunnos efter valens slut hava blivit därtill utsedda:

herr Henrikson	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Borg	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olausson	» »liberala samlingspartiet»,
» Wallentin	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Törnkvist	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Olofsson i Åvik	» »liberala samlingspartiet», och
» Andersson i Höckerum	» »lantmanna- och borgarepartiet».

Nr 154. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 142, angående anläggning av en statsbana från Dagarns järnvägsstation till Hultebo.

Nr 155. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 motioner av:

herr *Karlsson* i Fjäl, nr 221, angående avsättning av visst belopp för inlandsbanans framdragande m. m.; och

densamme, nr 222, angående den ifrågasatta värnskattens storlek.

Nr 156. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Hage* avgiven motion, nr 223, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 109, angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m.

Nr 157. S. D. Vid föredragning av lagutskottets memorial, nr 5, angående remiss till annat utskott av en inom första kammaren väckt motion om ändring av 82 § sjölagen biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 158. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 4, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

Kammaren beslöt lägga utlåtandet till handlingarna.

Nr 159. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag rörande skatt å jordvärde.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 160. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 2, i anledning av väckt motion om ändring i gällande bestämmelser angående hälsovårdsnämnd och kostnader för hälsovård i viss del av landskommun, där den övriga delen förklarats skola lyda under hälsovårdsstadgans föreskrifter rörande stad; och

nr 3, i anledning av väckt motion angående sådan ändring i bestämmelserna om indelning i valkretsar för landstingsmannaval, att proportionellt valsätt må tillämpas i alla valkretsar.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 161. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 7, angående regleringen av utgifterna under riksstatens *sjunde* huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet.

Punkten 1:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 2:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 3:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 4:o)—8:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 9:o).

Vad utskottet hemställt bifölls med ändring, att å sidan 26 närmast efter orden »han åtnjutit semester» inskötos orden »eller ledighet för fullgörande av värnplikt».

Punkterna 10:o) och 11:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 12:o)—15:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 16:o) och 17:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Nr 162. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande, nr 4, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å kalciumnitrat (norgesalpeter) biföll kammaren utskottets hemställan.

Den 23 juni.

Från första kammaren.

Nr 120. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 144, angående omorganisation av Chalmers' tekniska läroanstalt m. m.

Nr 121. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 145, angående omregleringar av folkskoleinspektionen.

Nr 122. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 143, angående ändringar i reglementet för döfstumläraernas pensionsanstalt.

Nr 123. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 146, angående upplåtelse till lantförsvaret av mark från förra häradsskrivarbostället Stora Vänsberg nr 1 i Värmlands län.

Nr 124. S. D. Föredrogs och hänvisades till riksdagens särskilda utskott nr 1 Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 112, angående återuppförande av vinterstallar vid Smålands artilleriregementes kasernetablissemang i Jönköping;

nr 147, angående rätt för tyghantverkaren O. F. Eriksson att för åtnjutande av ålderstillägg tillgodoräkna sig viss tjänstgöring;

nr 148, angående anvisande av extra rekryteringsbidrag för fyllande av 1915 års stater; samt

nr 149, angående särskild ersättning till personal tillhörande infanteriregementes reserv och till viss övertalig personal vid infanteriregemente samt angående tillägg för vicekorpralsbeställning eller särskilda befälsarvoden till vissa volontärer vid infanteriet i anledning av övning vid armén av årsklassen 1914 yngre.

Nr 125. S. D. Föredrogos och hänvisades till särskilda utskottet nr 2 nedannämnda motioner:

nr 85, av herr *Lindley*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen m. m., och

nr 86, av herr *Lindley*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om tillsyn å fartyg.

Från andra kammaren.

Nr 163. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts proposition, nr 177, angående rätt för tyghantverkaren O. F. Eriksson att för åtnjutande av ålderstillägg tillgodoräkna sig viss tjänstgöring.

Nr 164. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 146, angående upplåtelse till lantförsvaret av mark från förra häradsskrivarbostället Stora Vänsberg nr 1 i Värmlands län.

Nr 165. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 112, angående återuppförande av vinterstallar vid Smålands artilleriregementes kasernetablissemang i Jönköping;

nr 148, angående anvisande av extra rekryteringsbidrag för fyllande av 1915 års stater; och

nr 149, angående särskild ersättning till personal tillhörande infanteriregementes reserv och till viss övertalig personal vid infanteriregemente samt angående tillägg för vicekorpralsbeställning eller särskilda befälsarvoden till vissa volontärer vid infanteriet i anledning av övning vid armén av årsklassen 1914 yngre.

Nr 166. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 143, angående ändringar i reglementet för dövstumlärnarnas pensionsanstalt.

Nr 167. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 144, angående omorganisation av Chalmers' tekniska läroanstalt m. m.

Den 26 juni.

Från första kammaren.

Nr 126. S. D. Företogos val av tjugufyra valmän och sex suppleanter för utseende av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare; och befunnos efter valens slut hava blivit utsedda till

valmän:

herr Alexanderson,
» Almer,
» Antonsson,
» Berglund, Jan Erik,
» Boberg,
» Eklund,
friherre Fleming,
herr Forssman,
» Gelotte,
» Gezelius,
» Gustafsson,
greve Hamilton, Alexander,
herr Hedenlund,
» Jonsson, Erik,
» Knaust,
» Köhlin,
» Lamm,
» Meurling,
» Nilsson, Johan,
greve Posse,
friherre Silfverschiöld,
herr Strömberg,
» Trapp,
» Östberg, G. F.;

suppleanter:

herr Beckman,
» Permansson,
» Kjellgren,
friherre Hermelin,
herr Lindblad, Anders,
» Eliasson.

Från andra kammaren.

Nr 168. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i första punkten av dess memorial nr 13 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må

a) till anställande under år 1915 av tre kontraktsadjunkter samt åren 1916 och 1917 av två kontraktsadjunkter inom Norrbottens norra kontrakt samt Juckasjärvi och Karesuando församlingar av lappmarkens tredje kontrakt bevilja 14,000 kronor, därav 6,000 kronor på extra stat för år 1915;

b) till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter bevilja 1,800 kronor, därav 800 kronor på extra stat för år 1915; samt

c) till tre stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket, bevilja 6,750 kronor, därav 2,250 kronor på extra stat för år 1915,

med rätt för Kungl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser, som må erfordras rörande anslagens användande, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att

a) till anställande under åren 1915—1917 av två kontraktsadjunkter inom Norrbottens norra kontrakt samt Juckasjärvi och Karesuando församlingar av lappmarkens tredje kontrakt bevilja 12,000 kronor, därav 4,000 kronor på extra stat för år 1915;

b) till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter bevilja 1,500 kronor, därav 500 kronor på extra stat för år 1915; samt

c) till tre stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket, bevilja 6,750 kronor, därav 2,250 kronor på extra stat för år 1915,

med rätt för Kungl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser, som må erfordras rörande anslagens användande.

Sedan voteringsedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 44 Ja och 92 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 73 Ja och 33 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 44 Ja och 92 Nej,

sammanräkningen visade 117 Ja och 125 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 169. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över den i andra punkten av statsutskottets memorial nr 13 föreslagna, utav riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Sedan voteringsedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs nu sedlarnas öppnande och uppräknig, och utföll omröstningen med 49 Ja och 87 Nej.

Den omröstning över ifrågavarande voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 75 Ja och 37 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 49 Ja och 87 Nej,

sammanräkningen visade 124 Ja och 124 Nej.

I följd av denna omröstningens utgång måste den förseglade sedeln öppnas, och som berörda sedel innehöll ett nej, var alltså beslut av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 170. S. D. Företogos val av dels tjugufyra valmän för utseende av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare, dels ock sex suppleanter för dessa valmän; och utsågos därvid till

valmän:

herr Borggren,
» Hallendorff,
» Igel,
» Indebetou,
» Jansson i Falun,
» Johansson i Uppmälby,
» Lindhagen,
» Lindley,
» Lindman,
» Mossberg,
» Nilsson i Kristianstad,
» Nilsson i Bonarp,
» Olofsson i Åvik,
» Olsson i See,
» Persson i Norrköping,
» Pettersson i Södertälje,
» Rehn,
» Schotte,
» Sundström,
» Tengdahl,
» Vahlquist,
» Wedin,
» Zelahn och
» Åkerman i Stockholm; samt

suppleanter:

herr Tysk,
» Lemke,
» Osberg,
» Anderson i Knapasjö,
» Eurén och
» Hedlund.

Nr 171. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 145, angående omreglering av folkskoleinspektionen.

Den 27 juni.

Från första kammaren.

Nr 127. S. D. Upplästes och lades till handlingarna två hos kamrarnas valmän för utseende av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare den 26 innevarande månad hållna protokoll, varav inhämtades, att till justitieombudsman blivit utsedd häradshövdingen Ossian Berger samt att till hans efterträdare blivit vald häradshövdingen Axel Reinhold Östergren;

och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av protokollet underrättas om dessa val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels till skrivelse till Konungen med anmälan om de verkställda valen, dels ock till den paragraf därom, som borde införas i riksdagsbeslutet.

Nr 128. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 155, angående anordnande av en statens vårdanstalt för alkoholister.

Nr 129. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 150, angående försäljning av förutvarande Västgöta-Dals regementes mötesplats Grunnebohed,

nr 153, angående riksdagens samtycke till antagande av ett utav svenska pansarbåtsföreningen gjort erbjudande av medel såsom bidrag till anskaffning av pansarbåtar, samt

nr 156, angående vissa engångskostnader för sjöförsvarets ordnande.

Nr 130. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande nr 4, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 49 § i lagen om val till riksdagen, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 131. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 6, angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjätte huvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet.

Punkten 1.

Lades till handlingarna.

Punkten 2.

Med avslag å utskottets hemställan, så vitt den skilde sig från Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, biföll kammaren denna framställning oförändrad.

Punkterna 3—11.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 12.

Lades till handlingarna.

Punkterna 13 och 14.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 15.

Lades till handlingarna.

Punkten 16.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 17—21.

Lades till handlingarna.

Punkterna 22—24.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 132. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkanden:

nr 6, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om utveckling av landets handelspolitik i riktning mot frihandel m. m., och

nr 7, i anledning av väckt motion om ändring i gällande tullsatser å råg m. m.,

biföll kammaren vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 133. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtanden:

nr 4, angående bestämmelser rörande utdelning m. m. av upprättat register till riksdagens protokoll med bihang för åren 1900—1910, och

nr 5, i anledning av väckt motion om anslag till utgivande av en uppslagsbok över 1914 års lagtima riksdags verksamhet,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 134. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 6, i anledning av väckta motioner angående visst tillägg till lagen om reglering av prästerskapets avlöning, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 135. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial, nr 42, med överlämnande till riksdagen av förteckning över försålda kronoegendomar.

Nr 136. S. D. Upplästes och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående be-
myndigande för Kungl. Maj:t att besluta i fråga om vissa postavgifter; och

nr 17, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å
kalciumnitrat (norgesalpeter).

Från andra kammaren.

Nr 172. S. D. Upplästes och lades till handlingarna två hos
kamrarnas valmän för utseende av riksdagens justitieombudsman och
hans efterträdare den 26 innevarande månad hållna protokoll, varav
inhämtades, att till justitieombudsman blivit utsedd häradshövdingen
Ossian Berger samt att till hans efterträdare blivit vald häradshövdingen
Axel Reinhold Östergren;

och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av protokollet
underrättas om dessa val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna
avgiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels till skrivelser
till Konungen med anmälan om de verkställda valen, dels ock till den
paragraf, som därom borde i riksdagsbeslutet införas.

Nr 173. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 2 följande
av herr *Indebetou* avgivna motioner, nämligen

nr 224, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 116, med
förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen; och

nr 225, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 121, med
förslag till lag om tillsyn å fartyg.

Nr 174. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruks-
utskottets memorial, nr 42, med överlämnande till riksdagen av för-
teckning över försålda kronoegendomar.

Nr 175. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 5,
i anledning av väckta motioner angående skrivelse till Kungl. Maj:t i
fråga om utredning och förslag rörande åtgärder för underlättande av
sprittillverkning utav sulfidindustriens avfallsprodukter m. m.; och biföll
kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 176. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande, nr 4, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 49 § i lagen om val till riksdagen biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 177. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 6, angående regleringen av utgifterna under riksstatens *sjätte* huvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet.

Punkten 1:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 2:o)—6:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 7:o).

Kammaren biföll den av herr Odquist m. fl. avgivna, vid punkten fogade reservationen med den rättelse att å tredje raden uppifrån å sidan 37 framför ordet »tjänstinnehavare» inskötes ordet »beträffande» samt att det å elfte raden uppifrån å samma sida förekommande ordet »besparas» utbyttes mot orden »tillkommit dem».

Punkterna 8:o)—11:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 12:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 13:o)—14:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 15:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 16:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 17:o)—21:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 22:o)—24:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 178. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående be-
myndigande för Kungl. Maj:t att besluta i fråga om vissa postavgifter; och

nr 17, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å
kalciumnitrat (norgesalpeter).

Den 30 juni.

Från första kammaren.

Nr 137. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 160, med förslag till lagar om ändrad lydelse av §§ 3, 10, 57 och 58 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 och om ändrad lydelse av § 2 mom. 1, § 8 mom. 1 samt §§ 40 och 41 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 och till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 6, §§ 16 och 52 samt § 58 mom. 2 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 ävensom införande i § 2 i sistnämnda förordning av tillagda mom. 7, 8 och 9.

Nr 138. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 154, angående ytterligare anslag för befrämjande och organiserande av den offentliga arbetsförmedlingen i riket; samt

nr 158, angående anslag till främjande av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder.

Nr 139. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 159, angående upprättande av reservstater vid armén;

nr 162, angående vissa åtgärder för rekrytering och civilanställning av fast anställt manskap vid armén och marinen; samt

nr 163, angående ändring i gällande grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst.

Nr 140. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten;

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 12 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken samt

lag om ändrad lydelse av 11 § i lagen om handräckning för fordrans utfående den 26 april 1907; samt

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1—5 samt 7—9 §§ i lagen om straffregister den 17 oktober 1900.

Från andra kammaren.

Nr 179. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 153, angående riksdagens samtycke till antagande av ett utav svenska pansarbåtsföreningen gjort erbjudande av medel såsom bidrag till anskaffning av pansarbåtar;

nr 156, angående vissa engångskostnader för sjöförsvarets ordnande; och

nr 150, angående försäljning av förutvarande Västgöta-Dals regementes mötesplats Grunnebohed.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas åtskilliga i anledning av förstnämnda två propositioner inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 180. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 155, angående anordnande av en statens vårdanstalt för alkoholister.

Nr 181. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 2 en av herr *Herlitz* avgiven motion, nr 226, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 122, angående anordnande av utvidgad statskontroll å fartygs sjövärdighet m. m.

Nr 182. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om inskränkning i inmutningsrätten;

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 12 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken samt lag om ändrad lydelse av 11 § i lagen om handräckning för fordrans utfående den 26 april 1907; och

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1—5 samt 7—9 §§ i lagen om straffregister den 17 oktober 1900.

Den 1 juli.

Från första kammaren.

Nr 141. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 151, angående understödjande av skididrotten bland ungdomen;

nr 152, angående Södertälje samskolas ombildning till realskola för gossar; samt

nr 161, angående ökning av fonden för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom vissa delar av riket.

Nr 142. S. D. Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 157, angående överlåtelse å statens järnvägar av viss del av det för fjärde arméfördelningen avsedda övningsfält vid Järva m. m.

Nr 143. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande, nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 144. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtanden:

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillstånd för underläkaren vid Kristinehamns hospital, medicine kandidaten Axel Boo Erik Wahlström att söka och erhålla befattning såsom biträdande läkare vid statens hospital och asyler med förordnande tillsvidare; och

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av anslag till uppförande av vissa ny- och tillbyggnader vid kustsanatoriet vid Apelviken för skrofulösa barn samt två i ämnet väckta motioner,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 145. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande, nr 8, i anledning av väckt motion om ändring i 12 § 1 mom. tredje stycket i gällande bevillningsförordning, biföll kammaren vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 146. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 6, i anledning av verkställd utredning angående publikation av konstitutionsutskottets protokoll.

Med avslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den vid utlåtandet avgivna reservationen.

nr 7, i anledning av väckta motioner om pension till korrekturläsaren i riksdagens tryckeriexpedition H. A. Brander.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 147. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 7, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående en social arrendelagstiftning till skydd för torpare, bolagsarrendatorer m. fl., biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 148. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 1, angående regleringen av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

Punkten 1.

Lades till handlingarna.

Punkterna 2—6.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 7.

Lades till handlingarna.

Punkten 8.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 9.

Vad utskottet hemställt bifölls med den ändring beträffande den å sid. 59 i det tryckta utlåtandet förekommande bestämmelsen, som började med orden »att vid avgång från tjänsten», att näst efter ordet »lönen» insattes orden »ävensom ortstillägg».

Punkterna 10—23.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 149. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t, angående innehavares av jordavsöndring befriande från utgörande av avgäld,

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bildande, för renskötselns upphjälpande i Västerbottens och Norrbottens län, av två fonder, benämnda Västerbottens lappfond och Norrbottens lappfond,

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Narveryd nr 3 i Östergötlands län,

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Saxtorp nr 13 i Malmöhus län,

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Fjärrestad nr 1 och 2 i Malmöhus län,

nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av visst område från förra länsmansbostället Stora Hammar nr 14 i Malmöhus län,

nr 8, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronolägenheten Nykvarn nr 1, en vattenmjölkvarn, i Uppsala län,

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Sörby nr 1 i Östergötlands län,

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Mårtenstorp nr 1 i Jönköpings län,

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Vare nr 3 Västergård i Kronobergs län,

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Agnäs nr 1 i Kronobergs län,

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ljungby nr 5 i Kalmar län,

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av ett område från förra häradshövdingbostället Österarp nr 1 och 2 i Kalmar län,

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra landshövdingbostället Hossmo nr 1 med Dunö nr 1 i Kalmar län,

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Skramstad nr 1 m. m. i Kalmar län,

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gladsax nr 15 och Järrestad nr 17 i Kristianstads län,

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gräsna nr 1 i Kristianstads län,

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Eskilstorp nr 1 i Malmöhus län,

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Fjälje nr 22 i Malmöhus län,

nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Rågåkra nr 1 i Malmöhus län,

nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande i särskilda lägenheter av förra militiebostället Eggelstad nr 10 i Malmöhus län,

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av områden från förra häradshövdingbostället Henninge nr 3 och 7 i Malmöhus län,

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Sälelund m. m. i Göteborgs och Bohus län,

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militieboställena Säm Öster nr 1 och Säm Söder nr 3 i Göteborgs och Bohus län,

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Välan nr 1 i Göteborgs och Bohus län,

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ormo nr 1 m. m. i Göteborgs och Bohus län,

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Stommen nr 1 i Älvsborgs län,

nr 29, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Silboholm med underlydande i Skaraborgs län,

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Anderstorp nr 1 i Skaraborgs län,

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av det till kronoparken Västra Hillet i Skaraborgs län hörande skiftet Galjmossen,

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa delar av de till kronoparken Kungsskogen i Värmlands län hörande hemmanen Kungsskogen, Gräs och Sorkedalen,

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronans andel i ett soldattorp å ägorna till Tjugesta nr 1 och 2 i Södermanlands län,

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra länsmansbostället Hummelsta nr 3 i Uppsala län,

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra kronofogdebostället Eckerud eller Eckre nr 1 med Eckre nr 2 i Älvsborgs län,

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Blinneberg nr 1 i Skaraborgs län,

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Vrånghult nr 1 Kampegården i Skaraborgs län;

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Hallebo nr 2 i Skaraborgs län,

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Äversta nr 2 i Örebro län,

nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Bredgården nr 1 i Västmanlands län,

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Skörpinge nr 20 i Kristianstads län, jämte en i ämnet väckt motion, samt

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Åbyn nr 16 i Gävleborgs län.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 150. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 15, till Konungen, i anledning av riksdagens år 1913 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1912.

Nr 151. S. D. Upplästes och godkändes riksdagens kanslis förslag dels till riksdagens skrivelse, nr 21, till Konungen, angående val av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare;

dels ock till riksdagens förordnanden:

nr 22, för häradshövdingen m. m. O. Berger att vara riksdagens justitieombudsman; och

nr 23, för häradshövdingen m. m. A. R. Östergren att vara riksdagens justitieombudsmans efterträdare.

Från andra kammaren.

Nr 183. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 160, med förslag till lagar om ändrad lydelse av §§ 3, 10, 57 och 58 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 och om ändrad lydelse av § 2 mom. 1, § 8 mom. 1 samt §§ 40 och 41 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 och till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 6, §§ 16 och 52 samt § 58 mom. 2 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 ävensom införande i § 2 i sistnämnda förordning av tillagda mom. 7, 8 och 9.

Nr 184. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 158, angående anslag till främjande av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder; och

nr 154, angående ökat anslag för befrämjande och organiserande av den offentliga arbetsförmedlingen i riket.

Nr 185. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts proposition, nr 157, angående överlåtelse å statens järnvägar av

viss del av det för fjärde arméfördelningen avsedda övningsfältet vid Järva m. m.

Nr 186. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 159, angående upprättande av reservstater vid armén;

nr 163, angående ändring i gällande grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst; och

nr 162, angående vissa åtgärder för rekrytering och civilianställning av fast anställt manskap vid armén och marinen.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas ett i anledning av sistnämnda proposition i kammaren avgivet yttrande.

Nr 187. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 6, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om utveckling av landets handelspolitik i riktning mot frihandel m. m.; och

nr 7, i anledning av väckt motion om ändring i gällande tullsatser å råg m. m.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 188. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 4, angående bestämmelser rörande utdelning m. m. av upprättat register till riksdagens protokoll med bihang för åren 1900—1910; och

nr 5, i anledning av väckt motion om anslag till utgivande av en uppslagsbok över 1914 års lagtima riksdagars verksamhet.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt blev av kammaren bifallet.

Nr 189. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande, nr 6, i anledning av väckta motioner angående visst tillägg till lagen om reglering av prästerskapets avlöning blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 190. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, angående herr Palmstiernas motion, nr 69, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående semester åt arbetare och med dem likställda personer med stadigvarande sysselsättning vid statsförvaltningen.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle jämlikt 63 § riksdags-

ordningen detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 191. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 7, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående en social arrendelagstiftning till skydd för torpare, bolagsarrendatorer m. fl.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herr Pettersson i Södertälje m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 192. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande nr 1, angående regleringen av utgifterna under riksstatens *nionde* huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

Punkten 1:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 2:o)—6:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 7:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 8:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 9:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt med den ändring, att i femte stycket å sidan 59 närmast efter orden »själva lönen» inskötos orden »ävensom ortstillägg».

Punkterna 10:o)—23:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 193. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående innehavares av jordavsöndring befriande från utgörande av avgäld; och

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bildande, för renskötselns upphjälpande i Västerbottens och Norrbottens län, av två fonder, benämnda Västerbottens lappfond och Norrbottens lappfond.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 194. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Narveryd nr 3 i Östergötlands län;

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Saxtorp nr 13 i Malmöhus län;

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Fjärrestad nr 1 och 2 i Malmöhus län;

nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av visst område från förra länsmansbostället Stora Hammar nr 14 i Malmöhus län;

nr 8, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronolägenheten Nykvarn nr 1, en vattenmjölkvarn, i Uppsala län;

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Sörby nr 1 i Östergötlands län;

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Mårtenstorp nr 1 i Jönköpings län;

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Vare nr 3 Västergård i Kronobergs län;

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Agnäs nr 1 i Kronobergs län;

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ljungby nr 5 i Kalmar län;

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av ett område från förra häradshövdingbostället Österarp nr 1 och 2 i Kalmar län;

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra landshövdingbostället Hosmo nr 1 med Dunö nr 1 i Kalmar län;

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Skramstad nr 1 m. m. i Kalmar län;

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gladsax nr 15 och Järrestad nr 17 i Kristianstads län;

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gräsma nr 1 i Kristianstads län;

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Eskilstorp nr 1 i Malmöhus län;

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Fjälje nr 22 i Malmöhus län;

nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Rågåkra nr 1 i Malmöhus län;

nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande i särskilda lägenheter av förra militiebostället Eggelstad nr 10 i Malmöhus län;

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av områden från förra häradshövdingbostället Henninge nr 3 och 7 i Malmöhus län;

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Sälelund m. m. i Göteborgs och Bohus län;

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militieboställena Säm Öster nr 1 och Säm Söder nr 3 i Göteborgs och Bohus län;

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Välan nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ormo nr 1 m. m. i Göteborgs och Bohus län;

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Stommen nr 1 i Älvsborgs län;

nr 29, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Silboholm med underlydande i Skaraborgs län;

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Anderstorp nr 1 i Skaraborgs län;

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av det till kronoparken Västra Hillet i Skaraborgs län hörande skiftet Galjmossen;

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa delar av de till kronoparken Kungsskogen i Värmlands län hörande hemmanen Kungsskogen, Gräs och Sorkedalen;

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronans andel i ett soldattorp å ägorna till Tjugesta nr 1 och 2 i Södermanlands län;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra länsmansbostället Hummelsta nr 3 i Uppsala län;

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra kronofogdebostället Eckerud eller Eckre nr 1 med Eckre nr 2 i Älvsborgs län;

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Blinneberg nr 1 i Skaraborgs län;

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Vrånghult nr 1 Kampegården i Skaraborgs län;

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Hallebo nr 2 i Skaraborgs län;

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Åversta nr 2 i Örebro län; och

nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Bredgården nr 1 i Västmanlands län.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 195. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Skörpinge nr 20 i Kristianstads län, jämte en i ämnet väckt motion; och

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Åbyn nr 16 i Gävleborgs län.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 196. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande, nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863 biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 197. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillstånd för underläkaren vid Kristinehamns hospital, medicine kandidaten Axel Boo Erik Wahlström att söka och erhålla befattning såsom biträdande läkare vid statens hospital och asyler med förordnande tillsvidare; och

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av anslag till uppförande av vissa ny- och tillbyggnader vid kustsanatoriet vid Apelviken för skrofulösa barn samt två i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 198. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande, nr 8, i anledning av väckt motion om ändring i 12 § 1 mom. tredje stycket i gällande bevillningsförordning, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 199. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 15, till Konungen, i anledning av riksdagens år 1913 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1912.

Nr 200. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till

dels riksdagens skrivelse, nr 21, till Konungen, angående val av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare;

dels ock riksdagens förordnanden:

nr 22, för häradshövdingen m. m. O. Berger att vara riksdagens justitieombudsman; och

nr 23, för häradshövdingen m. m. A. R. Östergren att vara riksdagens justitieombudsmans efterträdare.

Den 3 juli.

Från första kammaren.

Nr 152. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Kvarnzelius m. fl.* väckt motion, nr 87, angående rösträtt och valbarhet för kvinnor till ledamöter av riksdagens båda kamrar.

Nr 153. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 190, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, angående friherre Palmstiernas motion, nr 69, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående semester åt arbetare och med dem likställda personer med stadigvarande sysselsättning vid statsförvaltningen, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Från andra kammaren.

Nr 201. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 161, angående ökning av fonden för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom vissa delar av riket;

nr 151, angående understödjande av skididrotten bland ungdomen; och

nr 152, angående Södertälje samskolas ombildning till realskola för gossar.

Nr 202. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Staaff m. fl.* avgiven motion, nr 227, om politisk valrätt och valbarhet för kvinnor.

Nr 203. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 en av herr *Leander* avgiven motion, nr 228, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 156, angående vissa engångskostnader för sjöförsvarets ordnande.

Den 4 juli.*Från första kammaren.*

Nr 154. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 185, med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o och § 3 10:o tryckfrihetsförordningen.

Nr 155. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 164, angående upplåtelse av två områden å Kungl. Djurgården till Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag;

nr 187, angående vidtagande av vissa ändringsarbeten i arméförvaltningens ämbetshus; samt

nr 189, angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens vattenfallsverk den 29 augusti 1913.

Nr 156. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 165, angående förslag till förordning angående stämpelavgiften;

nr 166, angående förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ samt 6 kap. i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper; samt

nr 167, angående förslag till förordning om vissa ändringar i 6—10 §§ i förordningen den 20 april 1906 angående en särskild stämpelavgift för försäljning av punsch, arrak och rom.

Nr 157. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 168, angående tilläggspension åt tre distriktslantmätare; och

nr 188, angående förhöjning i gratialen åt avskedad manskap vid armén.

Nr 158. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 169, angående upplåtande av en lägenhet från den till kronopark avsatta delen av förra häradskrivarebostället Viksjö nr 2 i Uppsala län;

nr 170, angående försäljning av viss del av förra militiebostället Ryssvi nr 1 i Uppsala län;

nr 171, angående försäljning av förra länsmansbostället Balingstaby nr 5 i Uppsala län;

nr 172, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Åraslöv nr 15 i Kristianstads län;

nr 173, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Abullaberga nr 1 i Kristianstads län;

nr 174, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Karup nr 2, 3 i Kristianstads län;

nr 175, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Kjällsby nedra nr 1 med Kyrkotegen nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 176, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Örby nr 2 Bossgård med Kungsfors nr 1 i Älvsborgs län;

nr 177, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Flo nr 4 Björn Anundsgård i Skaraborgs län;

nr 178, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Karstorp nr 1 i Skaraborgs län;

nr 179, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Pålsboda nr 1 och Folkarsboda nr 1 i Örebro län;

nr 181, angående försäljning av områden från Kungsladugården Skälby med Värsnäs i Kalmar län;

nr 182, angående upplåtande av lägenheter från Kungsladugården Horn nr 1 i Kalmar län;

nr 183, angående upplåtande av lägenheter från Kungsörs kungsladugård i Västmanlands län; samt

nr 184, angående upplåtande av lägenheter från kronoegendomen Stora och Lilla Åvesta i Kopparbergs län.

Nr 159. S. D. Föredrogos och hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 190, angående anställande av dels en extra föredragande inom sjöförvarsdepartementet och dels en mariningenjörsstipendiat över stat;

nr 191, angående anordnande av telefonförbindelse mellan Holmön och Holmögadds kustsignalstation; samt

nr 192, angående användande av ett till anställande av försök med minmateriel beviljat belopp.

Nr 160. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedan nämnda motioner:

nr 88, av herr *Bergqvist*, om anslag för anställande av sex folkskoleinspektörer inom Luleå stift; och

nr 89, av herr *Bergqvist*, angående Luleå stifts indelning i folkskoleinspektionsområden.

Nr 161. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 6, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 9 § i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909 och dels en i samma ämne väckt motion,

nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 18 och 22 regeringsformen, samt

nr 8, i anledning av väckt motion om ändring av § 18 i lagen om val till riksdagen,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 162. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående vissa utgifter för kapitalökning i avseende å post- och telegraf-verken samt statens järnvägar jämte i ämnet väckta motioner.

Punkten 1.

Lades till handlingarna.

Punkten 2.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 3 och 4.

Lades till handlingarna.

Punkterna 5—13.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 14.

Lades till handlingarna.

Punkterna 15—20.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 21 och 22.

Lades till handlingarna.

Nr 163. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 8, angående avsättande av medel till fonden för statsskuldens amortering, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 164. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 8, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om lagstiftning till skydd mot olovligt tillägnande av kottar, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

I avseende på motiveringen beslöts, att till stöd för beslutet beträffande utskottets hemställan skulle åberopas vad utskottet yttrat med uteslutande av den del, som å sid. 9 i det tryckta utlåtandet började med orden »Förutom av vad sålunda» och slutade med orden »liknande ändamål».

Nr 165. S. D. Föredrogs första kammarens tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av en av herrar Wavrinsky och von Geijer väckt motion, nr 26, angående skrivelse till Konungen i fråga om åtgärder till befrämjande av vetenskaplig forskning och undervisning i publik och privat internationell rätt.

Kammaren biföll ett framställt yrkande, att riksdagen i anledning av förevarande motion ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta verkställa utredning rörande vidtagande av lämpliga åtgärder till befrämjande av vetenskaplig forskning och undervisning i ifrågavarande ämnen samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen må kunna föranleda;

och skulle jämlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas medkammaren.

Från andra kammaren.

Nr 204. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående vissa utgifter för kapitalökning i avseende å post- och telegrafverken samt statens järnvägar jämte i ämnet väckta motioner.

Punkten 1:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 2:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 3:o) och 4:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 5:o)—13:o).

Kammaren biföll vad utskottet i dessa punkter hemställt.

Punkten 14:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 15:o) och 20:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 21:o) och 22:o).

Lades till handlingarna.

Nr 205. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 6, i anledning av verkställd utredning angående publikation av konstitutionsutskottets protokoll.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den vid utlåtandet fogade reservationen,

nr 7, i anledning av väckta motioner om pension till korrekturläsaren i riksdagens tryckeriexpedition H. A. Brander.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 206. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 6, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 9 § i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909 och dels en i samma ämne väckt motion;

nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 18 och 22 regeringsformen; samt

nr 8, i anledning av väckt motion om ändring av § 18 i lagen om val till riksdagen.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 207. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 8, angående avsättande av medel till fonden för statsskuldens amortering biföll kammaren vad utskottet hemställt.

Nr 208. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 8, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om lagstiftning till skydd mot olovligt tillägnande av kottar.

Kammaren avslog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

Nr 209. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i gällande bestämmelser om expeditiönslösen vid växelprotest.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 210. S. D. Remitterades till bankoutskottet en av herr *Vahlquist* avgiven motion, nr 229, i anledning av ett till bankoutskottet överlämnat förslag till ny avlöningsstat för Sveriges riksbank m. m.

Nr 211. S. D. Föredrogs ett från första kammaren överlämnat utdrag, nr 165, av nämnda kammares protokoll, innefattande delgivning av första kammarens beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av en utav herrar Wavrinsky och von Geijer väckt motion, nr 26, angående skrivelse till Konungen i fråga om åtgärder till befrämjande av vetenskaplig forskning och undervisning i publik och privat internationell rätt; och beslöt kammaren hänvisa detta ärende till sitt första tillfälliga utskott.

Den 7 juli.

Från första kammaren.

Nr 166. S. D. Föredrogs och hänvisades till första särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 193, angående användande av medel från fonden för krigsfartygs byggande till reparation av ångpannorna från sjunkna kanonbåten Urd och deras insättande i kanonbåten Rota m. m.

Nr 167. S. D. Föredrogs och hänvisades till andra särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 194, med förslag till lag om ändring i 3 kap. sjölagen samt om ändrad lydelse av 294 § samma lag.

Nr 168. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet en av herr *Lindblad*, *Ernst*, väckt motion, nr 90, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av en statens vårdanstalt för alkoholister.

Nr 169. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial nr 23, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om försäljning av Karlbergs kungsgård m. m.

Nr 170. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial nr 24, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens sjätte huvudtitel, godkändes de i detta memorial föreslagna voteringspropositionerna.

Nr 171. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillstånd för underläkaren vid Kristinehamns hospital, medicine kandidaten Axel Boo Erik Wahlström att söka och erhålla befattning såsom biträdande läkare vid statens hospital och asyler med förordnande tills vidare; och

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av anslag till uppförande av vissa ny- och tillbyggnader vid kustsanatoriet vid Apelviken för skrofulösa barn samt två i ämnet väckta motioner.

Från andra kammaren.

Nr 212. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 185, med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o och § 3 10:o tryckfrihetsförordningen; och skulle till utskottet jämväl överlämnas ett i anledning av propositionen inom kammaren avgivet yttrande.

Nr 213. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 187, angående vidtagande av vissa ändringsarbeten i arméförvaltningens ämbetshus.

Nr 214. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 188, angående förhöjning i gratialen åt avskedat manskap vid armén; och

nr 168, angående tilläggspension åt tre distriktslantmätare.

Nr 215. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 190, angående anställande av dels en extra föredragande inom sjöförsvarsdepartementet och dels en mariningenjörsstipendiat över stat;

nr 191, angående anordnande av telefonförbindelse mellan Holmö och Holmögadds kustsignalstation; samt

nr 192, angående användande av ett till anställande av försök med minmateriel beviljat belopp.

Nr 216. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 164, angående upplåtelse av två områden å Kungl. Djurgården till Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag.

Nr 217. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 189, angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens vattenfallsverk den 29 augusti 1913.

Nr 218. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 165, med förslag till förordning angående stämpelavgiften;

nr 166, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ samt 6 kap. i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper; samt

nr 167, med förslag till förordning om vissa ändringar i 6—10 §§ i förordningen den 20 april 1906 angående en särskild stämpelavgift för försäljning av punsch, arrak och rom.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas ett i anledning av förstnämnda proposition inom kammaren avgivet yttrande.

Nr 219. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 169, angående upplåtande av en lägenhet från den till kronopark avsatta delen av förra häradsskrivarebostället Viksjö nr 2 i Uppsala län;

nr 170, angående försäljning av viss del av förra militiebostället Ryssvi nr 1 i Uppsala län;

nr 171, angående försäljning av förra länsmansbostället Balingstaby nr 5 i Uppsala län;

nr 172, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Åraslöv nr 15 i Kristianstads län;

nr 173, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Abullaberga nr 1 i Kristianstads län;

nr 174, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Karup nr 2, 3 i Kristianstads län;

nr 175, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Kjällsby nedra nr 1 med Kyrkotegen nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 176, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Örby nr 2 Bossgård med Kungsfors nr 1 i Älvsborgs län;

nr 177, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Flo nr 4 Björn Anundsgård i Skaraborgs län;

nr 178, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Karstorp nr 1 i Skaraborgs län;

nr 179, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Palsboda nr 1 och Folkasboda nr 1 i Örebro län;

nr 181, angående försäljning av områden från kungsladugården Skälby med Värnsnäs i Kalmar län;

nr 182, angående upplåtande av lägenheter från kungsladugården Horn nr 1 i Kalmar län;

nr 183, angående upplåtande av lägenheter från Kungsörs kungsladugård i Västmanlands län; och

nr 184, angående upplåtande av lägenheter från kronoegendomen Stora och Lilla Åvesta i Kopparbergs län.

Nr 220. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet motioner av:

herr *Lindhagen*, nr 230, angående sättet för utseende av justitieombudsmannen och militieombudsmannen m. m.;

densamme, nr 231, om ändring i 17, 26, 34 och 103 §§ regeringsformen samt 43 § riksdagsordningen;

densamme, nr 232, om ändring i 20 § regeringsformen; samt

herr *Söderberg* i Stockholm *m. fl.*, nr 233, om tillägg i 16 och 86 §§ regeringsformen.

Nr 221. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial nr 23, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om försäljning av Karlbergs kungsgård m. m.

Nr 222. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial nr 24, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens sjätte huvudtitel.

De i detta memorial föreslagna voteringspropositioner blevo av kammaren godkända.

Nr 223. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillstånd för underläkaren vid Kristinehamns hospital, medicine kandidaten Axel Boo Erik Wahlström att söka och erhålla befattning såsom biträdande läkare vid statens hospital och asylor med förordnande tills vidare; och

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av anslag till uppförande av vissa ny- och tillbyggnader vid kustsanatoriet vid Apelviken för skrofulösa barn samt två i ämnet väckta motioner.

Den 8 juli.

Från första kammaren.

Nr 172. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 186, angående uppförande av en byggnad för vaktmästarbostäder vid naturhistoriska riksmuseets nybyggnad å Djurgårds-Frescati.

Nr 173. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 218, angående understöd åt arbetaren vid mynttillverkningen M. R. Berggren;

nr 220, angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter lantbrukaren Jöns Johnssons i Kyllingaröd hustru Anne Kerstine, född Nilsson;

nr 221, angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter smeden Viktor Engman från Sturehov;

nr 222, angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter förre folkskolläraren Carl Johan Carlstens i Bonäs hustru Anna Kristina Carlsten, född Malmgren;

nr 223, angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter Johan Wilhelm Johanssons i Mycklinge hustru Johanna Lovisa Johansson, född Larsdotter; samt

nr 224, angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter änkan Hedda Jansson från Lindby.

Nr 174. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 197, angående pension åt kaptenen, kommissionslantmätaren M. W. Huss.

Nr 175. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 217, med förslag dels till lag om ändrad lydelse av 6, 7, 9, 14, 15, 23, 26, 31 och 37 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, dels ock till lag om tillägg till 37 § i samma lag.

Nr 176. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 180, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Jursla nr 1 i Östergötlands län;

nr 196, angående ersättning till landsting och vissa städer samt hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel;

nr 198, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Jönninge nr 1 i Uppsala län;

nr 199, angående upplåtelse av lägenheter från förra militiebostället Grytaby nr 1 m. m. i Uppsala län;

nr 200, angående upplåtande av lägenheter från Älvkarleby kungsgård i Uppsala län;

nr 201, angående försäljning av förra militiebostället Torsberga nr 1 med underlydande i Södermanlands län;

nr 202, angående upplåtande av lägenheter m. m. från förra härads-hövdingbostället Stora Yshult nr 1 i Östergötlands län;

nr 203, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Olseröd nr 11, 12 med Olseröd nr 14 i Kristianstads län;

nr 204, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Haglösa nr 18 i Malmöhus län;

nr 205, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Humlekärr Väster nr 1 och Hammar Väster nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 206, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Tånga nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 207, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Götala nr 1, 2 i Skaraborgs län;

nr 208, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Havstena nr 9 Storegården i Skaraborgs län;

nr 209, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Timmersdala nr 4 Munkagård med Timmersdala nr 7 i Skaraborgs län;

nr 210, angående upplåtande av lägenheter från till Vassgårdas kronopark i Värmlands och Örebro län hörande fastigheter;

nr 211, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ålsta nr 3 och 5 i Örebro län;

nr 212, angående upplåtande av lägenheter från förra härads-hövdingbostället Mälby nr 3 och 4 i Västmanlands län;

nr 213, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Lådberga nr 2 med Eknö nr 2 i Västmanlands län;

nr 214, angående försäljning till Grängesbergs bostadsförening u. p. a. av visst område av Björnhyttans kronopark i Kopparbergs län;

nr 215, angående ändrade villkor för erhållande och tillgodonjutande av statsbidrag från norrländska avdikningsanslaget;

nr 216, angående ändrade villkor för erhållande och tillgodonjutande av statsbidrag från allmänna avdikningsanslaget;

nr 219, angående försäljning av den tullverket tillhöriga fastigheten $\frac{1}{8}$ mantal Hamngården nr 1 i Västergarns socken av Gottlands län; samt

nr 225, angående försäljning av den till Lunde förra tullstation hörande fastigheten med därå befintliga byggnader m. m.

Nr 177. S. D. Föredrogs första särskilda utskottets memorial nr 6, i anledning av remiss från kamrarna av två utav Kungl. Maj:t avlåtna propositioner.

Med bifall till vad utskottet i detta memorial hemställt beslöt kam-maren hänvisa nämnda båda propositioner till statsutskottet.

Nr 178. S. D. Föredrogs första kammarens första tillfälliga utskotts memorial nr 3, i anledning av väckt motion angående skrivelse till Konungen i fråga om anordnande av övning i skidåkning för den manliga ungdomen i folk- och småskolor, samskolor och allmänna läroverk.

Med bifall till vad utskottet i detta memorial hemställt beslöt kam-maren hänvisa den i memorialet omförmälda motionen till statsutskottet.

Nr 179. S. D. Föredrogos statsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts i vissa punkter under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställningar jämte med anledning därav väckta motioner;

nr 18, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om minskning eller avskrivning av den avgäld, som utgår från de hemman, vilka varit delägare i Åtrans åsänkingsföretag;

nr 19, i anledning av väckt motion om anslag till rättshjälp i vissa fall åt åbor och lägenhetsinnehavare;

nr 20, i anledning av väckt motion angående en lånefond till understöd åt vissa fastighetsägare, som lidit ekonomisk förlust genom nedläggande av driften vid sockerraffinaderiet i Hasslarp;

nr 21, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning i vad mån hos statens verk och myndigheter personer äro på ett stadigvarande sätt sysselsatta med städnings- och rengöringsarbete m. m.; samt

nr 22, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om beredande av förbättrad ställning åt vissa å domsagornas kanslier anställda skrivbiträden.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 180. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 9, i anledning av väckt motion om ändring av rubriken nr 555 i tulltaxan, biföll kammaren vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 181. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande nr 9, angående regleringen av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Punkterna 1 och 2.

Lades till handlingarna.

Punkten 3.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 4—6.

Lades till handlingarna.

Punkterna 7—17.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 18.

Lades till handlingarna.

Punkterna 19—29.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 30.

Lades till handlingarna.

Punkten 31.

Visades åter till utskottet.

Nr 182. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtanden:

nr 9, i anledning av väckt motion om beredande av rätt för gift kvinna att föra egen eller annans talan vid domstol eller hos annan myndighet; och

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2, 5, 25, 48, 77, 99, 101, 120—124, 126—128, 134, 139, 144 och 164 §§ i lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903 och till lag, innefattande tillägg till lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 183. S. D. Föredrogs första särskilda utskottets utlåtande nr 1, angående regleringen av utgifterna under riksstatens fjärde huvudtitel, omfattande anslagen till lantförsvarsdepartementet.

Punkterna 1—4.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 5—8.

Lades till handlingarna.

Punkten 9.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 10.

Lades till handlingarna.

Punkten 11.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 12 och 13.

Lades till handlingarna.

Punkterna 14—18.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 19.

Lades till handlingarna.

Punkten 20.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 21.

Lades till handlingarna.

Punkten 22.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 23 och 24.

Lades till handlingarna.

Punkten 25.

Kammaren antog det förslag, som innefattades i den vid förvarande punkt avgivna reservation.

Punkten 26.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 27—29.

Lades till handlingarna.

Punkten 30.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 31 och 32.

Lades till handlingarna.

Punkterna 33—39.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 40 och 41.

Lades till handlingarna.

Punkterna 42—50.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 51.

Lades till handlingarna.

Punkterna 52—54.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 55 och 56.

Lades till handlingarna.

Punkterna 57 och 58.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 59 och 60.

Lades till handlingarna.

Punkten 61.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 62.

Lades till handlingarna.

Punkterna 63 och 64.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 184. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets utlåtanden:

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av åtskilliga kostnader för vissa nya byggnader vid armén,

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel,

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av ett vinterstall vid Norrlands artilleriregementes kasernetablissemang i Östersund m. m., samt

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ångpanneanläggning m. m. för Göta livgarde,
biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 185. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Konungen i fråga om obligatoriskt införande av slöjdundervisning vid de allmänna läroverken, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 186. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i fråga om herr Steffens motion, nr 80, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för beredande av bättre vård i vissa fall åt barnsängskvinnor jämte nyfödda barn, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Därjämte godkändes utskottets motivering.

Jämlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas medkammaren.

Från andra kammaren.

Nr 224. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 2 Kungl. Maj:ts proposition, nr 194, med förslag till lag om ändring i 3 kap. sjölagen samt om ändrad lydelse av 294 § samma lag.

Nr 225. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts proposition, nr 193, angående användande av medel från fonden för krigsfartygs byggande till reparation av ångpannorna från sjunkna kanonbåten Urd och deras insättande i kanonbåten Rota m. m.

Nr 226. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 1 memorial nr 6, i anledning av remiss från kamrarna av två utav Kungl. Maj:t avlåtna propositioner.

Med bifall till utskottets hemställan beslöt kammaren hänvisa ifrågasvarande propositioner till statsutskottet.

Nr 227. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande nr 9, i anledning av väckt motion om ändring av rubriken nr 555 i tulltaxan.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den i ämnet väckta motionen.

Nr 228. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vissa önskemål i fråga om statens funktionärers utbildning och tjänsteutövning.

Kammaren avslog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

Nr 229. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, angående herr Wedins motion, nr 211, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående tryggare bostadsförhållanden vid inträdande ålderdom för arrendatorer, som avses i lagen om arrende av viss jord å landet inom Norrland och Dalarne; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 230. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts i vissa punkter under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställningar jämte med anledning därav väckta motioner.

Kammaren biföll vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 231. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 18, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om minskning eller avskrivning av den avgäld, som utgår från de hemman, vilka varit delägare i Åtrans åsänkingsföretag;

nr 19, i anledning av väckt motion om anslag till rättshjälp i vissa fall åt åbor och lägenhetsinnehavare;

nr 20, i anledning av väckt motion angående en lånefond till understöd åt vissa fastighetsägare, som lidit ekonomisk förlust genom nedläggande av driften vid sockerraffinaderiet i Hasslarp;

nr 21, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning i vad mån hos statens verk och myndigheter personer äro på ett stadigvarande sätt sysselsatta med städnings- och rengöringsarbete m. m.; samt

nr 22, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om beredande av förbättrad ställning åt vissa å domsagornas kanslier anställda skrivbiträden.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 232. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande nr 9, angående regleringen av utgifterna under riksstatens *tionde* huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Punkterna 1:o) och 2:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 3:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 4:o)—6:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 7:o)—17:o).

Kammaren biföll vad utskottet i dessa punkter hemställt.

Punkten 18:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 19:o)—29:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 30:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 31:o).

Återförvisades till utskottet för ny behandling.

Nr 233. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 9, i anledning av väckt motion om beredande av rätt för gift kvinna att föra egen eller annans talan vid domstol eller hos annan myndighet; samt

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2, 5, 25, 48, 77, 99, 101, 120—124, 126—128, 134, 139, 144 och 164 §§ i lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903 och till lag, innefattande tillägg till lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt blev av kammaren bifallet.

Nr 234. S. D. Föredrogos särskilda utskottets nr 1 utlåtande nr 1, angående regleringen av utgifterna under riksstatens *fjärde* huvudtitel, omfattande anslagen till lantförsvarsdepartementet.

Punkterna 1:o)—4:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 5:o)—8:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 9:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 10:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 11:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 12:o)—13:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 14:o)—18:o).

Kammaren biföll vad utskottet i dessa punkter hemställt.

Punkten 19:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 20:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 21:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 22:o).

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Punkterna 23:o) och 24:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 25:o) och 26:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 27:o)—29:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 30:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 31:o) och 32:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 33:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 34:o).

Kammaren biföll ett under överläggningen framställt yrkande, att Kungl. Maj:ts föreliggande förslag icke för närvarande måtte vinna riksdagens bifall, samt att till grund härför måtte läggas följande motivering:

»Den ifrågasatta åtgärden avser i första hand att bereda tillgång vid mobilisering till lastautomobiler av sådan beskaffenhet, att de kunna användas för krigsbruk, men även att tillgodose arméns behov under militära fredsövningar av lämpliga lastautomobiler.

Utskottet, som visserligen inser betydelsen av att armén för krigsbehov beredes möjlighet att erhålla för detta ändamål lämpade lastautomobiler av en god och enhetlig typ, har emellertid icke ansett sig kunna tillstyrka riksdagen att för närvarande bevilja det begärda anslaget. En ytterligare utredning, särskilt beträffande möjligheten av att nedbringa det ifrågasatta premiebeloppet, vilket förefaller utskottet vara särdeles högt, synes nämligen vara önskvärd.

Att åtgärder vidtagas i syfte att under krig och fred utan särskild kostnad tillgodose arméns behov av personautomobiler (och motorcyklar) synes utskottet vara välbetänkt, men finner utskottet, i likhet med vad av föredragande departementschefen i det ovan åberopade statsrådsprotokollet anförts, det vara önskligt, att staten därvid icke göres beroende av enskild klubb eller förening.»

Punkterna 35:o)—39:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 40:o) och 41:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 42:o)—50:o).

Kammaren biföll vad utskottet i dessa punkter hemställt.

Punkten 51:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 52:o)—54:o).

Vad utskottet hemställt bifölles.

Punkterna 55:o) och 56:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 57:o) och 58:o).

Utskottets i dessa punkter gjorda framställningar bifölles av kammaren.

Punkterna 59:o)—60:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 61:o).

Utskottets hemställan bifölles.

Punkten 62:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 63:o) och 64:o).

Vad utskottet hemställt bifölles.

Nr 235. S. D. Föredrogos särskilda utskottets nr 1 utlåtanden:

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av åtskilliga kostnader för vissa nya byggnader vid armén;

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel;

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av ett vinterstall vid Norrlands artilleriregementes kasernetablissemang i Östersund m. m.; samt

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ångpanneanläggning m. m. för Göta livgarde.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 236. S. D. Föredrogs ett från första kammaren överlämnat protokollsutdrag, nr 186, innefattande delgivning av nämnda kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i fråga om

herr Steffens motion, nr 80, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för beredande av bättre vård i vissa fall åt barnsängskvinnor jämte nyfödda barn; och beslöt andra kammaren överlämna detta ärende till sitt andra tillfälliga utskott.

Den 10 juli.

Från första kammaren.

Nr 187. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 26, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under utgifter för kapitalökning, punkt 6, gjorda framställning om anslag till ny rullande materiel för statens järnvägar.

Från andra kammaren.

Nr 237. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 186, angående uppförande av en byggnad för vaktmästarbostäder vid naturhistoriska riksmuseets nybyggnad på Djurgårds-Frescati;

nr 218, angående understöd åt arbetaren vid mynttillverkningen M. R. Berggren;

nr 220, angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter lantbrukaren Jöns Johnssons i Kyllingaröd hustru Anne Kerstine, född Nilsson;

nr 221, angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter smeden Viktor Engman från Sturehov;

nr 222, angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter förre folkskolläraren Carl Johan Carlstens i Bonäs hustru Anna Kristina Carlsten, född Malmgren;

nr 223, angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter Johan Wilhelm Johansson i Mycklinge hustru Johanna Lovisa Johansson, född Larsdotter; och

nr 224, angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter änkan Hedda Jansson från Lindby.

Nr 238. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 180, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Jursla nr 1 i Östergötlands län;

nr 196, med förslag till förordning angående ersättning till landsting och vissa städer samt hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel;

nr 198, angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Jönninge nr 1 i Uppsala län;

nr 199, angående upplåtelse av lägenheter från förra militiebostället Grytaby nr 1 m. m. i Uppsala län;

nr 200, angående upplåtande av lägenheter från Älvkarleby kungsgård i Uppsala län;

nr 201, angående försäljning av förra militiebostället Torsberga nr 1 med underlydande i Södermanlands län;

nr 202, angående upplåtande av lägenheter m. m. från förra härads-hövdingbostället Stora Yxhult nr 1 i Östergötlands län;

nr 203, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Olseröd nr 11, 12 med Olseröd nr 14 i Kristianstads län;

nr 204, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Haglösa nr 18 i Malmöhus län;

nr 205, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Humlekärr Väster nr 1 och Hammar Väster nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 206, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Tånga nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 207, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Götala nr 1, 2 i Skaraborgs län;

nr 208, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Havstena nr 9 Storegården i Skaraborgs län;

nr 209, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Timmersdala nr 5 Munkagård med Timmersdala nr 7 i Skaraborgs län;

nr 210, angående upplåtande av lägenheter från till Vassgårda kronopark i Värmlands och Örebro län hörande fastigheter;

nr 211, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ålsta nr 3 och 5 i Örebro län;

nr 212, angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Mälby nr 3 och 4 i Västmanlands län;

nr 213, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Lådberga nr 2 med Eknö nr 2 i Västmanlands län;

nr 214, angående försäljning till Grängesbergs bostadsförening u. p. a. av visst område av Björnhyttans kronopark i Kopparbergs län;

nr 215, angående ändrade villkor för erhållande och tillgodonjutande av statsbidrag från norrländska avdikningsanslaget;

nr 216, angående ändrade villkor för erhållande och tillgodonjutande av statsbidrag från allmänna avdikningsanslaget;

nr 219, angående försäljning av den tullverket tillhöriga fastigheten $\frac{1}{8}$ mantal Hamngården nr 1 i Västergarns socken av Gottlands län; och

nr 225, angående försäljning av den till Lunde förra tullstation hörande fastigheten med därå befintliga byggnader m. m.

Nr 239. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 197, angående pension åt kaptenen, kommissionslantmätaren M. W. Huss.

Nr 240. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 217, med förslag dels till lag om ändrad lydelse av 6, 7, 9, 14, 15, 23, 26, 31 och 37 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, dels ock till lag om tillägg till 37 § i samma lag.

Nr 241. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Helger* avgiven motion, nr 234, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 145, angående omreglering av folkskoleinspektionen.

Nr 242. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 26, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under utgifter för kapitalökning, punkt 6, gjorda framställning om anslag till ny rullande materiel för statens järnvägar.

Den 11 juli.*Från första kammaren.*

Nr 188. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet en av herr *Ekman, Carl Gustaf*, väckt motion, nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av en statens vårdanstalt för alkoholister.

Nr 189. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Olsson, Valerius*, väckt motion, nr 92, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av områden från kungsladugården Skälby med Värnsnäs i Kalmar län.

Nr 190. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 195, angående vården av blinda dövstumma och blinda sinnesslöa, samt

nr 228, angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m.

Nr 191. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 229, angående anslaget till pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar.

Nr 192. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 226, angående ändrade villkor för lån från odlingslånefonden.

Nr 193. S. D. Föredrogs och hänvisades till första särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 227, angående användande av allmänna besparingar å rikstatsens femte huvudtitel till anskaffning av undervisningsmateriel för sjökrigsskolan m. m.;

nr 230, angående anvisande av medel till vissa byggnadsföretag vid armén.

Nr 194. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtanden:

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen

gjorda framställningar i avseende å utgifterna för kapitalökning, i vad dessa angå statens vattenfallsverk,

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja till statens kraftverk hörande elektriska ledningsnät m. m.,

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar i avseende å utgifterna för kapitalökning i vad dessa angå under civildepartementet hörande utlåningsfonder,

nr 28, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om ökning av fonden för befrämjande av hantverk och därmed jämförlig mindre industri, *dels ock* Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av anslag för täckande av förvaltningskostnaderna för nämnda lånefond år 1915, samt

nr 29, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överförande av visst belopp till den i 19 § av lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 195. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 25 § i förordningen angående patent den 16 maj 1884, lag om ändrad lydelse av 4 och 16 §§ i lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884 samt lag om ändrad lydelse av 20 § i lagen om skydd för vissa mönster och modeller den 10 juli 1899, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 196. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning av herr Steffens motion nr 60 angående utredning om möjligheterna och sättet för åstadkommande av större ändamålsenlighet och rättvisa uti beskattningen till stat och kommun samt större planmässighet i den offentliga inkomsthushållningen över huvud, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 197. S. D. Upplästes och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Narveryd nr 3 i Östergötlands län;

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upp-

låtande av lägenheter från förra militiebostället Saxtorp nr 13 i Malmöhus län;

nr 29, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Fjärrestad nr 1 och 2 i Malmöhus län;

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av visst område från förra länsmansbostället Stora Hammar nr 14 i Malmöhus län;

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronolägenheten Nykvarn nr 1, en vattenmjölkvarn, i Uppsala län;

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Sörby nr 1 i Östergötlands län;

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Mårtenstorp nr 1 i Jönköpings län;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Vare nr 3 Västergård i Kronobergs län;

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Agnäs nr 1 i Kronobergs län;

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ljungby nr 5 i Kalmar län;

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av ett område från förra häradshövdingbostället Österarp nr 1 och 2 i Kalmar län;

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra landshövdingbostället Hossmo nr 1 med Dunö nr 1 i Kalmar län;

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Skramstad nr 1 m. m. i Kalmar län;

nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gladsax nr 15 och Järrestad nr 17 i Kristianstads län,

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gräsna nr 1 i Kristianstads län;

nr 42, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Eskilstorp nr 1 i Malmöhus län;

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Fjälje nr 22 i Malmöhus län;

nr 44, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Rågåkra nr 1 i Malmöhus län;

nr 45, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande i särskilda lägenheter av förra militiebostället Eggelstad nr 10 i Malmöhus län;

nr 46, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av områden från förra häradshövdingbostället Henninge nr 3 och 7 i Malmöhus län;

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Sälelund m. m. i Göteborgs och Bohus län;

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militieboställena Säm Öster nr 1 och Säm Söder nr 3 i Göteborgs och Bohus län;

nr 49, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Välan nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ormo nr 1 m. m. i Göteborgs och Bohus län;

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Stommen nr 1 i Älvsborgs län;

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Silboholm med underlydande i Skaraborgs län;

nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Anderstorp nr 1 i Skaraborgs län;

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av det till kronoparken Västra Hillet i Skaraborgs län hörande skiftet Galjmossen;

nr 55, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa delar av de till kronoparken Kungsskogen i Värmlands län hörande hemmanen Kungsskogen, Gräs och Sorkedalen;

nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronans andel i ett soldattorp å ägorna till Tjugesta nr 1 och 2 i Södermanlands län;

nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra länsmansbostället Hummelsta nr 3 i Uppsala län;

nr 58, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra kronofogdebostället Eckerud eller Eckre nr 1 med Eckre nr 2 i Älvsborgs län;

nr 59, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Blinneberg nr 1 i Skaraborgs län;

nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Vrånghult nr 1 Kampegården i Skaraborgs län;

nr 61, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Hallebo nr 2 i Skaraborgs län;

nr 62, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Åversta nr 2 i Örebro län;

nr 63, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Bredgården nr 1 i Västmanlands län; samt

nr 64, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Skörpinge nr 20 i Kristianstads län.

Från andra kammaren.

Nr 243. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner av:

herr *Juhlin*, nr 235, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 155, angående anordnande av en statens vårdanstalt för alkoholister; och

herr *Olson* i Torsby *m. fl.*, nr 236, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 161, angående ökning av fonden för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom vissa delar av riket.

Nr 244. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Zetterstrand* avgiven motion, nr 237, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 180, angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Jursla nr 1 i Östergötlands län.

Nr 245. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar i avseende å utgifterna för kapitalökning, i vad dessa angå statens vattenfallsverk.

Kammaren biföll vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 246. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja till statens kraftverk hörande elektriska ledningsnät m. m.;

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar i avseende å utgifterna för kapitalökning, i vad dessa angå under civildepartementet hörande utlåningsfonder;

nr 28, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om ökning av fonden för befrämjande av hantverk och därmed jämförlig mindre industri, *dels ock* Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av anslag för täckande av förvaltningskostnaderna för nämnda lånefond år 1915; samt

nr 29, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överförande av visst belopp till den i 19 § av lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt blev av kammaren bifallet.

Nr 247. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 25 § i förordningen angående patent den 16 maj 1884, lag om ändrad lydelse av 4 och 16 §§ i lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884 samt lag om ändrad lydelse av 20 § i lagen om skydd för vissa mönster och modeller den 10 juli 1899.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 248. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t, angående åtgärder för förbättring av folkskoleväsendet på landsbygden.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 249. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, angående herr Olaussons motion, nr 28, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i hittills tillämpat förfarande vid fastställande av taxor för färjnrättningar.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 250. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om viss ändring i förordningen angående befäl å svenska handelsfartyg m. m. den 29 mars 1912.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Den 14 juli.

Från första kammaren.

Nr 198. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 248, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för för-

bättring av folkskoleväsendet på landsbygden, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 199. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 249, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, angående herr Olaussons motion nr 28, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i hittills tillämpat förfarande vid fastställande av taxa för färjnrättningar, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 200. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 250, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om viss ändring i förordningen angående befäl å svenska handelsfartyg m. m. den 29 mars 1912, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 201. S. D. Upplästes och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtiteln allmänna besparingar av åtskilliga kostnader för vissa nya byggnader vid armén;

nr 66, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtiteln allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel;

nr 67, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av ett vinterstall vid Norrlands artilleriregementes kasernetablissemang i Östersund m. m.; samt

nr 68, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ångpanneanläggning m. m. för Göta livgarde.

Från andra kammaren.

Nr 251. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 195, angående vården av blinda dövstumma och blinda sinnesslöa m. fl.; samt

nr 228, angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m.

Nr 252. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 227, angående användande av allmänna besparingar å riksstatsens femte huvudtitel till anskaffning av undervisningsmateriel för sjökrigsskolan m. m.; och

nr 230, angående anvisande av medel till vissa byggnadsföretag vid armén.

Nr 253. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 229, angående anslaget till pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar.

Nr 254. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 226, angående ändrade villkor för lån från odlingslånefonden.

Nr 255. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Zetterstrand* avgiven motion, nr 238, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 165, med förslag till förordning angående stämpelavgiften.

Nr 256. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Vahlquist m. fl.* avgiven motion, nr 239, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 188, angående förhöjning i gratialen åt avskedad manskap vid armén.

Nr 257. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Narveryd nr 3 i Östergötlands län;

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Saxtorp nr 13 i Malmöhus län;

nr 29, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Fjärrestad nr 1 och 2 i Malmöhus län;

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av visst område från förra länsmansbostället Stora Hammar nr 14 i Malmöhus län;

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronolägenheten Nykvarn nr 1, en vattenmjölkvarn, i Uppsala län;

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Sörby nr 1 i Östergötlands län;

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Mårtensorp nr 1 i Jönköpings län;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Vare nr 3 Västergård i Kronobergs län;

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Agnäs nr 1 i Kronobergs län;

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ljungby nr 5 i Kalmar län;

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av ett område från förra häradshövdingbostället Österarp nr 1 och 2 i Kalmar län;

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra landshövdingbostället Hossmo nr 1 med Dunö nr 1 i Kalmar län;

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Skramstad nr 1 m. m. i Kalmar län;

nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gladsax nr 15 och Järrestad nr 17 i Kristianstads län;

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Gräsma nr 1 i Kristianstads län;

nr 42, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Eskilstorp nr 1 i Malmöhus län;

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Fjälje nr 22 i Malmöhus län;

nr 44, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Rågåkra nr 1 i Malmöhus län;

nr 45, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande i särskilda lägenheter av förra militiebostället Eggelstad nr 10 i Malmöhus län;

nr 46, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av områden från förra häradshövdingbostället Henninge nr 3 och 7 i Malmöhus län;

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Sälelund m. m. i Göteborgs och Bohus län;

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militieboställena Säm Öster nr 1 och Säm Söder nr 3 i Göteborgs och Bohus län;

nr 49, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Välan nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ormo nr 1 m. m. i Göteborgs och Bohus län;

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Stommen nr 1 i Älvsborgs län;

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Silboholm med underlydande i Skaraborgs län;

nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Anderstorp nr 1 i Skaraborgs län;

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av det till kronoparken Västra Hillet i Skaraborgs län hörande skiftet Galjmossen;

nr 55, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa delar av de till kronoparken Kungsskogen i Värmlands län hörande hemmanen Kungsskogen, Gräs och Sorkedalen;

nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronans andel i ett soldattorp å ägorna till Tjugesta nr 1 och 2 i Södermanlands län;

nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra länsmansbostället Hummelsta nr 3 i Uppsala län;

nr 58, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra kronofogdebostället Eckerud eller Eckre nr 1, med Eckre nr 2 i Älvsborgs län;

nr 59, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Blinneberg nr 1 i Skaraborgs län;

nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Vrånghult nr 1 Kampegården i Skaraborgs län;

nr 61, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Hallebo nr 2 i Skaraborgs län;

nr 62, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Åversta nr 2 i Örebro län;

nr 63, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Bredgården nr 1 i Västmanlands län; samt

nr 64, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Sörpinge nr 20 i Kristianstads län.

Nr 258. S. D. Anmälades och godkändes särskilda utskottets nr 1 förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtiteln allmänna besparingar av åtskilliga kostnader för vissa nya byggnader vid armén;

nr 66, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtiteln allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel;

nr 67, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av ett vinterstall vid Norrlands artilleriregementes kasern-etablissemang i Östersund m. m.; och

nr 68, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ångpanneanläggning m. m. för Göta livgarde.

Den 15 juli.

Från första kammaren.

Nr 202. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 232, angående förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 23 och 29 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker ävensom till ändrad lydelse av anm. 1 under rubriken 160 och anm. under rubriken 161 i gällande tulltaxa.

Nr 203. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets memorial och betänkande:

nr 9, i anledning av inom utskottet väckt fråga om åtgärder till tryggande av röstlängdens vid andrakammarval offentlighet.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att den föreslagna lagen skulle förses med en så lydande ingress:

»Häri genom förordnas, att 27 § i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909 erhåller följande förändrade lydelse:»

nr 10, i anledning av dels väckt motion angående skrivelse till Konungen i fråga om utarbetande av förslag till sådan ändring av lagen om val till riksdagen, att deras rösträtt tryggas, som utan eget förvållande ej blivit upptagna i röstlängden, dels uppkommen fråga om åtgärder till skydd för rösträtten i sådana fall, där röstlängd förkommit.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 204. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 10, i anledning av väckt motion om ändring i 13 § mom. 1 c) i förordningen med tulltaxa för inkommande varor, biföll kammaren vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 205. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 12, i anledning av justitieombudsmannens framställning till riksdagen om åtgärder för större skyndsamhet i fråga om inställande för häradsrätt av personer, som häktats för brott, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 206. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 44, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lättnader i stängselskyldighetens fullgörande;

nr 45, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Ängsholmen nr 1 med Borghaga nr 1 i Stockholms län med visst undantag;

nr 46, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra skogvaktarbostället Stora Söderby nr 3 i Stockholms län;

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Bredevik nr 1 och 2 samt Skjunnaryd nr 1 i Jönköpings län;

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Götestorp nr 1 jämte Götestorp nr 2, en utjord, i Kalmar län;

nr 49, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ljung nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Kattarp nr 9 i Malmöhus län;

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradsskrivarbostället Torpa nr 4 Måns Jonsgården och nr 5 Arvid Snickargården i Skaraborgs län;

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från Hunnelundstorp under Visborgs kungsladugård i Gottlands län;

nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Tofta nr 1 och 2 Söder- och Västergård i Kronobergs län;

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Sälshög nr 7, 11 och 14 med Sälshög nr 12 i Kristianstads län;

nr 55, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Väster Bitterna nr 2 Kartegården i Skaraborgs län;

nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Long nr 3 Storegård i Skaraborgs län jämte en i ämnet väckt motion;

nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss, till statens domäners fond hörande kronoegendom;

nr 58, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående av lägenheten Ljungebo till staden Västervik;

nr 59, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse till lantförsvaret av viss del av det till förra majorsbostället Gudhem nr 1—9 med Holmäng nr 1 Hulegård i Skaraborgs län hörande utskiftet Helle;

nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ålders-tillägg åt vissa kronojägare;

nr 61, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar;

nr 62, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nybyggnader vid det åt veterinärinrättningen i Skara anslagna stadshemmanet Brogården m. m.;

nr 64, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om rätt att till fullgörande av skyldighet att underhålla enskild väg taga väglagningsämnen å annans mark; samt

nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om hingstbesiktningstvång.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 207. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande nr 63, angående reglering av utgifterna för kapitalökning i vad angår jordbruksärendena.

Punkterna 1—3, 7, 12 och 13.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 4—6 samt 8 och 9.

Vad utskottet hemställt bifölls med den ändring, att orden »att utgå av lånemedel» utelämnades.

Punkten 10.

Utskottets hemställan bifölls, men den därpå följande meningen »Beträffande sättet för medlens anskaffande torde statsutskottet framdeles komma att avgiva förslag» förklarades skola bortfalla.

Punkten 11.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring i mom. c), att orden »att» — »utgå av lånemedel» utelämnades.

Från andra kammaren.

Nr 259. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 en av herr *Schotte* avgiven motion, nr 240, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 162, angående vissa åtgärder för rekrytering och civilanställning av fast anställt manskap vid armén och marinen.

Nr 260. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande, nr 10, i anledning av väckt motion om ändring i 13 § mom. 1 c) i förordningen med tulltaxa för inkommande varor biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 261. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, angående herr *Anderssons* i Knäppinge motion, nr 60, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående bibehållande av den vissa socknar å Öland tillkommande rätt till utsyning av ved och virke från Böda kronopark.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 262. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, angående herr *Åkerlunds* motion, nr 108, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i vad mån de fördelar, som genom livsmedelstullarna beretts den jordbrukande befolkningen, bidragit till levnadskostnadernas stegring m. m.; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 263. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets memorial och betänkande:

nr 9, i anledning av inom utskottet väckt fråga om åtgärder till tryggnad av röstlängdens vid andrakammarval offentlighet.

Kammaren biföll ett under överläggningen framställt yrkande, att riksdagen ville för sin del besluta följande

Lag om ändrad lydelse av 27 § i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909.

Härigenom förordnas, att 27 § i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909 erhåller följande förändrade lydelse:

27 §.

Senast den 25 juni etc. (= utskottets förslag).

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 16 saml.

nr 10, i anledning av dels väckt motion angående skrivelse till Konungen i fråga om utarbetande av förslag till sådan ändring av lagen om val till riksdagen, att deras rösträtt tryggas, som utan eget förvållande ej blivit upptagna i röstlängden, dels uppkommen fråga om åtgärder till skydd för rösträtten i sådana fall, där röstlängd förkommit.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 264. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 12, i anledning av justitieombudsmannens framställning till riksdagen om åtgärder för större skyndsamhet i fråga om inställande för häradsrätt av personer, som häktats för brott, blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 265. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 44, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lättnader i stängselskyldighetens fullgörande; och

nr 45, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Ängsholmen nr 1 med Borghaga nr 1 i Stockholms län med visst undantag.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 266. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 46, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra skogvaktarbostället Stora Söderby nr 3 i Stockholms län;

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Bredevik nr 1 och 2 samt Skjunnaryd nr 1 i Jönköpings län;

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Götestorp nr 1 jämte Götestorp nr 2, en utjord, i Kalmar län;

nr 49, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ljung nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Kattarp nr 9 i Malmöhus län;

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradsskrivarbostället Torpa nr 4 Måns Jonsgården och nr 5 Arvid Snickargården i Skaraborgs län;

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från Hunnelundstorp under Visborgs kungsladugård i Gottlands län;

nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Tofta nr 1 och 2 Söder och Västergård i Kronobergs län;

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Sälshög nr 7, 11 och 14 med Sälshög nr 12 i Kristianstads län; och

nr 55, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Väster Bitterna nr 2 Kartegården i Skaraborgs län.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt blev av kammaren bifallet.

Nr 267. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Long nr 3 Storegård i Skaraborgs län jämte en i ämnet väckt motion; och bifölls därvid utskottets hemställan.

Nr 268. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss till statens domäners fond hörande kronoegendom;

nr 58, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående av lägenheten Ljungebo till staden Västervik;

nr 59, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse till lantförsvaret av viss del av det till förra majorsbostället Gudhem nr 1—9 med Holmäng nr 1 Hulegård i Skaraborgs län hörande utskiftet Helle;

nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ålders-tillägg åt vissa kronojägare;

nr 61, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar; och

nr 62, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nybyggnader vid det åt veterinärinrättningen i Skara anslagna stadshemmanet Brogården m. m.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 269. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande nr 63, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning i vad angår jordbruksärendena.

Punkterna 1:o)—3:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 4:o)—6:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt med den ändring, att de i utskottets förslag under en var av dessa punkter förekommande orden »att utgå av lånemedel» uteslötos.

Punkten 7:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 8:o)—9:o).

Vad utskottet hemställt bifölls med den ändring, att i utskottets hemställan under vardera punkten orden »att utgå av lånemedel» uteslötos.

Punkten 10:o).

Kammaren biföll utskottets hemställan, men beslöt, att den därefter följande meningen »Beträffande sättet för medlens anskaffande torde statsutskottet framdeles komma att avgiva förslag» skulle utgå.

Punkten 11:o).

mom. a) och b).

Vad utskottet hemställt bifölls.

mom. c).

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att ordet »att» å den näst sista raden samt orden »utgå av lånemedel» å den sista raden uteslötos.

mom. d).

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, att de i slutet av momentet förekommande orden »med den skillnad likväl, att beloppet av den ränta, som skall erläggas å erhållet odlingslån, bestämmes till fyra procent» utelämnades.

Punkterna 12:o) och 13:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 270. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 64, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om rätt att till fullgörande av skyldighet att underhålla enskild väg taga väglagningsämnen å annans mark; och

nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om hingstbesiktningstväng.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 271. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning beträffande orsaker till och botemedel mot den avtagande nativiteten m. m., och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Den 17 juli.

Från första kammaren.

Nr 208. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 234, angående förslag till ändrad lydelse av mom. 1, 3 och 4 i § 13 av gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor;

nr 235, angående fogande av ett nytt moment till § 13 i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor;

nr 236, angående vissa ändringar i gällande tulltaxa;

nr 237, med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 4 i förordningen om provianteringsfrilager den 15 november 1912; samt

nr 238, med förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 angående bevillning av fast egendom samt av inkomst och till förordning om ändrad lydelse av 50 § i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Nr 209. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 69, i anledning av väckta motioner angående visst tillägg till lagen om reglering av prästerskapets avlöning;

nr 70, i anledning av väckt motion om beredande av rätt för gift kvinna att föra annans talan vid domstol eller hos annan myndighet;

nr 71, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2, 5, 25, 48, 77, 99, 101, 120—124, 126—128, 134, 139, 144 och 164 §§ i lagen om försäkringsrörelse den 24

juli 1903 och till lag, innefattande tillägg till lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903; samt

nr 72, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 25 § i förordningen angående patent den 16 maj 1884, lag om ändrad lydelse av 4 och 16 §§ i lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884 samt lag om ändrad lydelse av 20 § i lagen om skydd för vissa mönster och modeller den 10 juli 1899.

Från andra kammaren.

Nr 272. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 232, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 23 och 29 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker ävensom till ändrad lydelse av anm. 1 under rubriken 160 och anm. under rubriken 161 i gällande tulltaxa.

Nr 273. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Magnusson* i Kalmar avgiven motion, nr 241, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 181, angående försäljning av områden från kungsladugården Skälby med Värnsnäs i Kalmar län.

Nr 274. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 69, i anledning av väckta motioner angående visst tillägg till lagen om reglering av prästerskapets avlöning;

nr 70, i anledning av väckt motion om beredande av rätt för gift kvinna att föra annans talan vid domstol eller hos annan myndighet;

nr 71, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2, 5, 25, 48, 77, 99, 101, 120—124, 126—128, 134, 139, 144 och 164 §§ i lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903 och till lag, innefattande tillägg till lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903; samt

nr 72, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 25 § i förordningen angående patent den 16 maj 1884, lag om ändrad lydelse av 4 och 16 §§ i lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884 samt lag om ändrad lydelse av 20 § i lagen om skydd för vissa mönster och modeller den 10 juli 1899.

Den 18 juli.

Från första kammaren.

Nr 210. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 231, angående anslag för restaurering av det s. k. klosterhuset i Vreta klosters församling;

nr 241, angående anslag för påbörjande av anläggningar i Nyköping för trafikutbyte mellan statsbanan Järna—Nyköping—Norrköping, å ena, samt Oxelösund—Flen—Västmanlands järnväg, å andra sidan, m. m.; samt

nr 244, angående anordnande av direkt telefonförbindelse mellan Sverige och Tyskland.

Nr 211. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 233, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 3, 5, 6, 15 och 40 §§ i förordningen angående försäljning av brännvin den 9 juni 1905.

Nr 212. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 240, angående förhöjning i pensioner, som från flottans pensionskassa utgå till avskedad manskap m. m.; och

nr 247, angående ändring i och tillägg till gällande grunder för pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar.

Nr 213. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 239, i fråga om användande av andra än metriska mått vid virkeshandel och trävarurörelse.

Nr 214. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 245, angående upplåtande av mark, tillhörande kronolägenheten Duvedals kvarn i Motala socken.

Nr 215. S. D. Föredrogs och hänvisades till första särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 246, angående upprättande av reservstater vid marinen.

Nr 216. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande nr 11, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i syfte att allmänna val, särskilt till andra kammaren, må förrättas å vardagar, avlog kammaren såväl vad utskottet i detta utlåtande hemställt som den i ämnet väckta motionen.

Nr 217. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ny ordinarie stat för pensionsstyrelsen m. m.

Kammaren antog det förslag, som innefattades i den vid utlåtandet avgivna reservation.

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 111 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående arvode åt en amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets obstetriska klinik vid allmänna barnbördshuset.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 32, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående understöd åt ännu kvarlevande och behövande änkor efter män, som deltagit i ångfartyget Vegas expedition åren 1878—1880.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 205 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till tekniska elementarskolan i Örebro, jämte en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 218. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 13, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om åvägabringande av lagstiftning rörande vård och försäljning av skjutvapen, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 219. S. D. Upplästes och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 73, i anledning av inom riksdagen väckt fråga om åtgärder till tryggande av röstlängdens vid andrakammarval offentlighet;

nr 74, i anledning av uppkommen fråga om åtgärder till skydd för rösträtten i sådana fall, där röstlängd förkommit;

nr 76, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till

lag angående ändring i vissa delar av förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863; samt

nr 77, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 9 § i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909.

Nr 220. S. D. Upplästes och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 75, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bildande, för renskötselns upphjälpande i Västerbottens och Norrbottens län, av två fonder, benämnda Västerbottens och Norrbottens lappfond.

Från andra kammaren.

Nr 275. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 233, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 3, 5, 6, 15 och 40 §§ i förordningen angående försäljning av brännvin den 9 juni 1905;

nr 234, med förslag till ändrad lydelse av mom. 1, 3 och 4 i § 13 av gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor;

nr 235, angående fogande av ett nytt moment till § 13 i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor;

nr 236, angående vissa ändringar i gällande tulltaxa;

nr 237, med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 4 i förordningen om provianteringsfrilager den 15 november 1912; och

nr 238, med förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 angående bevillning av fast egendom samt av inkomst och till förordning om ändrad lydelse av 50 § i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas tre i anledning av förstnämnda proposition inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 276. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 239, i fråga om användande av andra än metriska mått vid virkeshandel och trävarurörelse.

Nr 277. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Borg* avgiven motion, nr 242, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 200, angående upplåtande av lägenheter från Älvkarleby kungsgård i Uppsala län.

Nr 278. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Branting m. fl.* avgiven motion, nr 243, om ändrad lydelse av §§ 9, 16 och 19 riksdagsordningen.

Nr 279. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ny ordinarie stat för pensionsstyrelsen m. m.;

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 111 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående arvode åt en amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets obstetriska klinik vid allmänna barnbördshuset;

nr 32, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående understöd åt ännu kvarlevande och behövande änkor efter män, som deltagit i ångfartyget Vegas expedition åren 1878—1880; och

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 205 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till tekniska elementarskolan i Örebro, jämte en i ämnet väckt motion.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 280. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, i anledning av väckt motion om åtgärder till återinsättande av de under bruk skatteköpta hemmanens åbor i besittningen av skogen å hemmanen.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 281. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning av möjligheten att utskeppa malm från hamn i mellersta Norrland.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 282. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förbud i viss utsträckning mot befordran å järnväg av försändelser innehållande brännvin; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 283. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t, angående utredning och förslag i fråga om inrättande av spannmålslagerhus; och bifölls därvid utskottets hemställan.

Nr 284. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 11, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i syfte att allmänna val, särskilt till andra kammaren, må förrättas å vardagar.

Kammaren avlog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

Nr 285. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande, nr 13, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om åvägabringande av lagstiftning rörande vård och försäljning av skjutvapen, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 286. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, angående herr Nilssons i Kristianstad motion, nr 210, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående stadgande av skatteplikt till stat och kommun för vissa därifrån nu fritagna utlänningar m. m.

Kammaren biföll utskottets hemställan; och skulle, jämlikt 63 § riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 287. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen:

från konstitutionsutskottet:

nr 73, i anledning av inom riksdagen väckt fråga om åtgärder till tryggnad av röstlängdens vid andrakammarval offentlighet;

nr 74, i anledning av uppkommen fråga om åtgärder till skydd för rösträtten i sådana fall, där röstlängd förkommit;

nr 76, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863; och

nr 77, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 9 § i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909; samt

från jordbruksutskottet:

nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bildande, för renskötselns upphjälpande i Västerbottens och Norrbottens län, av två fonder, benämnda Västerbottens och Norrbottens lappfond.

Den 21 juli.*Från första kammaren.*

Nr 221. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 250, angående beredande av löneförhöjning åt vissa befattningshavare hos generaltullstyrelsen;

nr 251, angående bidrag till uppehållande av internationell patrulleringstjänst i Norra Atlanten; samt

nr 253, angående ersättning av statsmedel för utbetalda skattefrälseräntor från hemmanen Västra Älvsala nr 1 och Västra Älvsala nr 2 i Värmdö socken.

Nr 222. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 249, med förslag till lag angående förbud i vissa fall mot varors förseende med oriktig ursprungsbeteckning och saluhållande av oriktigt märkta varor samt lag om ändrad lydelse av 18 § i lagen den 4 juni 1913 angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning.

Nr 223. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets memorial nr 11, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande, nr 9, i anledning av väckt motion om ändring av rubriken nr 555 i tulltaxan, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 224. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 286, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 5, angående herr Nilssons i Kristianstad motion, nr 210, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående stadgande av skatteplikt till stat och kommun för vissa därifrån nu fritagna utlänningar m. m., beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 225. S. D. Upplästes och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 78, till Konungen, i anledning av väckt motion om ändring i 13 § mom. 1 c) i förordningen med tulltaxa för inkommande varor.

Från andra kammaren.

Nr 288. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 241, angående anslag för påbörjande av anläggningar i Nyköping för trafikutbyte mellan statsbanan Järna—Nyköping—Norrköping, å ena, samt Oxelösund—Flen—Västmanlands järnväg, å andra sidan m. m.,

nr 244, angående anordnande av direkt telefonförbindelse mellan Sverige och Tyskland; samt

nr 231, angående anslag för restaurering av det s. k. klosterhuset i Vreta klosters församling.

Nr 289. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 245, angående upplåtande av mark tillhörande kronolägenheten Duvedals kvarn i Motala socken.

Nr 290. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 240, angående förhöjning i pensioner, som från flottans pensionskassa utgå till avskedat manskap m. m.; och

nr 247, angående ändring i och tillägg till gällande grunder för pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar.

Nr 291. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts proposition, nr 246, angående upprättande av reservstater vid marinen.

Nr 292. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Ekerot m. fl.* avgiven motion, nr 244, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 196, med förslag till förordning angående ersättning till landsting och vissa städer samt hushållningssällskap för till statsverket indragna bränvinsförsäljningsmedel.

Nr 293. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 en av herr *Vahlquist* avgiven motion, nr 245, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 230, angående anvisande av medel, till vissa byggnadsföretag vid armén.

Nr 294. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial, nr 11, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande, nr 9, i anledning av väckt motion om ändring av rubriken

nr 555 i tulltaxan; och godkände kammaren den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 295. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 78, till Konungen, i anledning av väckt motion om ändring i 13 § mom. 1 c) i förordningen med tulltaxa för inkommande varor.

Den 22 juli.

Från första kammaren.

Nr 226. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 243, angående en deklaration med Frankrike rörande upphävandet av den svenska konsularjurisdiktionen i franska intresseområdet av Marocko.

Nr 227. S. D. Efter föredragning av Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 254, med förslag till förordning angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket samt förordning om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket m. m.; och

nr 256, angående ändrad lydelse av rubrikerna nr 195—197 för tobak i gällande tulltaxa m. m.;

hänvisades dessa propositioner till bevillningsutskottet, men under förutsättning att ett särskilt utskott komme att tillsättas för behandling av propositionerna nr 254—256, till detta särskilda utskott.

Nr 228. S. D. Efter föredragning av Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 255, angående anslag av lånemedel för gäldande av kostnader för införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket, hänvisades denna proposition till statsutskottet, men under förutsättning att ett särskilt utskott komme att tillsättas för behandling av propositionerna nr 254—256, till detta särskilda utskott.

Nr 229. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial nr 48, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om ny ordinarie stat för pensionsstyrelsen m. m., godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 230. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 10, i anledning av väckt motion om överflyttning å övervaktmästaren vid riksdagens hus av de vice värden för riksdagshuset åliggande göromål, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt med den ändring i avseende å motiveringen, som angivits i den av herr von Stapelmohr m. fl. vid utlåtandet fogade reservation.

Nr 231. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 14, i anledning av väckta motioner angående dels åtgärder mot den tilltagande sedliga urartningen dels ock ändring i 10 kap. 14 § strafflagen, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 232. S. D. Föredrogs första särskilda utskottets utlåtanden: nr 7, angående reglering av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel med undantag av anslagen till »Handeln».

Punkterna 1—4.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 5 och 6.

Lades till handlingarna.

Punkterna 7—12.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 13.

Lades till handlingarna.

Punkten 14.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 15 och 16.

Lades till handlingarna.

Punkten 17.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 18.

Lades till handlingarna.

Punkterna 19—26.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 27 och 28.

Lades till handlingarna.

Punkterna 29—35.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 36.

Lades till handlingarna.

Punkten 37.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 38.

Lades till handlingarna.

Punkten 39.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 40 och 41.

Lades till handlingarna.

Punkten 42.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 43.

Lades till handlingarna.

Punkten 44.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 45 och 46.

Lades till handlingarna.

Punkten 47.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 48.

Lades till handlingarna.

Punkterna 49—52.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 53.

Lades till handlingarna.

Punkten 54.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 55.

Lades till handlingarna.

Punkterna 56—61.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 8, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anskaffning av tre 75 mm. kanoner med lavettage.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder till höjande av jagarnas stridsvärde m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående återuppförande av vinterstallar vid Smålands artilleriregementes kasern-etablissemang i Jönköping.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för tyghantverkaren O. F. Eriksson att för åtnjutande av ålderstillägg tillgodogöra sig viss tjänstgöring.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 233. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets memorial nr 13, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens fjärde huvudtitel, godkändes de i detta memorial föreslagna voteringspropositionerna.

Från andra kammaren.

Nr 296. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 243, angående en deklaration med Frankrike rörande upphävandet av den svenska konsularjurisdiktionen i franska intresseområdet av Marocko.

Nr 297. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 249, med förslag till lag angående förbud i vissa fall mot varors förseende med oriktig ursprungsbeteckning och saluhållande av oriktigt märkta varor samt lag om ändrad lydelse av 18 § i lagen den 4 juni 1913 angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning.

Nr 298. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 250, angående beredande av löneförhöjning åt vissa befattningshavare hos generaltullstyrelsen;

nr 251, angående bidrag till uppehållande av internationell patrulleringstjänst i Norra Atlanten; och

nr 253, angående ersättning av statsmedel för utbetalda skattefrälseräntor från hemmanen Västra Älvsala nr 1 och Västra Älvsala nr 2, i Värmdö socken.

Nr 299. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 254, med förslag till förordning angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket samt förordning om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket m. m.; och

nr 256, angående ändrad lydelse av rubrikerna nr 195—197 för tobak i gällande tulltaxa m. m.;

dock att, därest ett särskilt utskott komme att av riksdagen tillsättas för behandling av, bland annat, dessa propositioner, desamma skulle överlämnas till sistberörda utskott.

Till vederbörande utskott skulle jämväl överlämnas några i anledning av ovan förstnämnda proposition inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 300. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 255, angående anslag av lånemedel för gäldande av kostnader för införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; dock att därest ett särskilt utskott komme att av riksdagen tillsättas för behandling av, bland annat, denna proposition, densamma skulle överlämnas till sistberörda utskott.

Nr 301. S. D. Hänvisades till statsutskottet följande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 228, angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m. avgivna motioner, nämligen av

herr *Indebetou*, nr 246, samt
herrar *Hage* och *Öberg*, nr 247.

Nr 302. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Vahlquist m. fl.*, avgiven motion, nr 248, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 240, angående förhöjning i pensioner, som från flottans pensionskassa utgå till avskedad manskap m. m.

Nr 303. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 48, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om ny ordinarie stat för pensionsstyrelsen m. m.; och godkände kammaren därvid den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 304. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 1 memorial nr 13, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens fjärde huvudtitel.

De i detta memorial föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 305. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande, nr 10, i anledning av väckt motion om överflyttning å övervaktmästaren vid riksdagens hus av de vice värden för riksdagshuset åliggande göromål; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 306. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 14, i anledning av väckta motioner angående dels åtgärder mot den tilltagande sedliga urartningen dels ock ändring i 10 kap. 14 § strafflagen; och avslog kammaren därvid såväl utskottets hemställan som de i ämnet väckta motionerna.

Nr 307. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 1 utlåtande, nr 7, angående reglering av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel med undantag av anslagen till »Handeln».

Punkterna 1:o)—4:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 5:o) och 6:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 7:o)—12:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 13:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 14:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 15:o) och 16:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 17:o).

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Punkten 18:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 19:o)—26:o).

Vad utskottet i dessa punkter hemställt bifölls av kammaren.

Punkterna 27:o) och 28:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 29:o)—35:o).

Utskottets i dessa punkter gjorda framställningar biföllos av kammaren.

Punkten 36:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 37:o).

Utskottets hemställan bifölles.

Punkten 38:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 39:o).

Utskottets hemställan bifölles.

Punkterna 40:o) och 41:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 42:o).

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Punkten 43:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 44:o).

Utskottets hemställan bifölles.

Punkterna 45:o) och 46:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 47:o).

Utskottets hemställan bifölles.

Punkten 48:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 49:o)—52:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Punkten 53:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 54:o).

Utskottets hemställan bifölles.

Punkten 55:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 56:o)—61:o).

Kammaren biföll utskottets i dessa punkter gjorda framställningar.

Nr 308. S. D. Föredrogos särskilda utskottets nr 1 utlåtanden:

nr 8, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anskaffning av tre 75 mm. kanoner med lavettage;

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder till höjande av jagarnas stridsvärde m. m.

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtiteln allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel;

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående återuppförande av vinterstallar vid Smålands artilleriregementes kasern-etablissemang i Jönköping; och

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för tyghantverkaren O. F. Eriksson att för åtnjutande av ålderstillägg tillgodoräkna sig viss tjänstgöring.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 309. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förbättrad organisation av hushållningssällskapen.

Kammaren biföll utskottets hemställan; och skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 310. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande av väntsalar för 3:e klassens passagerare vid statens järnvägar.

Utskottets hemställan bifölls, och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 311. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till främjande av jordbrukets och det samma närstående näringars förseende med elektrisk kraft.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 312. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande, nr 12, i anledning av väckt motion angående likställighet mellan städer och landsbygd i avseende å antalet representanter i landsting blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 313. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till främjande av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder;

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter lantbrukaren Jöns Johnssons i Kyllingaröd hustru Anne Kerstine, född Nilsson;

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter smeden Viktor Engman från Sturehov;

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter förre folkskolläraren Carl Johan Carlstens i Boñäs hustru Anna Kristina Carlsten, född Malmgren;

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter Johan Wilhelm Johanssons i Mycklinge hustru Johanna Lovisa Johansson, född Larsdotter;

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter änkan Hedda Jansson från Lindby;

nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anläggning av en statsbana från Dagarns järnvägsstation till Hultebo;

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användandet av överskott å medel, som anvisats till stambanan genom övre Norrland;

nr 42, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag av statens järnvägars trafikmedel till svenska järnvägsmännens vilohemsförening samt till rekreattionshemmet för Sveriges lokomotivmän;

nr 43, i anledning av väckt motion angående ersättning till vissa lägenhetsinnehavare för liden förlust vid bortförande av byggnader från ett till statens järnvägar upplåtet område vid Gällivare;

nr 44, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt förre stationsinspektoren vid statens järnvägar Carl Edvard Jungbergs änka Ida Erika Jungberg, född Engströmer;

nr 45, i anledning av väckt motion om förhöjd pension åt förre stationsmästaren P. Tollstedt;

nr 46, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt poststationsföreståndaren Emma Granberg; och

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt ångbåtsbefälhavaren O. A. Svenssons änka och minderåriga barn samt åt smedsförmannen O. F. Wikströms änka.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 314. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande av arbete i det fria för tvångsarbetsfångar och straffångar.

Kammaren biföll utskottets hemställan; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 315. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inskränkning i godstrafik m. m. vid statens järnvägar å sön- och vissa helgdagar.

Utskottets hemställan bifölls.

Den 24 juli.

Från första kammaren.

Nr 234. S. D. Beslöt kammaren för sin del, att ett särskilt utskott, bestående av fjorton ledamöter, sju från vardera kammaren, skulle tillsättas för behandling av

ej mindre Kungl. Maj:ts nådiga propositioner

nr 254, med förslag till förordning angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket samt förordning om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket m. m.;

nr 255, angående anslag av lånemedel för gäldande av kostnader för införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; samt

nr 256, angående ändrad lydelse av rubrikerna nr 195—197 för tobak i gällande tulltaxa m. m.;

än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i dessa ämnen eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor;

och skulle andra kammaren inbjudas att i detta beslut förena sig med första kammaren.

Nr 235. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga skrivelse nr 248, med tillkännagivande att en i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln bebadad framställning icke kommer att föreläggas riksdagen.

Nr 236. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 257, angående försäkringen av den i 11 § av lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring omförmälda fond samt angående disponerande av anslag för vidtagande av åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet.

Nr 237. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 252, angående anslag till utförande av hydrografisk-biologiska undersökningar i Atlantiska oceanen.

Nr 238. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Linblad*, *Ernst*, väckt motion, nr 93, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 3, 5, 6, 15 och 40 §§ i förordningen angående försäljning av brännvin.

Nr 239. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 309, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förbättrad organisation av hushållningssällskapen, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 240. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 310, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande av väntsalar för 3:e klassens passagerare vid statens järnvägar, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 241. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 314, med delgivning av nämnda kammares

beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande av arbete i det fria för tvångsarbetsfångar och straffångar, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Från andra kammaren.

Nr 316. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i första punkten av dess memorial nr 24 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må dels medgiva, att länsman, vilken enligt de villkor och bestämmelser, som angivits i Kungl. Maj:ts proposition, nr 71, till 1908 års riksdag, skulle varit berättigad att under år 1915 åtnjuta det i samma proposition föreslagna första ålderstillägget, må, såsom förhöjning i den tillfälliga löneförbättringen, under år 1915 åtnjuta ett ålderstillägg å 300 kronor, vilket må såsom lön räknas;

dels ock å extra stat för år 1915 för sistnämnda ändamål anvisa ett förslagsanslag av 130,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att icke bifalla Kungl. Maj:ts förslag om beviljande för vissa länsmän av förhöjning av den tillfälliga löneförbättringen i form av ålderstillägg ävensom om anvisande för ändamålet av ett förslagsanslag av 130,200 kronor.»

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 52 Ja och 141 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 95 Ja och 47 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 52 Ja och 141 Nej,
sammanräkningen visade 147 Ja och 188 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 317. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i andra punkten av dess memorial nr 24 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som, i likhet med första kammaren, vill, att riksdagen må dels med bifall till Kungl. Maj:ts förslag godkänna följande ordinarie stat för medicinalstyrelsen, att tillämpas från och med år 1915:

A. Ordinarie stat.

	Lön.	Tjänstgöringspennningar.	Orts-tillägg.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
1 generaldirektör, arvode	—	—	—	15,000
Generaldirektörens ställföreträdare, arvode	—	—	—	1,000
1 medicinalråd och byråchef	5,000	2,500	600	8,100
-----	-----	-----	-----	-----
Summa	—	—	—	185,000

dels godkänna följande allmänna villkor och bestämmelser för åt-
njutande av de å den ordinarie staten upptagna avlöningsförmånerna,

----- till efterrättelse,

dels förklara,

att envar, som med eller efter ingången av år 1915 tillträder befattning såsom generaldirektör och chef för medicinalstyrelsen eller

ordinarie befattning därstädes, skall vara pliktig att underkasta sig ovanberörda villkor och bestämmelser,

dels ock höja det å riksstaten uppförda ordinarie anslaget till medicinalstyrelsen från 95,550 kronor med 97,550 kronor eller till 193,100 kronor, därav 8,100 kronor å övergångsstat, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att *dels* i anledning av Kungl. Maj:ts förslag godkänna följande ordinarie stat för medicinalstyrelsen, att tillämpas från och med år 1915:

A. Ordinarie stat.

	Lön.	Tjänstgöringspennin- gar.	Orts- tillägg.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
1 generaldirektör.....	7,000	3,000	1,000	11,000
1 medicinalråd och byråchef	5,000	2,500	600	8,100
-----	---	---	---	---
Summa	—	—	—	180,000

dels godkänna följande allmänna villkor och bestämmelser,

behövlig;
att tjänstgöringspenningar få uppbäras — — — — — uppehållit befattningen;

att ordinarie befattningshavare, som — — — — —
utöver tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen eller ortstillägget,
som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest provas skäligt;
att avlöning — — — — — löpande göromål;
att därest förhöjning — — — — — månadens slut;

att beträffande tjänstinnehavare skall i fråga om skyldighet att från tjänsten avgå — — — — — stadgat; samt att den — — — — — till efterrättelse; dels förklara, att envar, som med eller efter ingången av år 1915 tillträder ordinarie befattning i medicinalstyrelsen, skall — — — tillkommit dem, dels ock höja det å riksstaten uppförda ordinarie anslaget till medicinalstyrelsen från 95,550 kronor med 92,550 kronor eller till 188,100 kronor, därav 8,100 kronor å övergångsstat.»

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 92 Ja och 102 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 101 Ja och 42 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller..... 92 Ja och 102 Nej,

sammanräkningen visade 193 Ja och 144 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 318. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bevillningsutskottet i dess memorial nr 11 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den, som, i likhet med första kammaren, vill, att till rubriken nr 555 i gällande tulltaxa skall fogas följande anmärkning:

Anm. Såsom tydligt slitna anses ej blott sådana säckar, vilka genom längre begagnande blivit verkligt trådslitna eller som förete genom användningen uppkomna hål eller bristningar i söm eller vid fäll, utan jämväl sådana, som eljest bära spår av slitning.

röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, beslutat, att rubriken nr 555 i gällande tulltaxa skall erhålla följande ändrade lydelse:

Säckar:

555. tydligen använda *fria.»*

Sedan voteringsseklarna blivlt avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att vöteringsseklarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs seklarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 59 Ja och 129 Nej.

Den omröstning över ovanintagna vöteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivlt av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 95 Ja och 44 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 59 Ja och 129 Nej,

sammanräknings visade 154 Ja och 173 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivlt av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 319. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordnings, omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 48 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända vöteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren, vill, att riksdagen må

dels godkänna följande ordinarie stat för pensionsstyrelsen att tillämpas från och med år 1915:

	Lön.	Tjänstgöringspenningsgar.	Orts-tillägg.	Summa.	
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	
1 generaldirektör och chef	7,000	3,000	1,000	11,000	
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100	) Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
4 byråchefer	20,000	10,000	2,400	32,400	
Generaldirektörens ställföreträdare, arvode	—	—	—	1,000	
1 tjänsteman i andra lönegraden (sekreterare)	3,600	1,800	400	5,800	
— — — — —	—	—	—	—	
Summa	—	—	—	235,600	

— — — — —
dels godkänna följande allmänna villkor och bestämmelser för åtnjutande av de å den ordinarie staten upptagna avlöningsförmånerna,

1:o) för ordinarie befattningshavare utom kvinnliga biträden:

att tjänstinnehavare skall — — — — —

— — — — — lämplig och behövlig;

att tjänstgöringspenningar eller arvode till generaldirektörens ställföreträdare få uppbäras endast för den tid, befattningshavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen, där ej, vad berörda arvode beträffar, annorlunda varder av Kungl. Maj:t bestämt;

att den, som av sjukdom hindras — — — — —

— — — — — utöver
 sina tjänstgöringspenningar och i förekommande fall förberörda arvode avstå så mycket av lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest prövas skäligt;

att avlöning ej må utgå till — — — — —

— — — — —

— — — — — löpande göromålen;

att vidare den byråchef, som förordnats att vara generaldirektörens ställföreträdare, icke må åtnjuta särskild ersättning utöver arvodet för den tid han bestrider generaldirektörens befattning, vare sig denne åtnjuter semester eller befinner sig på tjänsteresa eller för handläggning av särskilda ärenden är hindrad att sköta sin befattning; ägande dock ställföreträdaren att, därest han måste till vikarie å byråchefsbefattningen avstå egna tjänstgöringspenningar, såsom ersättning därför åtnjuta däremot svarande belopp;

att, därest förhöjning av lönen — — — — —

— — — — — tillkommit honom;

2:o) för kvinnliga biträden å pensionsstyrelsens stat:

— — — — —

dels ock höja det å riksstaten uppförda ordinarie anslaget till pensionsstyrelsen från 28,900 kronor med 206,700 kronor till 235,600 kronor; röstar

Jä;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att
dels godkänna följande ordinarie stat för pensionsstyrelsen att till-
lämpas från och med år 1915:

	Lön.	Tjänst- görings- pennin- gar.	Orts- tillägg.	Summa.	
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	
1 generaldirektör och chef	7,000	3,000	1,000	11,000	
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
4 byråchefer	20,000	10,000	2,400	32,400	
1 tjänsteman i andra lönegraden (sekreterare)	3,600	1,800	400	5,800	
-----	—	—	—	—	
Summa	—	—	—	234,600	

dels godkänna följande allmänna villkor och bestämmelser för åt-
njutande av de å den ordinarie staten upptagna avlöningsförmånerna,

— — — — till efterrättelse;

dels ock höja det å riksstaten uppförda ordinarie anslaget till
pensionsstyrelsen från 28,900 kronor med 205,700 kronor till 234,600
kronor.»

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd
och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att
voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl
därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och
befanns, att omröstningen utfallit med 70 Ja och 121 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt
ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren sam-
tidigt anställd, hade utfallit med 89 Ja och 52 Nej,
vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 70 Ja och 121 Nej,
sammanräkningen visade 159 Ja och 173 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i
överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 320. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av första särskilda utskottet i första punkten av dess memorial nr 13 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag, samt herrar Dahls och Söderberghs motion, nr 52, och herr Nilssons i Bonarp m. fl. motion, nr 31, må för tilldelande av mötesbidrag åt vissa officerare och underofficerare med vederlikar under åren 1914 och 1915 enligt i statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 14 januari 1914 angivna grunder å extra stat för år 1915 anvisa ett förslagsanslag av 290,988 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att av tillgängliga medel under år 1914 förskjuta ett belopp av högst 160,000 kronor för att sedermera ersättas av vad sålunda anvisats, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren beslutat

a) att för tilldelande av mötesbidrag åt vissa officerare och underofficerare med vederlikar enligt i statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 14 januari 1914 angivna grunder å extra stat för år 1915 anvisa ett förslagsanslag av 130,988 kronor,

b) att herrar Dahls och Söderberghs motion, nr 52, och herr P. Nilssons m. fl. motion, nr 31, icke skola till någon riksdagens vidare åtgärd föranleda.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 51 Ja och 140 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 69 Ja och 71 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 51 Ja och 140 Nej,

sammanräkningen visade 120 Ja och 211 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 321. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av första särskilda utskottet i andra punkten av dess memorial nr 13 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må för inköp av och försök med lastautomobiler på extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 40,000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, funnit Kungl. Maj:ts föreliggande förslag icke för närvarande kunna vinna riksdagens bifall.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns att omröstningen utfallit med 59 Ja och 125 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 100 Ja och 40 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 59 Ja och 125 Nej,

summanräkningen visade 159 Ja och 165 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 322. S. D. Beslöt kammaren för sin del, att ett särskilt utskott, bestående av 14 ledamöter, 7 från vardera kammaren, skulle tillsättas för behandling av

ej mindre Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 254, med förslag till förordning angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket samt förordning om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket m. m.;

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 16 saml.

nr 255, angående anslag av lånemedel för gäldande av kostnader för införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; och

nr 256, angående ändrad lydelse av rubrikerna nr 195—197 för tobak i gällande tulltaxa m. m.

än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i dessa ämnen eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor.

Härjämte föredrogs ett från första kammaren överlämnat protokollsutdrag, nr 234, innefattande inbjudning till andra kammaren att förena sig med första kammaren i dess denna dag fattade beslut om tillsättande av ett särskilt utskott, så sammansatt, som ovan sägs, för behandling av här ovan omförmälda frågor; och skulle berörda inbjudning anses vara besvarad genom kammarens nyssnämnda beslut.

Nr 323. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Röing m. fl.* avgiven motion, nr 249, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 232, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 23 och 29 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker ävensom till ändrad lydelse av anm. 1 under rubriken 160 och anm. under rubriken 161 i gällande tulltaxa.

Den 25 juli.

Från första kammaren.

Nr 242. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 242, med förslag till förordning angående försäljning av alkoholhaltiga drycker m. m.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas fyra med anledning av den kungl. propositionen inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 243. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 258, om ersättning till vissa försäljare av brännvin samt vin och öl i anledning av införandet av förordningen angående försäljning av alkoholhaltiga drycker.

Nr 244. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 12, i anledning av väckt motion angående likställighet mellan städer och landsbygd i avseende å antalet representanter i landsting, och

nr 13, i anledning av väckt motion angående omorganisation av riksdagsarbetet,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 245. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till främjande av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder;

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter lantbrukaren Jöns Johnssons i Kyllingaröd hustru Anne Kerstine, född Nilsson;

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter smeden Viktor Engman från Sturehov;

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter förre folkskolläraren Carl Johan Carlstens i Bonäs hustru Anna Kristina Carlsten, född Malmgren;

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter Johan Wilhelm Johanssons i Mycklinge hustru Johanna Lovisa Johansson, född Larsdotter;

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter änkan Hedda Jansson från Lindby;

nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anläggning av en statsbana från Dagarns järnvägsstation till Hultebo;

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användandet av överskott å medel, som anvisats till stambanan genom övre Norrland;

nr 42, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag av statens järnvägars trafikmedel till svenska järnvägsmännens vilohemsförening samt till rekreationshemmet för Sveriges lokomotivmän;

nr 43, i anledning av väckt motion angående ersättning till vissa lägenhetsinnehavare för liden förlust vid bortförande av byggnader från ett till statens järnvägar upplåtet område vid Gällivare;

nr 44, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt förre stationsinspektoren vid statens järnvägar Carl Edvard Jungbergs änka Ida Erika Jungberg, född Engströmer;

nr 45, i anledning av väckt motion om förhöjd pension åt förre stationsmästaren P. Tollstedt;

nr 46, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt poststationsföreståndaren Emma Grahmberg; samt

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt ångbåtsbefälhavaren O. A. Svenssons änka och minderåriga barn samt åt smedsförmannen O. F. Wikströms änka.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 246. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial nr 1, angående utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna.

Nr 247. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående en deklaration med Frankrike rörande upphävandet av den svenska konsularjurisdiktionen i franska intresseområdet av Marocko, biföll kammaren vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 248. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 11, i anledning av dels ett av fullmäktige i riksbanken överlämnat förslag till ny avlöningsstat för Sveriges riksbank m. m., dels ock en i ämnet väckt motion, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt, varjämte utskottets i sista stycket gjorda anmälan lades till handlingarna.

Nr 249. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning beträffande möjligheten att indraga första och någon del av andra klassens personvagnar vid trafik å statens järnvägar, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 324. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition och skrivelse:

nr 257, angående förvaltningen av den i 11 § av lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring omförmälda fond samt angående

disponerande av anslag för vidtagande av åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet; och

nr 248, med tillkännagivande att en i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln bebadad framställning icke kommer att föreläggas riksdagen.

Nr 325. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 242, med förslag till förordning angående försäljning av alkoholhaltiga drycker m. m.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas några i anledning av propositionen inom kammaren avgivna yttranden.

Nr 326. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 252, angående anslag till utförande av hydrografisk-biologiska undersökningar i Atlantiska oceanen.

Nr 327. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet motioner av herr *Lindhagen m. fl.*, nr 250, angående införande av republikanskt statsskick; och

herr *Lindhagen m. fl.*, nr 251, angående införande av enkammar-system.

Nr 328. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial, nr 1, angående utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna.

Nr 329. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående en deklaration med Frankrike rörande upphävandet av den svenska konsularjurisdiktionen i franska intresseområdet av Marocko; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 330. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande av en statistisk jämförelse mellan Norrland och det övriga Sverige, företrädesvis i ekonomiskt och socialt hänseende.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 331. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i det uti gällande förordning angående

eldfarliga oljor m. m. upptagna stadgande om vilka oljor skola räknas till eldfarliga.

Utskottets hemställan bifölles; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 332. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till befordrande av vänskapliga förbindelser mellan Sverige och Ryssland; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 333. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande, nr 13, i anledning av väckt motion angående omorganisation av riksdagsarbetet biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 334. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande, nr 11, i anledning av dels ett av fullmäktige i riksbanken överlämnat förslag till ny avlöningsstat för Sveriges riksbank m. m. dels ock en i ämnet väckt motion.

Punkterna A)—E).

Vad utskottet hemställt bifölles.

Punkten F).

Utskottets hemställan bifölles med den ändring, att i stället för orden »månaden näst efter den, då riksdagen fattat beslut i ämnet» infördes orden »år 1915», varjämte i sammanhang därmed beslöts den ändring i avseende å motiveringen, att sista stycket därav utbyttes mot följande:

»Utskottet har icke haft annat att erinra mot detta fullmäktiges förslag än att utskottet anser att de nya lönestaterna skola tillämpas från och med år 1915».

Punkterna G) och H).

Vad utskottet hemställt bifölles.

Den av utskottet i utlåtandet gjorda anmälan.

Lades till handlingarna.

Den 27 juli.

Från första kammaren.

Nr 250. S. D. Företogs val av sju ledamöter i riksdagens särskilda utskott, nr 3; och utsågos därtill:

herr Hammarström	från »nationella partiet»,
» Alexanderson	» »liberala samlingspartiet»,
» Fahlén	» »nationella partiet»,
» Steffen	» »liberala samlingspartiet»,
» Svensson, I.,	» »nationella partiet»,
» Nilson, K. A.,	» »liberala samlingspartiet»,
» Biörklund	» »nationella partiet».

Nr 251. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Ekman, Karl Johan*, väckt motion, nr 94, om ändring av § 56 regeringsformen.

Nr 252. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet en av herr *Petrén* väckt motion, nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vården av blinda dövstumma och blinda sinnesslöa.

Nr 253. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial, nr 15, med återlämnande av Kungl. Maj:ts proposition, nr 247, angående ändring i och tillägg till gällande grunder för pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar.

Med bifall till vad utskottet i detta memorial hemställt beslöt kammaren hänvisa nämnda proposition till första särskilda utskottet.

Nr 254. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 331, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i det uti gällande förordning angående eldfarliga oljor m. m. upptagna stadgande om vilka oljor skola räknas till eldfarliga, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 255. S. D. Upplästes och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 79, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upp-

låtande av vissa områden från förra militiebostället Åbyn nr 16 i Gävleborgs län;

nr 80, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Ångsholmen nr 1 med Borghaga nr 1 i Stockholms län med visst undantag;

nr 81, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra skogvaktarbostället Stora Söderby nr 3 i Stockholms län;

nr 82, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Bredevik nr 1 och 2 samt Skjunnaryd nr 1 i Jönköpings län;

nr 83, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Götestorp nr 1 jämte Götestorp nr 2, en utjord, i Kalmar län;

nr 84, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ljung nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 85, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Kattarp nr 9 i Malmöhus län;

nr 86, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradsskrivarbostället Torpa nr 4 Måns Jonsgården och nr 5 Arvid Snickargården i Skaraborgs län;

nr 87, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från Hunnelundstorp under Visborgs kungsladugård i Gottlands län;

nr 88, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Tofta nr 1 och 2 Söder och Västergård i Kronobergs län;

nr 89, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Sälshög nr 7, 11 och 14 med Sälshög nr 12 i Kristianstads län;

nr 90, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Väster Bitterna nr 2 Kartegården i Skaraborgs län;

nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Long nr 3 Storegård i Skaraborgs län jämte en i ämnet väckt motion;

nr 92, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss, till statens domäners fond hörande kronoegendom;

nr 93, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående av lägenheten Ljungebo till staden Västervik;

nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse till lantförsvaret av viss del av det till förra majorsbostället Gudhem nr 1—9 med Holmäng nr 1 Hulegård i Skaraborgs län hörande utskiftet Helle;

nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ålders-tillägg åt vissa kronojägare;

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar; samt

nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nybyggnader vid det åt veterinärinrättningen i Skara anslagna stads-hemmanet Brogården m. m.

Från andra kammaren.

Nr 335. S. D. Företogs val av sju ledamöter i riksdagens särskilda utskott nr 3; och befunnos efter valets slut hava blivit därtill utsedda:

herr Hildebrand	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Palmstierna	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Adelswärd	» »liberala samlingspartiet»,
» Hellner	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Nilsson i Kristianstad	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Röing	» »liberala samlingspartiet»,
» Ekerot	» »lantmanna- och borgarepartiet».

Nr 336. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 258, om ersättning till vissa försäljare av brännvin samt vin och öl i anledning av införandet av förordningen angående försäljning av alkoholhaltiga drycker.

Nr 337. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Rydén* avgiven motion, nr 252, om höjning av riksdagsmännens arvoden.

Nr 338. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Rydén* avgiven motion, nr 253, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 195, angående vården av blinda dövstumma och blinda sinnesslöa m. fl.

Nr 339. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial nr 15, med återlämnande av Kungl. Maj:ts proposition, nr 247, angående ändring i och tillägg till gällande grunder för pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar.

Med bifall till utskottets hemställan, beslöt kammaren överlämna ifrågavarande proposition till särskilda utskottet nr 1.

Nr 340. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 79, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Åbyn nr 16 i Gävleborgs län;

nr 80, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Ångsholmen nr 1 med Borghaga nr 1 i Stockholms län med visst undantag;

nr 81, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra skogvaktarbostället Stora Söderby nr 3 i Stockholms län;

nr 82, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Bredevik nr 1 och 2 samt Skjunnaryd nr 1 i Jönköpings län;

nr 83, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Götestorp nr 1 jämte Götestorp nr 2, en utjord, i Kalmar län;

nr 84, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ljung nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 85, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Kattarp nr 9 i Malmöhus län;

nr 86, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upp-

låtande av lägenheter från förra häradsskrivarbostället Torpa nr 4 Måns Jonsgården och nr 5 Arvid Snickargården i Skaraborgs län;

nr 87, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från Hunnelundstorp under Visborgs kungsladugård i Gottlands län;

nr 88, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Tofta nr 1 och 2 Söder- och Västergård i Kronobergs län;

nr 89, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Sälshög nr 7, 11 och 14 med Sälshög nr 12 i Kristianstads län;

nr 90, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Väster Bitterna nr 2 Kartegården i Skaraborgs län;

nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Long nr 3 Storegård i Skaraborgs län jämte en i ämnet väckt motion;

nr 92, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss, till statens domäners fond hörande kronoegendom;

nr 93, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående av lägenheten Ljungebo till staden Västervik;

nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse till lantförsvaret av viss del av det, till förra majorsbostället Gudhem nr 1—9 med Holmäng nr 1 Hulegård i Skaraborgs län hörande utskiftet Helle;

nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ålders-tillägg åt vissa kronojägare;

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar; och

nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nybyggnader vid det åt veterinärrättningen i Skara anslagna stadshemmanet Brogården m. m.

Den 28 juli.*Från första kammaren.*

Nr 256. S. D. Företogs val av sju suppleanter i riksdagens särskilda utskott nr 3; och utsågos därtill:

friherre Silfverschiöld	från »nationella partiet»,
herr Ingeström	» »liberala samlingspartiet»,
» Knaust	» »nationella partiet»,
» Österberg	» »liberala samlingspartiet»,
friherre Hermelin	» »nationella partiet»,
herr Svensson, G.,	» »liberala samlingspartiet»,
» Carlsson, J.,	» »nationella partiet».

Nr 257. S. D. Upplästes och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 98, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anskaffning av tre 75 mm. kanoner med lavettage;

nr 99, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder till höjande av jagarnas stridsvärde m. m.;

nr 100, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel;

nr 101, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående återuppförande av vinterstallar vid Smålands artilleriregementes kasern-etablissemang i Jönköping; samt

nr 102, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för tyghantverkaren O. F. Eriksson att för åtnjutande av ålderstillägg tillgodoräkna sig viss tjänstgöring.

Från andra kammaren.

Nr 341. S. D. Företogs val av sju suppleanter i riksdagens särskilda utskott nr 3; och befunnos efter valets slut hava blivit därtill utsedda:

herr Pettersson i Bjälbo	från »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Svensson i Eskilstuna	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Rune	» »liberala samlingspartiet»,
» Andersson i Knäppinge	» »lantmanna- och borgarepartiet»,
» Hedlund	» »socialdemokratiska gruppen»,
» Sundström	» »liberala samlingspartiet», och
» Larsson i Dala	» »lantmanna- och borgarepartiet».

Nr 342. S. D. Anmälades och godkändes särskilda utskottets, nr 1, förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 98, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anskaffning av tre 75 mm. kanoner med lavettage;

nr 99, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder till höjande av jagarnas stridsvärde m. m.;

nr 100, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtiteln allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel;

nr 101, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående återuppförande av vinterstallar vid Smålands artilleriregementes kasern-etablissemang i Jönköping; och

nr 102, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för tyghantverkaren O. F. Eriksson att för åtnjutande av ålderstillägg tillgodoräkna sig viss tjänstgöring.

Den 29 juli.

Från första kammaren.

Nr 258. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 259, med förslag till nytt avlöningsreglemente för tjänstemän vid postsparbanken m. m.; och

nr 260, angående användande av överskott i Djurgårdskassan till vissa byggnads- och reparationsarbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott.

Nr 259. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 261, med förslag till ändrad lydelse av § 4 u) i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor.

Nr 260. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 262, med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension.

Nr 261. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande nr 14, i anledning av väckt motion om ändring i regeringsformens § 109 och riksdagsordningens § 5 m. fl., biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 262. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 3, angående utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

Punkten 1.

Lades till handlingarna.

Punkten 2.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 263. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtanden:

nr 49, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förutvarande Västgöta-Dals regementes mötesplats Grunnebohed,

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av två områden å kungl. Djurgården till Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag,

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vidtagande av vissa ändringsarbeten i arméförvaltningens ämbetshus,

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring av § 7 i avlöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket,

nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader år 1915,

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens vattenfallsverk,

nr 55, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i grunderna för upplåtelse av tomträtt samt utlämnande av byggnadslån inom tjänstemannasamhället vid Mörby m. m., samt

nr 56, i anledning av väckta motioner om anslag eller lån för anläggande av en järnväg mellan Tingstäde och Fårösund, biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 264. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtanden:

nr 12, angående förslag till bestämmelser rörande utdelning av de till riksgäldskontoret avlämnade tryckta riksdagshandlingar, och

nr 13, angående Stockholms stads övertagande av renhållning och belysning av vissa områden invid riksdagshuset m. m., biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 265. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande nr 14, angående beredande av fastare anställning åt riksgäldskontorets kvinnliga biträden.

Mom. A).

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att i slutet näst efter ordet »tjänstgöring» tillades »ävensom i samband därmed för dessa befattningar fastställa ett pensionsunderlag av 1,300 kronor».

Mom. B).

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att orden »månaden näst efter den, då riksdagen fattat beslut i ämnet» utbyttes mot orden »år 1915».

Tillika beslöts, att vid bifall härtill skulle göras motsvarande jämkning i avseende på motiveringen.

Mom. C) och D).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 266. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående vissa åtgärder mot utbredning av lungsot, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 267. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden och memorial:

nr 66, med förslag till sammanjämkning av kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning av väckta motioner angående inrättandet av en odlingslånefond för södra och mellersta delarna av landet.

Med avslag å utskottets hemställan vidhöll kammaren sitt förut i frågan fattade beslut.

nr 67, i anledning av väckt motion angående ökad försäljning av

vissa kronans jordbruksegendomar för beredande av medel till inköp av för skogsbörd tjänlig eller skogbärande mark.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 68, i anledning av väckt motion angående ändring av 13 § i lagen om rätt till jakt.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 69, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring uti mom. 6 a) av kungörelsen angående grunder för tillgodogörande av kronans jakträtt.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 70, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om bidrag av statsmedel till kostnaderna för enskilda vägar på landet.

Utskottets hemställan bifölls.

I avseende å motiveringen godkändes utskottets yttrande med utslutande av sista punkten, börjande med orden »Ett fortgående».

nr 71, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse till lantförsvaret av visst område för att tilläggas Gottlands infanteriregementes övningsfält.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 72, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse till lantförsvaret av mark från förra häradsskrivarbostället Stora Vänsberg nr 1 i Värmlands län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 73, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från den till kronopark avsatta delen av förra häradsskrivarbostället Viksjö nr 2 i Uppsala län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 74, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss del av förra militiebostället Ryssvi nr 1 i Uppsala län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra länsmansbostället Balingstaby nr 5 i Uppsala län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 76, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Åraslöv nr 15 i Kristianstads län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 77, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Abullaberga nr 1 i Kristianstads län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 78, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Karup nr 2, 3 i Kristianstads län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 79, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Kjällsby nedra nr 1 med Kyrkotegen nr 1 i Göteborgs och Bohus län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 80, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Örby nr 2 Bossgård med Kungsfors nr 1 i Älvsborgs län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 81, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Flo nr 4 Björn Anundsgård i Skaraborgs län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 82, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Karstorp nr 1 i Skaraborgs län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 83, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från kungsladugården Horn nr 1 i Kalmar län.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 84, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående skogshushållningen å staten tillhörig skogsmark.

Kammaren avslag såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

nr 85, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning om pasteurisering av mjölk.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 86, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående överarbetning och revision av vattenrätts- och dikningslagstiftningskommittéernas förslag m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 268. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets utlåtanden:

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av elektrisk belysning m. m. i vissa truppförbands kasernetablissemang,

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ordnande av värmeledning och vattenklosetter inom generalstabens byggnad m. m., samt

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av en tvätt- och badinrättning för arméns intendenturförråd i Boden,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 269. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 4, angående herr Roséns motion, nr 62, om skrivelse till Konungen i fråga om åtgärder för att nedbringa kostnaderna för anläggning av vissa allmänna vägar, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 343. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 3, angående utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

Punkten 1:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 2:o).

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den vid utlåtandet fogade reservationen med följande tillägg: »samt medgiva Kungl. Maj:t rätt att av tillgängliga medel utanordna beloppet under innevarande år».

Nr 344. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 49, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förutvarande Västgöta-Dals regementes mötesplats Grunnebohed;

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av två områden å kungl. Djurgården till Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag;

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vidtagande av vissa ändringsarbeten i arméförvaltningens ämbetshus;

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring av § 7 i avlöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket;

nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader år 1915;

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens vattenfallsverk;

nr 55, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i grunderna för upplåtelse av tomträtt samt utlämnande av byggnadslån inom tjänstemannasamhället vid Mörby m. m.; och

nr 56, i anledning av väckta motioner om anslag eller lån för anläggande av en järnväg mellan Tingstäde och Fårösund.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 345. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förvärv för statens räkning av ön »Jungfrun» i Kalmarsund som fridlyst nationalpark.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 346. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t, angående utredning och förslag i fråga om åtgärder till främjande av vetenskaplig forskning och undervisning i publik och privat internationell rätt; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 347. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utfärdande av föreskrift, att rusdrycker ej få finnas ombord å flottans fartyg.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 348. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, angående herr Molins i Dombäcksmark motion, nr 170, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående skogsvårdsintressets

beaktande vid uppgörandet av planer för avdikningsanslagens användande m. m.; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 349. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, angående herr Lindhagens motion, nr 157, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ett målmedvetet och planmässigt arbete för jordfrågans lösning.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 350. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtanden:

nr 12, angående förslag till bestämmelser rörande utdelning av de till riksgäldskontoret avlämnade tryckta riksdagshandlingar.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 13, angående Stockholms stads övertagande av renhållning och belysning av vissa områden invid riksdagshuset m. m.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

nr 14, angående beredande av fastare anställning åt riksgäldskontorets kvinnliga biträden.

Punkten A).

Utskottets hemställan bifölls med följande till densamma fogade tillägg: »ävensom i samband därmed för dessa befattningar fastställa ett pensionsunderlag av 1,300 kronor».

Punkten B).

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, att orden »månaden näst efter den, då riksdagen fattat beslut i ämnet» utbyttes mot orden: »år 1915»;

och beslöts i sammanhang härmed den förändring i avseende å motiveringen, att åt sista meningen i andra stycket å sidan 7 gavs följande lydelse: »De föreslagna avlöningsbeloppen synas emellertid böra utgå från och med år 1915.»

Punkterna C) och D).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 351. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets memorial nr 66, med förslag till sammanjämkning av kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning av väckta motioner angående inrättandet av en odlingslånefond för södra och mellersta delarna av landet; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 352. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande nr 67, i anledning av väckt motion angående ökad försäljning av vissa kronans

jordbruksegendomar för beredande av medel till inköp av för skogsbörd tjänlig eller skogbärande mark.

Utskottets hemställan bifölles.

Nr 353. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 68, i anledning av väckt motion angående ändring av 13 § i lagen om rätt till jakt;

nr 69, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring uti mom. 6 a) av kungörelsen angående grunder för tillgodogörande av kronans jakträtt;

nr 70, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om bidrag av statsmedel till kostnaderna för enskilda vägar på landet;

nr 71, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse till lantförsvaret av visst område för att tilläggas Gottlands infanteriregementes övningsfält;

nr 72, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse till lantförsvaret av mark från förra häradsskrivarbostället Stora Vänsberg nr 1 i Värmlands län;

nr 73, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från den till kronopark avsatta delen av förra häradsskrivarbostället Viksjö nr 2 i Uppsala län;

nr 74, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss del av förra militiebostället Ryssvi nr 1 i Uppsala län;

nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra länsmansbostället Balingstaby nr 5 i Uppsala län;

nr 76, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Åraslöv nr 15 i Kristianstads län;

nr 77, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Abullaberga nr 1 i Kristianstads län;

nr 78, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Karup nr 2, 3 i Kristianstads län;

nr 79, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upp-

låtande av lägenheter från förra militiebostället Kjällsby nedra nr 1 med Kyrkotegen nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 80, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Örby nr 2 Bossgård med Kungsfors nr 1 i Älvsborgs län;

nr 81, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Flo nr 4 Björn Anundsgård i Skaraborgs län;

nr 82, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Karstorp nr 1 i Skaraborgs län;

nr 83, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från kungsladugården Horn nr 1 i Kalmar län;

nr 84, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående skogshushållningen å staten tillhörig skogsmark;

nr 85, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning om pasteurisering av mjölk; och

nr 86, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående överarbetning och revision av vattenrätts- och dikningslagstiftningsskommittéernas förslag m. m.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt blev av kammaren bifallet.

Nr 354. S. D. Föredrogos särskilda utskottets nr 1 utlåtanden:

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av elektrisk belysning m. m. i vissa truppförbands kasern-etablissemang;

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anordnande av värmeledning och vattenklosetter inom generalstabens byggnad m. m.; och

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av en tvätt- och badinrättning för arméns intendenturförråd i Boden.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 355. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning dels av en inom andra kammaren av herr Palmstierna väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående

åtgärder för beredande av bättre vård i vissa fall åt barnsängskvinnor jämte nyfödda barn, dels av första kammarens beslut med anledning av en inom kammaren väckt motion av herr Steffen i samma ämne.

Kammaren biföll den av herr Kant m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Jämlikt § 63 riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 356. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 14, i anledning av väckt motion om ändring i regeringsformens § 109 och riksdagsordningens § 5 m. fl.

Utskottets hemställan bifölls.

Den 31 juli.

Från första kammaren.

Nr 270. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Lindblad, Ernst*, väckt motion, nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående försäljning av alkoholhaltiga drycker.

Nr 271. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial nr 16, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande viss del av bankoutskottets utlåtande nr 11, i anledning av dels ett av fullmäktige i riksbanken överlämnat förslag till ny avlöningsstat för Sveriges riksbank m. m., dels ock en i ämnet väckt motion, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 272. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 345, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förvärv för statens räkning av ön »Jungfrun» i Kalmarsund som fridlyst nationalpark, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 273. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 347, med delgivning av nämnda kammares

beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 5, i fråga om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utfärdande av föreskrift, att rusdrycker ej få finnas ombord å flottans fartyg, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Nr 274. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 355, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6, i anledning dels av en inom andra kammaren av friherre Palmstierna väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för beredande av bättre vård i vissa fall åt barnsängskvinnor jämte nyfödda barn, dels av första kammarens beslut med anledning av en inom kammaren väckt motion av herr Steffen i samma ämne, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 2.

Nr 275. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 103, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av Karlbergs kungsgård m. m.

Från andra kammaren.

Nr 357. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 259, med förslag till nytt avlöningsreglemente för tjänstemän vid postsparbanken m. m.; och

nr 260, angående användande av överskott i Djurgårdskassan till vissa byggnads- och reparationsarbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott.

Nr 358. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 261, med förslag till ändrad lydelse av § 4 u) i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor.

Nr 359. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 262, med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension.

Nr 360. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial nr 16, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande viss del av bankoutskottets utlåtande nr 11, i anledning av dels ett av fullmäktige i riks-

banken överlämnat förslag till ny avlöningsstat för Sveriges riksbank m. m., dels ock en i ämnet väckt motion.

Den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 361. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 103, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av Karlbergs kungsgård m. m.

Den 1 augusti.

Från första kammaren.

Nr 276. S. D. Föredrogos statsutskottets nedannämnda utlåtanden:

nr 2, angående regleringen av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

Punkten 1.

Lades till handlingarna.

Punkterna 2 och 3.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 4—7.

Lades till handlingarna.

Punkterna 8—11.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 58, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under sjunde huvudtiteln gjorda framställningar ävensom Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag till uppehållande av internationell patrullerings-tjänst i Norra Atlanten.

Punkten 1.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 2.

Lades till handlingarna.

Punkten 3.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 59, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt arbetaren vid mynttillverkningen M. R. Berggren.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av löneförhöjning åt vissa befattningshavare hos generaltullstyrelsen.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 61, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning av statsmedel för utbetalda skattefrälseräntor från hemmanen Västra Älvsala nr 1 och Västra Älvsala nr 2 i Värmdö socken.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 277. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkanden:

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av mom. 1, 3 och 4 i § 13 av gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor,

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fogande av ett nytt moment till § 13 i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor,

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i gällande tulltaxa,

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 4 i förordningen om provianteringsfrilager den 15 november 1912, samt

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 angående bevillning av fast egendom samt av inkomst och till förordning om ändrad lydelse av 50 § i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering,

biföll kammaren vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 278. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om arvsskatt och skatt för gåva.

Kammaren beslöt till en början att, därest en eller annan del av utskottets författningsförslag återremitterades till bevillningsutskottet, detta skulle äga befogenhet att även föreslå de ändringar i ej återremitterade delar, som kunde äga sammanhang med eller anses vara en

följd av återremissen; samt att i avseende å nummerbeteckning av paragrafer och moment utskottet skulle äga att vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnas beslut.

Utskottets förslag till förordning om arvsskatt och skatt för gåva.

32 §.

Visades åter till utskottet.

Övriga delar av förslaget.

Godkändes.

Utskottets i betänkandet gjorda hemställan.

Visades åter till utskottet.

Nr 279. S. D. Efter föredragning av lagutskottets utlåtande nr 16, i anledning av väckt motion om ändring i 15 kap. 22 och 24 §§ strafflagen, visades utlåtandet åter till utskottet.

Nr 280. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets utlåtanden:

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anställande av dels en extra föredragande inom sjöförvarsdepartementet och dels en mariningenjörstipendiat över stat,

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av viss telefonförbindelse,

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av ett till anställande av försök med minmateriel beviljat belopp,

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av medel från fonden för krigsfartygs byggande till reparation av ångpannorna från sjunkna kanonbåten Urd och deras insättande i Rota m. m.,

nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av allmänna besparingar å riksstatens femte huvudtitel till anskaffning av undervisningsmateriel för sjökrigsskolan m. m., samt

nr 22, i anledning av en av herr Indebetou m. fl. avgiven motion, nr 33, i andra kammaren, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående av staten garanterad ersättning för skada, som under tjänstgöring å undervattensbåt drabbar dess besättning,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 362. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 3 en av herr *Lindhagen* avgiven motion, nr 254, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 254, med förslag till förordning angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket samt förordning om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket m. m.

Nr 363. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående vissa åtgärder mot utbredning av lungsot.

Lagförslaget.

Godkändes.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om lagförslaget.

Nr 364. S. D. Vid föredragning av andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om omfattningen av den pågående utredningen angående åborättigheter, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 365. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 16, i anledning av väckt motion om ändring i 15 kap. 22 och 24 §§ strafflagen.

Ärendet återförvisades till utskottet för ny behandling.

Nr 366. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 2, angående regleringen av utgifterna under riksstatens *andra* huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

Punkten 1:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 2:o) och 3:o).

Vad. utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 4:o)—7:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 8:o)—11:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Nr 367. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 58, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under sjunde

huvudtiteln gjorda framställningar ävensom Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag till uppehållande av internationell patrulleringstjänst i Norra Atlanten.

Punkten 1:o).

Utskottets hemställen bifölls.

Punkten 2:o).

Lades till handlingarna.

Punkten 3:o).

Kammaren biföll utskottets hemställen.

Nr 368. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 59, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt arbetaren vid mynttillverkningen M. R. Berggren;

nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av löneförhöjning åt vissa befattningshavare hos generaltullstyrelsen; och

nr 61, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning av statsmedel för utbetalda skattefrälseräntor från hemmanen Västra Älvsala nr 1 och Västra Älvsala nr 2 i Värmdö socken.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 369. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av mom. 1, 3 och 4 i § 13 av gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor;

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fogande av ett nytt moment till § 13 i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor;

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i gällande tulltaxa;

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 4 i förordningen om provianteringsfrilager den 15 november 1912; och

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 angående bevillning av fast egendom samt av inkomst och till förordning

om ändrad lydelse av 50 § i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 370. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om arvsskatt och skatt för gåva.

Till en början beslöt kammaren, att därest en eller annan del av förslaget återremitterades till utskottet, detta skulle äga befogenhet att även föreslå de ändringar i ej återremitterade delar, som kunde äga sammanhang med eller anses vara en följd av återremissen, ävensom äga att vidtaga sådana ändringar som påkallades av kamrarnas beslut.

Lagförslaget.

Godkändes, med den ändring att åt 33 § gavs den avfattning, som föreslagits i den i fråga om nämnda paragraf avgivna reservationen.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om författningsförslaget.

Nr 371. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 1 utlåtanden:

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anställande av dels en extra föredragande inom sjöförsvarsdepartementet och dels en mariningenjörsstipendiat över stat;

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av viss telefonförbindelse;

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av ett till anställande av försök med minmateriel beviljat belopp;

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av medel från fonden för krigsfartygs byggande till reparation av ångpannorna från sjunkna kanonbåten Urd och deras insättande i Rota m. m.;

nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av allmänna besparingar å riksstatens femte huvudtitel till anskaffning av undervisningsmateriel för sjökrigsskolan m. m.; och

nr 22, i anledning av en av herr Indebetou m. fl. avgiven motion, nr 33, i andra kammaren, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående av staten garanterad ersättning för skada, som under tjänstgöring å undervattensbåt drabbar dess besättning.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 372. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående svenska initiativ i fråga om åtgärder till avskaffande eller begränsning av spioneriet i fredstid.

Utskottets hemställan bifölls.

Den 3 augusti.

Från första kammaren.

Nr 281. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *von Stapelmohr* väckt motion, nr 100, med förslag till lag om anstånd med betalning av gäld.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas ett i anledning av nämnda motion inom kammaren avgivet yttrande.

Nr 282. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 97, av herr *Lyckholm*, med förslag till ändrad lydelse av § 3 i förordningen angående tillverkning och beskattning av maltdrycker m. m.;

nr 98, av herr *Thyrén*, med förslag till lag angående kommunal folkomröstning om förbud mot detaljhandel med spritdrycker; samt

nr 99, av herr *Thyrén*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående försäljning av alhoholhaltiga drycker.

Nr 283. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial nr 62, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om bidrag till de med invigningen av ett fredsmonument på svensk-norska gränsen förbundna omkostnader,

godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 284. S. D. Upplästes och godkändes riksdagens kanslis förslag till delar av riksdagsbeslutet:

nr 1, ingressen;

nr 2, slutmeningen;

nr 3, angående ändring av § 12 riksdagsordningen;

nr 4, angående lag om inskränkning i inmutningsrätten;

nr 5, angående ändrad lydelse av 12 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken samt av 11 § i lagen om handräckning för fordrans utfående den 26 april 1907;

nr 6, angående ändrad lydelse av 1—5 samt 7—9 §§ i lagen om straffregister den 17 oktober 1900;

nr 7, angående val av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare;

nr 8, angående viss ändring i lagen om reglering av prästerskapets avlöning;

nr 9, angående beredande av rätt för gift kvinna att föra annans talan vid domstol eller hos annan myndighet;

nr 10, angående lag om ändrad lydelse av 2, 5, 25, 48, 77, 99, 101, 120—124, 126—128, 134, 139, 144 och 164 §§ i lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903 och lag, innefattande tillägg till lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903;

nr 11, rörande lag om ändrad lydelse av 25 § i förordningen angående patent den 16 maj 1884, lag om ändrad lydelse av 4 och 16 §§ i lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884 samt lag om ändrad lydelse av 20 § i lagen om skydd för vissa mönster och modeller den 10 juli 1899;

nr 12, angående ändrad lydelse av 27 § i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909;

nr 13, angående vidtagande av åtgärder till skydd för rösträtten i sådana fall, där röstlängd förkommit;

nr 14, rörande lag angående ändring i vissa delar av förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863; samt

nr 15, angående ändrad lydelse av 9 § i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909.

Från andra kammaren.

Nr 373. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 3 följande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 254, med förslag till förordning angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket samt för-

ordning om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket m. m. avgivna motioner, nämligen av

herr Röing, nr 255;

» Rune, nr 256; och

» Nydal, nr 257.

Nr 374. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial nr 62, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om bidrag till de med invigningen av ett fredsmonument på svensk-norska gränsen förbundna omkostnader.

Kammaren biföll den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 375. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Wijk* avgiven motion, nr 259, med förslag till lag om anstånd med betalning av gäld.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas ett i anledning av motionen inom kammaren avgivet yttrande.

Nr 376. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag, *dels*

nr 1, till riksdagsbeslutets ingress, och

nr 2, till riksdagsbeslutets slutmening; *dels och*

till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 3, angående ändring av § 12 riksdagsordningen;

nr 4, angående lag om inskränkning i inmutningsrätten;

nr 5, angående ändrad lydelse av 12 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken samt av 11 § i lagen om handräckning för fordrans utfående den 26 april 1907;

nr 6, angående ändrad lydelse av 1—5 samt 7—9 §§ i lagen om straffregister den 17 oktober 1900;

nr 7, angående val av riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare;

nr 8, angående viss ändring i lagen om reglering av prästerskapets avlöning;

nr 9, angående beredande av rätt för gift kvinna att föra annans talan vid domstol eller hos annan myndighet;

nr 10, angående lag om ändrad lydelse av 2, 5, 25, 48, 77, 99, 101, 120—124, 126—128, 134, 139, 144 och 164 §§ i lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903 och lag, innefattande tillägg till lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903;

nr 11, rörande lag om ändrad lydelse av 25 § i förordningen angående patent den 16 maj 1884, lag om ändrad lydelse av 4 och 16 §§ i lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884 samt lag om ändrad lydelse av 20 § i lagen om skydd för vissa mönster och modeller den 10 juli 1899;

nr 12, angående ändrad lydelse av 27 § i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909;

nr 13, angående vidtagande av åtgärder till skydd för rösträtten i sådana fall, där röstlängd förkommit;

nr 14, rörande lag angående ändring i vissa delar av förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863; och

nr 15, angående ändrad lydelse av 9 § i lagen om val till riksdagen den 26 maj 1909.

Den 4 augusti.

Från första kammaren.

Nr 285. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet en av herr *Pers* väckt motion, nr 101, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till nytt avlöningsreglemente för tjänstemän vid postsparbanken m. m.

Nr 286. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bankoutskottets memorial nr 17, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning rörande suspension tills vidare av gällande bestämmelser om inlösen av riksbankens sedlar med guld.

Nr 287. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets memorial:

nr 114, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående skogshushållningen å staten tillhörig skogsmark.

Lades till handlingarna.

nr 115, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning av väckta motioner angående inrättandet av en odlingslånefond för södra och mellersta delarna av landet.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Från andra kammaren.

Nr 377. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Kronlund* avgiven motion, nr 258, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande av allmänna arbeten för minskande eller förekommande av genom nu inträdda utrikespolitiska förhållanden uppkommande arbetslöshet.

Nr 378. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bankoutskottets memorial nr 17, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning rörande suspension tills vidare av gällande bestämmelser om inlösen av riksbankens sedlar med guld.

Nr 379. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets memorial:

nr 114, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående skogshushållningen å staten tillhörig mark.

Memorialet lades till handlingarna.

nr 115, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning av väcka motioner angående inrättandet av en odlingslånefond för södra och mellersta delarna av landet.

Den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 380. S. D. Anmäldes och godkändes särskilda utskottets nr 1 förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 127, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av elektrisk belysning m. m. i vissa truppförbands kasern-etablissemang;

nr 128, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anordnande av värmeledning och vattenklosetter inom generalstabens byggnad m. m.;

nr 129, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av en tvätt- och badinrättning för arméns intendenturförråd i Boden;

nr 130, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anställande av dels en extra föredragande inom sjöförvarsdepartementet och dels en mariningenjörsstipendiat över stat;

nr 131, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av viss telefonförbindelse;

nr 132, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av ett till anställande av försök med minmateriel beviljat belopp;

nr 133, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av medel från fonden för krigsfartygs byggande till reparation av ångpannorna från sjunkna kanonbåten Urd och deras insättande i Rota m. m.; samt

nr 134, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av allmänna besparingar å riksstatens femte huvudtitel till anskaffning av undervisningsmateriel för sjökrigsskolan m. m.

Den 5 augusti.

Från första kammaren.

Nr 288. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 20, i anledning av väckt motion angående antagande av lag om anstånd med betalning av gäld, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 289. S. D. Föredrogos o^{ch} hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 102, av herr *Dahl*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående försäljning av alkoholhaltiga drycker; och

nr 103, av herr *Östberg, Gustaf Fredrik*, i samma ärende.

Nr 290. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omreglering av folkskoleinspektionen jämte i ärendet väckta motioner;

nr 63, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av en statens vårdanstalt för alkoholister jämte i ämnet väckta motioner;

nr 64, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse å statens järnvägar av viss del av det för fjärde arméfördelningen avsedda övningsfältet vid Järva m. m.;

nr 65, i anledning av väckta motioner om inlösen för statens räkning av järnvägen Höganäs—Mölle;

nr 66, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till åstadkommande av direkt genomgångstrafik över Svinesund mellan svenska och norska järnvägar;

nr 67, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ökning av fonden för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom vissa delar av riket jämte en i ämnet väckt motion; samt

nr 68, i anledning av väckta motioner om ökning av allmänna järnvägslånefonden.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 291. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkanden:

nr 19, i anledning av väckt motion om höjning av tullen å ljus sirap, och

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 23 och 29 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker ävensom till ändrad lydelse av anm. 1 under rubriken 160 och anm. under rubriken 161 i gällande tulltaxa ävensom en i ämnet väckt motion,

biföll kammaren vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 292. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 17, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående förbud för vissa utlänningar att här i riket vistas, dels ock en i anledning av propositionen väckt motion.

Punkten 1.

Utskottets lagförslag.

6 § 4) och 11 §.

För dessa delar av förslaget godkändes den lydelse, som förordats i de av herr Petersson i Lidingö villastad m. fl. härom avgivna reservationer.

Bestämmelsen angående lagens trädande i kraft.

Ifrågavarande bestämmelse antogs att lyda sålunda: »Denna lag träder i kraft: 18 § å den dag Konungen förordnar samt lagen i övrigt den 1 maj 1915».

Övriga delar av utskottets lagförslag.

Godkändes.

Utskottets hemställan i punkten 1.

Förklarades besvarad genom kamrarnas föregående beslut.

Punkten 2.

Utskottets hemställan avslogs.

Nr 293. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i förordningen angående utvidgad näringsfrihet, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 294. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 87, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att bereda nuvarande tomträttshavare i Trollhättan viss förmån vid övergång till av Kungl. Maj:t medgivet nytt tomträttssystem.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 88, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående möjliggörande för innehavare av vissa med tomträtt upplåtna tomter vid Trollhättan att förvärva äganderätt till tomterna.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 89, angående driftkostnaderna för statens produktiva fonder i vad angår jordbruksärenden.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 90, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inrättande av ett statsstuteri vid Ottenby m. m.

Med avslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den vid utlåtandet fogade reservation.

Nr 295. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av viss del av kronans fordran av inspektoren A. Carleson i Hedtorp för å auktion inköpt björkved;

nr 92, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående över-

låtelse till lantförsvaret av vissa kronoegendomar för att tilläggas övningsfältet för i Linköping förlagda truppförband jämte en i ämnet väckt motion;

nr 93, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter i Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län m. m.;

nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för föreståndaren för hydrografiska byrån att utgiva viss del av till återbetalning utdömda extra lönetillägg till byråns personal;

nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Jönninge nr 1 i Uppsala län;

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av lägenheter från förra militiebostället Grytaby nr 1 m. m. i Uppsala län;

nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Torsberga nr 1 med underlydande i Södermanlands län;

nr 98, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter m. m. från förra häradshövdingbostället Stora Yxhult nr 1 i Östergötlands län;

nr 99, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Olseröd nr 11, 12 med Olseröd nr 14 i Kristianstads län;

nr 100, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Haglösa nr 18 i Malmöhus län;

nr 101, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Humlekärr Väster nr 1 och Hammar Väster nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 102, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Tånga nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 103, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Götala nr 1, 2 i Skaraborgs län;

nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Havstena nr 9 Storegården i Skaraborgs län;

nr 105, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Timmersdala nr 4 Munkagård med Timmersdala nr 7 i Skaraborgs län;

nr 106, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från till Vassgårdas kronopark i Värmlands och Örebro län hörande fastigheter;

nr 107, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ålsta nr 3 och 5 i Örebro län;

nr 108, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Mälby nr 3 och 4 i Västmanlands län;

nr 109, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Grängesbergs bostadsförening u. p. a. av visst område av Björnhyttans kronopark i Kopparbergs län;

nr 110, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den tullverket tillhöriga fastigheten $\frac{1}{8}$ mantal Hamngården nr 1 i Västergarns socken av Gottlands län;

nr 111, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den till Lunde förra tullstation hörande fastigheten med därå befintliga byggnader m. m.;

nr 112, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrade villkor för erhållande och tillgodonjutande av statsbidrag från norrländska avdikningsanslaget; samt

nr 113, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrade villkor för erhållande och tillgodonjutande av statsbidrag från allmänna avdikningsanslaget.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 296. S. D. Föredrogs andra särskilda utskottets utlåtande nr 1, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen, dels ock särskilda i ämnet väckta motioner.

Punkten a).

Utskottets lagförslag.

292 §.

Motsvarande del av Kungl. Maj:ts förslag i ämnet godkändes.

Övriga delar av utskottets lagförslag.

Godkändes.

Utskottets hemställan beträffande punkten a).

Förklarades besvarad genom kammarens föregående beslut.

Punkten b).

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 297. S. D. Föredrogs andra särskilda utskottets utlåtande nr 2, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om tillsyn å fartyg, dels ock särskilda i ämnet väckta motioner.

Utskottets lagförslag.

32 §.

För denna paragraf godkändes den lydelse, som motsvarande del av Kungl. Maj:ts förslag i ämnet innehöll.

Övriga delar av utskottets lagförslag.

Godkändes.

Utskottets i utlåtandet gjorda hemställan.

Förklarades besvarad genom kammarens föregående beslut.

Nr 298. S. D. Vid föredragning av andra särskilda utskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av utvidgad statskontroll å fartygs sjövärdighet m. m., dels ock en i ämnet väckt motion,

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i 3 kap. sjölagen samt om ändrad lydelse av 294 § samma lag, samt

nr 5, i anledning av herr Lindleys motion om ändring av 82 § sjölagen,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 299. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tilfälliga utskotts utlåtande nr 4, med anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för förbättring av folkskoleväsendet på landsbygden, avslog kammaren vad utskottet i detta utlåtande

hemställt och förklarade sig icke biträda andra kammarens i ämnet fattade beslut.

Nr 300. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 115, till Konungen, i anledning av väckt motion angående antagande av lag om anstånd med betalning av gäld.

Nr 301. S. D. Upplästes och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 127, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av elektrisk belysning m. m. i vissa truppförbands kasern-etablissemang;

nr 128, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anordnande av värmeledning och vattenklosetter inom generalstabens byggnad m. m.;

nr 129, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av en tvätt- och badinrättning för arméns intendenturförråd i Boden;

nr 130, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anställande av dels en extra föredragande inom sjöförsvarsdepartementet och dels en mariningenjörsstipendiat över stat;

nr 131, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av viss telefonförbindelse;

nr 132, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av ett till anställande av försök med minmateriel beviljat belopp;

nr 133, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av medel från fonden för krigsfartygs byggande till reparation av ångpannorna från sjunkna kanonbåten Urd och deras insättande i Rota m. m.; samt

nr 134, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av allmänna besparingar å riksstatens femte huvudtitel till anskaffning av undervisningsmateriel för sjökrigsskolan m. m.

Från andra kammaren.

Nr 381. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 3 en av herrar *Ekerot* och *Nilsson* i Kristianstad avgiven motion, nr 260, i

anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 254, med förslag till förordning angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket samt förordning om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen m. m.

Nr 382. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets memorial nr 21, i anledning av dels återremiss av 32 § i det vid bevillningsutskottets betänkande nr 18 fogade förslag till förordning om arvsskatt och skatt för gåva, dels ock kamrarnas skiljaktiga beslut rörande 33 § i nämnda författningsförslag.

Nr 383. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 20, i anledning av väckt motion angående antagande av lag om anstånd med betalning av gäld; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 384. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse nr 115 till Konungen i anledning av väckt motion angående antagande av lag om anstånd med betalning av gäld.

Nr 385. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående förbud för vissa utlänningar att här i riket vistas, dels ock en i anledning av propositionen väckt motion.

Punkten 1:o).

Till en början beslöt kammaren, att, för den händelse lagförslaget komme att i en eller annan del till utskottet återremitteras, utskottet skulle lämnas öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i avseende å de delar, som blivit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som av ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas; samt att i avseende å nummerbeteckningen av paragrafer eller delar av paragrafer utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnes beslut.

Lagförslaget.

1 §.

Kammaren biföll den vid denna paragraf fogade, av herr Stårner m. fl. avgivna reservationen.

2—5 §§; rubriken till kap. 1; 6—12 §§.

Godkändes.

13 §.

Kammaren biföll den av herr Lindhagen m. fl. avgivna, vid paragrafen fogade reservationen.

14 §.

Godkändes.

15 §.

Den av herr Lindhagen m. fl. avgivna, vid paragrafen fogade reservationen blev av kammaren bifallen.

Överskriften till kap. 2; kap. 3.

Godkändes.

Stadgandet om lagens trädande i kraft.

Kammaren biföll utskottets förslag till lydelse av detta stadgande med den ändring, att åt första meningen däri gavs följande avfattning: »Denna lag träder i kraft: 18 § å den dag Konungen förordnar samt lagen i övrigt den 1 maj 1915.»

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om lagförslaget.

Punkten 2:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 386. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i förordningen angående utvidgad näringsfrihet biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 387. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 87, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att bereda nuvarande tomträttshavare i Trollhättan viss förmån vid övergång till av Kungl. Maj:t medgivet nytt tomträttssystem;

nr 88, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående möjliggörande för innehavare av vissa med tomträtt upplåtna tomter vid Trollhättan att förvärva äganderätt till tomterna;

nr 89, angående driftkostnaderna för statens produktiva fonder i vad angår jordbruksärenden;

nr 90, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inrättande av ett statsstuteri vid Ottenby m. m.;

nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av viss del av kronans fordran av inspektoren A. Carleson i Hedtorp för å auktion inköpt björkved; och

nr 92, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse till lantförsvaret av vissa kronoegendomar för att tilläggas övningsfältet för i Linköping förlagda truppförband jämte en i ämnet väckt motion.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 388. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 93, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter i Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län m. m.;

nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för föreståndaren för hydrografiska byrån att utgiva viss del av till återbetalning utdömda extra lönetillägg till byråns personal;

nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Jönninge nr 1 i Uppsala län;

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av lägenheter från förra militiebostället Grytaby nr 1 m. m. i Uppsala län;

nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Torsberga nr 1 med underlydande i Södermanlands län;

nr 98, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter m. m. från förra häradshövdingbostället Stora Yxhult nr 1 i Östergötlands län;

nr 99, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Olseröd nr 11, 12 med Olseröd nr 14 i Kristianstads län;

nr 100, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Haglösa nr 18 i Malmöhus län;

nr 101, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Humlekärr Väster nr 1 och Hammar Väster nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 102, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Tånga nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 103, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Götala nr 1, 2 i Skaraborgs län;

nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Havstena nr 9 Storegården i Skaraborgs län;

nr 105, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Timmersdala nr 4 Munkagård med Timmersdala nr 7 i Skaraborgs län;

nr 106, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från till Vassgårdas kronopark i Värmlands och Örebro län hörande fastigheter;

nr 107, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ålsta nr 3 och 5 i Örebro län;

nr 108, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Mälby nr 3 och 4 i Västmanlands län;

nr 109, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Grängesbergs bostadsförening u. p. a. av visst område av Björnhyttans kronopark i Kopparbergs län;

nr 110, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den tullverket tillhöriga fastigheten $\frac{1}{8}$ mantal Hamngården nr 1 i Västergärns socken av Gottlands län;

nr 111, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den till Lunde förra tullstation hörande fastigheten med därå befintliga byggnader m. m.;

nr 112, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrade villkor för erhållande och tillgodonjutande av statsbidrag från norrländska avdikningsanslaget; och

nr 113, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrade villkor för erhållande och tillgodonjutande av statsbidrag från allmänna avdikningsanslaget.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 389. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, angående herr Molins i Dombäcksmark motion,

nr 171, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om förekomsten och olägenheterna av till vissa avsöndrade lägenheter hörande rättigheter att å stamhemmanets mark avverka skog m. m.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 390. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omreglering av folkskolinspektionen jämte i ärendet väckta motioner.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

I fråga om motiveringen biföll kammaren det förslag, som innefattades i den av herr Rydén m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 391. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 63, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av en statens vårdanstalt för alkoholister jämte i ämnet väckta motioner;

nr 64, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse å statens järnvägar av viss del av det för fjärde arméfördelningen avsedda övningsfältet vid Järva m. m.;

nr 65, i anledning av väckta motioner om inlösen för statens räkning av järnvägen Höganäs—Mölle;

nr 66, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till åstadkommande av direkt genomgångstrafik över Svinesund mellan svenska och norska järnvägar;

nr 67, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ökning av fonden för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom vissa delar av riket jämte en i ämnet väckt motion; samt

nr 68, i anledning av väckta motioner om ökning av allmänna järnvägslånefonden.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 392. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkanden:

nr 19, i anledning av väckt motion om höjning av tullen å ljus sirap.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till

förordning om ändrad lydelse av 1, 23 och 29 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker ävensom till ändrad lydelse av anm. 1 under rubriken 160 och anm. under rubriken 161 i gällande tulltaxa ävensom en i ämnet väckt motion.

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, som föreslagits i den vid betänkandet fogade, av herr K. G. Karlsson m. fl. avgivna reservationen.

Nr 393. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 2 utlåtande nr 1, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen, dels ock särskilda i ämnet väckta motioner.

Till en början beslöt kammaren, att, för den händelse lagförslaget komme att i en eller annan del till utskottet återremitteras, utskottet skulle lämnas öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i avseende å de delar, som blivit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som av ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas; samt att i avseende å nummerbeteckningen av paragrafer eller delar av paragrafer utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnas beslut.

Punkten a).

Lagförslaget.

Godkändes med den ändring, att åt 96 § gavs den lydelse, som föreslagits av herr Lyberg i hans vid paragrafen avgivna reservation.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om lagförslaget.

Punkten b).

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 394. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 2 utlåtande, nr 2, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om tillsyn å fartyg, dels ock särskilda i ämnet väckta motioner.

Lagförslaget.

Godkändes.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om lagförslaget.

Nr 395. S. D. Föredrogos särskilda utskottets nr 2 utlåtanden:

nr 3, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av utvidgad statskontroll å fartygs sjövärdighet m. m., dels ock en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölles.

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i 3 kap. sjölagen samt om ändrad lydelse av 294 § samma lag.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

nr 5, i anledning av herr Lindleys motion om ändring av 82 § sjölagen.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herrar Lyberg och Wijk avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 396. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om landsbygdens befriande från vissa av städernas privilegier härflytande bördor; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 397. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 117, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av områden från kungsladugården Skälby med Värsnäs i Kalmar län jämte tvenne i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölles.

Den 6 augusti.

Från första kammaren.

Nr 302. S. D. Föredrogos och hänvisades till första särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

1:o) angående reglemente för arméns avlöning under krigstjänstgöringstid m. m.; och

2:o) med förslag till förordning om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar.

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 16 saml.

Nr 303. S. D. Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 104, av friherre *Fleming*, angående ersättning åt maltdryckstillverkare m. fl., vilkas utkomstmöjligheter inskränkas genom antagande av Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående försäljning av alkoholhaltiga drycker; samt

nr 105, av friherre *Fleming*, med förslag till ändrad lydelse av vissa paragrafer i förordningen angående tillverkning och beskattning av maltdrycker m. m.

Nr 304. S. D. Föredrogs och hänvisades till tredje särskilda utskottet en av herr *Steffen* väckt motion, nr 106, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket m. m.

Nr 305. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja till statens kraftverk hörande elektriska ledningsnät m. m.;

nr 105, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överförande av visst belopp till den i 19 § av lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond;

nr 106, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användandet av överskott å medel, som anvisats till stambanan genom övre Norrland;

nr 107, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag av statens järnvägars trafikmedel till svenska järnvägsmänns vilohemsförening samt till rekreationshemmet för Sveriges lokomotivmän;

nr 108, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt förre stationsinspektoren vid statens järnvägar Carl Edvard Jungbergs änka Ida Erika Jungberg, född Engströmer;

nr 109, i anledning av väckt motion om förhöjd pension åt förre stationsmästaren P. Tollstedt;

nr 110, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt poststationsföreståndaren Emma Grahnberg;

nr 111, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt ångbåtsbefälhavaren O. A. Svenssons änka och minderåriga barn samt åt smedsförmannen O. F. Wikströms änka;

nr 112, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förutvarande Västgöta-Dals regementes mötesplats Grunnebohed;

nr 113, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av två områden å kungl. Djurgården till Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag; samt

nr 114, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vidtagande av vissa ändringsarbeten i arméförvaltningens ämbetshus.

Nr 306. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 389, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, angående herr Molins i Dombäcksmark motion, nr 171, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om förekomsten och olägenheterna av till vissa avsöndrade lägenheter hörande rättigheter att å stamhemmanets mark avverka skog m. m.,

beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt tillfälliga utskott nr 1.

Från andra kammaren.

Nr 398. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 3 motioner av:

herr *Hildebrand*, nr 261, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner, nr 254—256 med förslag till förordning angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket m. m.; och

herr *Palmstierna m. fl.*, nr 263, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 254, med förslag till förordning angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket samt förordning om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket m. m.

Nr 399. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Hamrin* avgiven motion, nr 262, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 242, med förslag till förordning angående försäljning av alkoholhaltiga drycker m. m.

Nr 400. S. D. Överlämnades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 265, angående reglemente för arméns avlöning under krigstjänstgöringstid m. m.; och

nr 266, med förslag till förordning om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar.

Nr 401. S. D. Beslöt kammaren, att ett av herr Röing denna dag i kammaren avgivet yttrande i anledning av hans motion, nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 2, angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1915 skulle överlämnas till statsutskottet.

Nr 402. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående be-
myndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja till statens kraftverk
hörande elektriska ledningsnät m. m.;

nr 105, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen
angående överförande av visst belopp till den i 19 § av lagen angående
rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910
omförmälda fond;

nr 106, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående an-
vändandet av överskott å medel, som anvisats till stambanan genom
övre Norrland;

nr 107, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag
av statens järnvägars trafikmedel till svenska järnvägsmännens vilohems-
förening samt till rekreationshemmet för Sveriges lokomotivmän;

nr 108, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt
understöd åt förre stationsinspektoren vid statens järnvägar Carl Edvard
Jungbergs änka Ida Erika Jungberg, född Engströmer;

nr 109, i anledning av väckt motion om förhöjd pension åt förre
stationsmästaren P. Tollstedt;

nr 110, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt
understöd åt poststationsföreståndaren Emma Grahnberg;

nr 111, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående under-
stöd åt ångbåtsbefälhavaren O. A. Svenssons änka och minderåriga barn
samt åt smedsförmannen O. F. Wikströms änka;

nr 112, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående för-
säljning av förutvarande Västgöta-Dals regementes mötesplats Grunnebohed;

nr 113, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upp-
låtelse av två områden å kungl. Djurgården till Stockholm—Rimbo
järnvägsaktiebolag; och

nr 114, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vid-
tagande av vissa ändringsarbeten i arméförvaltningens ämbetshus.

Den 8 augusti.

Från första kammaren.

Nr 307. S. D. Upplästes ett protokoll, hållet under gårdagen hos kamrarnas valmän för utseende av dels riksdagens fullmäktige i riksbanken efter herrar R. E. Norberg och O. Jonsson, i Hof, vilka voro i tur att avgå, dels ock suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda bank. Av detta protokoll inhämtades, att valmännen utsett till

fullmäktige:

herr Norberg, Rudolf Emil, bankokommissarie,
» Thorsson, Fredrik Wilhelm, ledamot av riksdagens andra kammare;

suppleanter:

för tiden från valet, till dess nytt val under år 1915 försiggått:

greve von Rosen, Gustaf Fredrik, bruksägare,
herr Funch, Harald, disponent,

» Olauson, Knut Arvid, verkställande styrelseledamot vid riksbankens avdelningskontor i Malmö.

Det upplästa protokollet lades till handlingarna; och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av protokollet underrättas om dessa val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels till skrivelse till Konungen med anmälan om de förrättade valen, dels ock till den paragraf, som därom borde i riksdagsbeslutet intagas.

Nr 308. S. D. Upplästes ett protokoll, hållet under gårdagen hos kamrarnas valmän för utseende av dels fullmäktige i riksgäldskontoret efter herrar G. F. Östberg och greve J. G. Lagerbjelke, vilka voro i tur att avgå, dels ock suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda kontor. Av detta protokoll inhämtades, att valmännen utsett till

fullmäktige:

herr Östberg, Gustaf Fredrik, ledamot av riksdagens första kammare;
greve Lagerbjelke, Johan Gustaf, ledamot av riksdagens första kammare;

suppleanter:

för tiden från valet, till dess nytt val under år 1915 försiggått:

herr Tamm, Henrik Sebastian, direktör,

» Kvarnzelius, Svante Herman, ledamot av riksdagens första kammare,

» Jespersen, Jöns Peter, ledamot av riksdagens andra kammare.

Det upplästa protokollet lades till handlingarna; och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av protokollet underrättas om dessa val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels till skrivelse till Konungen med anmälan om de förrättade valen, dels ock till den paragraf, som därom borde i riksdagsbeslutet intagas.

Nr 309. S. D. Sedan Kungl. Maj:t i nådig skrivelse till riksdagen äskat, att särskilda deputerade måtte, jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen, av riksdagen utväljas för att med Konungen överlägga, företogs nu val av sex sådana deputerade; och befunnos efter valets slut hava blivit därtill utsedda:

herr Trygger

från »nationella partiet»,

» Kvarnzelius

» »liberala samlingspartiet»,

greve Wachtmeister, Fredrik

» »nationella partiet»,

herr Petersson, Påboda,

» »liberala samlingspartiet»,

» Hammarström

» »nationella partiet»,

» Kjellén

» » » » .

Riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till den skrivelse i ämnet, som borde till Konungen avlåtas.

Nr 310. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 4, 5, 6 och 15 regeringsformen, §§ 6, 10, 20, 32, 33, 38 och 43 riksdagsordningen samt 1 § 4:o tryckfrihetsförordningen.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 311. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 5, angående utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, avdelningen: handeln.

Punkterna 1 och 2.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 3.

Lades till handlingarna.

Punkterna 4—6.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 69, i anledning av Kungl. Maj:ts under punkt 10 av sjätte huvudtiteln i statsverkspropositionen gjorda framställning om höjande av förslagsanslaget till anstalter för bildbara sinnesslöa jämte i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 70, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av Chalmers tekniska läroanstalt m. m.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 71, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av en byggnad för vaktmästarbostäder vid naturhistoriska riksmuseets nybyggnad å Djurgårds-Frescati.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 72, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understödjande av skididrotten bland ungdomen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 73, i anledning av väckt motion om ändring i lönestaten för vissa vaktmästare vid kungl. biblioteket.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 74, i anledning av väckt motion om anslag till anordnande av strandskoningar å Visingsö.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för påbörjande av anläggningar i Nyköping för trafikutbyte mellan statsbanan Järna—Nyköping—Norrköping, å ena, samt Oxelösund—Flen—Västmanlands järnväg, å andra sidan, m. m.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 76, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av direkt telefonförbindelse mellan Sverige och Tyskland.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 312. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial nr 21, i anledning av dels återremiss av 32 § i det vid bevillningsutskottets

betänkande nr 18 fogade förslag till förordning om arvsskatt och skatt för gåva, dels ock kamrarnas skiljaktiga beslut rörande 33 § i nämnda författningsförslag.

Punkten 1.

Det förslag till ifrågavarande paragrafs lydelse, som framställts i den av herr Ollas Ericsson härom vid utskottets betänkande nr 18 avgivna reservation, godkändes med den ändring, att orden »och andra menigheter» utelämnades.

Punkten 2.

Lades till handlingarna.

Nr 313. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 19, i anledning av väckt motion om ändring i 10 kap. 14 § strafflagen, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 314. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 116, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående statsbidrag till kostnaderna för lantmäteriförrättningar.

Med avslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den av herr Ericsson m. fl. vid utlåtandet avgivna reservation.

nr 117, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av områden från kungsladugården Skälby med Värnsnäs i Kalmar län jämte tvenne i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölles.

Nr 315. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtande nr 118, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ersättning till landsting och vissa städer samt hushållningssällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel jämte en i ämnet väckt motion, avlog kammaren utskottets hemställan, så vitt den skilde sig från Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, och biföll denna oförändrad.

Nr 316. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 5, angående andra kammarens beslut i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i hittills tillämpat förfarande vid fastställande av taxor för färjinrättningar,

biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 317. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande av väntsalar för 3:e klassens passagerare vid statens järnvägar,

biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 318. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 116, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om minskning eller avskrivning av den avgäld, som utgår från de hemman, vilka varit delägare i Åtrans åsänkingsföretag;

nr 118, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efter-skänkande av kronans rätt till danaarv efter lantbrukaren Jöns Johnssons i Kyllingaröd hustru Anne Kerstine, född Nilsson;

nr 119, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efter-skänkande av kronans rätt till danaarv efter smeden Viktor Engman från Sturehov;

nr 120, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efter-skänkande av kronans rätt till danaarv efter förre folkskolläraren Carl Johan Carlstens i Bonäs hustru Anna Kristina Carlsten, född Malmgren;

nr 121, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efter-skänkande av kronans rätt till danaarv efter Johan Wilhelm Johanssons i Mycklinge hustru Johanna Lovisa Johansson, född Larsdotter;

nr 122, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efter-skänkande av kronans rätt till danaarv efter änkan Hedda Jansson från Lindby; samt

nr 126, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i grunderna för upplåtelse av tomträtt samt utlämnande av byggnadslån inom tjänstemannasamhället vid Mörby m. m.

Nr 319. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 117, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om ökning av fonden för befrämjande av hantverk och därmed jämförlig mindre industri; *dels ock* Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av anslag för täckande av förvaltningskostnaderna för nämnda lånefond år 1915;

nr 123, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring av § 7 i avlöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket;

nr 124, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av telegrafverkets stat för driftskostnader år 1915; samt

nr 125, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens vattenfallsverk.

Nr 320. S. D. Upplästes och godkändes riksdagens kanslis förslag till skrivelse, nr 136, till Konungen, angående val av deputerade att, jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen, med Konungen överlägga.

Nr 321. S. D. Upplästes och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 137, till Konungen, i fråga om åtgärder till främjande av vetenskaplig forskning och undervisning i publik och privat internationell rätt.

Nr 322. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 264, angående beredande av medel till bestridande av kostnader, som i § 63 regeringsformen avses.

Från andra kammaren.

Nr 403. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 264, angående beredande av medel till bestridande av kostnader, som i § 63 regeringsformen avses.

Nr 404. S. D. Sedan Kungl. Maj:t i skrivelse till riksdagen den 5 innevarande månad äskat, att särskilda deputerade måtte, jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen, av riksdagen utväljas för att med Konungen överlägga, företogs nu val av nämnda deputerade; och blevo därtill utsedde:

herr Lindman	från »Lantmanna- och borgarepartiet»,
» Branting	» »Socialdemokratiska gruppen»,
» Staaff	» »Liberala samlingspartiet»,
» Andersson i Skivarp	» »Lantmanna- och borgarepartiet»,
» Thorsson	» »Socialdemokratiska gruppen», och
» Edén	» »Liberala samlingspartiet;

och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av protokollet om detta val underrättas samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om det verkställda valet.

Nr 405. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 19, i anledning av väckt motion om ändring i 10 kap. 14 § strafflagen; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 406. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande nr 116, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående statsbidrag till kostnaderna för lantmåteriförrättningar.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 407. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 4, 5, 6 och 15 regeringsformen, §§ 6, 10, 20, 32, 33, 38 och 43 riksdagsordningen samt 1 § 4:o tryckfrihetsförordningen.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 408. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 5, angående utgifterna under riksstatens *femte* huvudtitel, avdelningen: handeln.

Punkterna 1:o) och 2:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 3:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 4:o)—6:o).

Kammaren biföll vad utskottet i dessa punkter hemställt.

Nr 409. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 69, i anledning av Kungl. Maj:ts under punkt 10 av sjätte huvudtiteln i statsverkspropositionen gjorda framställning om höjande av förslagsanslaget till anstalter för bildbara sinnesslöa jämte i ämnet väckta motioner;

nr 70, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av Chalmers tekniska läroanstalt m. m.;

nr 71, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av en byggnad för vaktmästarbostäder vid naturhistoriska riksmuseets nybyggnad å Djurgårds-Frescati;

nr 72, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understödjande av skididrotten bland ungdomen;

nr 73, i anledning av väckt motion om ändring i lönestaten för vissa vaktmästare vid kungl. biblioteket;

nr 74, i anledning av väckt motion om anslag till anordnande av strandskoningar å Visingsö;

nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för påbörjande av anläggningar i Nyköping för trafikutbyte mellan statsbanan Järna—Nyköping—Norrköping, å ena, samt Oxelösund—Flen—Västmanlands järnväg, å andra sidan, m. m.; och

nr 76, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av direkt telefonförbindelse mellan Sverige och Tyskland.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt, bifölls av kammaren.

Nr 410. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande nr 118, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ersättning till landsting och vissa städer samt hushållnings-sällskap för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel jämte en i ämnet väckt motion.

Författningsförslaget.

Kammaren godkände beträffande § 2 Kungl. Maj:ts men i fråga om övriga delar av författningsförslaget utskottets förslag.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om författningsförslaget.

Nr 411. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 8, i anledning av herr Månssons motion, nr 172, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande av förslag till nästkommande fredskonferens om bildande av en internationell exekutiv makt till förhindrande av krigsutbrott m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 412. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna protokoll, hållet vid sammanträde den 7 innevarande månad med kamrarnas valmän för utseende, jämlikt 71 och 73 §§ riksdagsordningen, av dels riksdagens fullmäktige i riksbanken efter herrar R. E. Norberg och O. Jonsson i Hov, vilka voro i tur att avgå, dels ock suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda bank; och inhämtades av detta protokoll, att valmännen utsett till

fullmäktige:

herr Norberg, Rudolf Emil, bankokommissarie, och

herr Thorsson, Fredrik Wilhelm, ledamot av riksdagens andra kammare; samt till

suppleanter:

för tiden från valet, till dess nytt val under år 1915 försiggått:

greve von Rosen, Gustaf Fredrik, bruksägare,
herr Funch, Harald, disponent, och

» Olauson, Knut Arvid, verkställande styrelseledamot vid riksbankens avdelningskontor i Malmö;

och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av kammarens protokoll om dessa val underrättas för avgivande av förslag till dels förordnanden för de valde, dels skrivelse till Konungen med anmälan om de försiggångna valen, dels ock den paragraf, som borde därom i riksdagsbeslutet intagas.

Nr 413. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna protokoll, hållet vid sammanträde den 7 innevarande månad med kamrarnas valmän för utseende, jämlikt 71 och 73 §§ riksdagsordningen av dels fullmäktige i riksgäldskontoret efter herrar G. F. Östberg och greve J. G. Lagerbjelke, vilka voro i tur att avgå, dels ock suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda kontor; och inhämtades av detta protokoll, att valmännen utsett till

fullmäktige:

herr Östberg, Gustaf Fredrik, ledamot av riksdagens första kammare, och

greve Lagerbjelke, Johan Gustaf, ledamot av riksdagens första kammare; samt till

suppleanter:

för tiden från valet, till dess nytt val under år 1915 försiggått:

herr Tamm, Henrik Sebastian, direktör,

herr Kvarnzelius, Svante Herman, ledamot av riksdagens första kammare, och

herr Jespersen, Jöns Peter, ledamot av riksdagens andra kammare;

och skulle riksdagens kanslideputerade genom utdrag av kammarens protokoll om dessa val underrättas för avgivande av förslag till dels förordnanden för de valde, dels skrivelse till Konungen med anmälan om de försiggångna valen, dels ock den paragraf, som därom borde i riksdagsbeslutet intagas.

Nr 414. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 en av herr *Lindhagen* avgiven motion, nr 264, om anslag till beklädnadsutrustning åt utkallade landstormsmän.

Nr 415. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 116, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om minskning eller avskrivning av den avgäld, som utgår från de hemman, vilka varit delägare i Åtrans åsänkingsföretag;

nr 117, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om ökning av fonden för befrämjande av hantverk och därmed jämförlig mindre industri, *dels ock* Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av anslag för täckande av förvaltningskostnaderna för nämnda lånefond år 1915;

nr 118, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter lantbrukaren Jöns Johnssons i Kyllingaröd hustru Anne Kerstine, född Nilsson;

nr 119, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter smeden Viktor Engman från Sturehov;

nr 120, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter förre folkskolläraren Carl Johan Carlstens i Bonäs hustru, Anna Kristina Carlsten, född Malmgren;

nr 121, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter Johan Wilhelm Johanssons i Mycklinge hustru, Johanna Lovisa Johansson, född Larsdotter;

nr 122, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter änkan Hedda Jansson från Lindby;

nr 123, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring av § 7 i avlöningsreglementet för tjänstemän vid telegrafverket;

nr 124, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader år 1915;

nr 125, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens vattenfallsverk; och

nr 126, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i grunderna för upplåtelse av tomträtt samt utlämnande av byggnadslån inom tjänstemannasamhället vid Mörby m. m.;

Nr 416. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 136, angående val av deputerade att, jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen, med Konungen överlägga; och

nr 137, i fråga om åtgärder till främjande av vetenskaplig forskning och undervisning i publik och privat internationell rätt.

Den 11 augusti.

Från första kammaren.

Nr 323. S. D. Föredrogs och hänvisades till första särskilda utskottet en av herr *Wrangel m. fl.* väckt motion, nr 107, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om understöd i vissa fall åt sådan värnplikts familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar, jämförd med Kungl. Maj:ts proposition angående reglemente för arméns avlöning under krigstjänstgöringstid m. m.

Nr 324. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial nr 85, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkten 158 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till uppförande av byggnader för ett nytt folkskoleseminarium i Norrland.

Nr 325. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 135, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i vissa punkter under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen, dels ock i särskild proposition nr 145 gjorda framställningar.

Nr 326. S. D. Upplästes och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 139, i anledning av justitieombudsmannens framställning till riksdagen om åtgärder för större skyndsamhet i fråga om inställande för häradsrätt av personer, som häktats för brott;

nr 140, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående vissa åtgärder mot utbredning av lungdot; samt

nr 141, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i förordningen angående utvidgad näringsfrihet.

Från andra kammaren.

Nr 417. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Lindhagen m. fl.* avgiven motion, nr 265, om anslag till gratifikation åt de i riksdagshusets matsal och kafé under innevarande riksdag anställda uppapperskor.

Nr 418. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial nr 85, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkten 158 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till uppförande av byggnader för ett nytt folkskoleseminarium i Norrland.

Nr 419. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 135, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i vissa punkter under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen, dels ock i särskild proposition nr 145 gjorda framställningar; samt

från lagutskottet:

nr 139, i anledning av justitieombudsmannens framställning till riksdagen om åtgärder för större skyndsamhet i fråga om inställande för häradsrätt av personer, som häktats för brott;

nr 140, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående vissa åtgärder mot utbredning av lungsot; och

nr 141, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i förordningen angående utvidgad näringsfrihet.

Den 12 augusti.*Från första kammaren.*

Nr 327. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 16, i anledning av dels väckta motioner om upphävande av den kommunala rösträtten för bolag och omyndiga m. fl. ändringar i gällande kommunalförfattningar, dels väckt motion om sådana ändringar i gällande för-

ordning om kommunalstyrelse på landet m. fl. kommunalförfattningar, att den kommunala rösträtten bygges på grundval av allmän och lika rösträtt för såväl män som kvinnor m. m.

Punkten 1.

Kammaren avslog såväl vad utskottet hemställt som de i ämnet väckta motionerna i nu föreliggande hänseende.

Punkten 2.

Kammaren avslog såväl vad utskottet hemställt som den i ämnet väckta motionen i nu föreliggande hänseende.

Punkterna 3—8.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 328. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o och § 3 10:o tryckfrihetsförordningen;

nr 18, i anledning av väckt motion angående införande av republikanskt statsskick; samt

nr 19, i anledning av väckt motion angående införande av enkamarsystem.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 329. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse av §§ 3, 10, 57 och 58 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 och om ändrad lydelse av § 2 mom. 1, § 8 mom. 1 samt §§ 40 och 41 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 och till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 6, §§ 16 och 52 samt § 58 mom. 2 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 ävensom införande i § 2 i sistnämnda förordning av tillagda mom. 7, 8 och 9.

Punkten 1.

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 2.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring i fråga om övergångsbestämmelsen, som föreslagits i herr von Bahrs vid punkten avgivna reservation.

Punkten 3.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 21, i anledning av väckt motion om tillägg i 16 och 86 §§
regeringsformen.

Kammaren avslog såväl vad utskottet hemställt som den i ämnet
väckta motionen.

Nr 330. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 77, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under
titel »utgifter för kapitalökning, statens affärsverksamhet» gjorda fram-
ställning angående anslag för vissa anläggningar vid Centralstationen i
Stockholm m. m. ävensom en i ämnet väckt motion;

nr 78, i anledning av väckta motioner angående anslag till an-
läggande av en statsbana mellan norra stambanan och Kapellskär med
bibana till Norrtälje;

nr 79, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa
ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar
m. m. jämte en i ämnet väckt motion;

nr 80, i anledning av väckta motioner om dyrtidstillägg och till-
fälligt lönetillägg åt viss personal av lägre grad vid statens järnvägar;

nr 81, i anledning av väckt motion angående ändring i de för
eldare m. fl. befattningshavare vid statens järnvägar bestämda löne-
förmåner;

nr 82, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående arvodes-
förhöjning för stationsskrivaren vid statens järnvägar Hjalmar Samuel
Holm;

nr 83, i anledning av väckta motioner om anslag och låneunder-
stöd för byggande av den s. k. Nyköpings kanal; samt

nr 84, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t
angående utredning rörande ökning av antalet ordinarie befattningar av
lägre grad vid telegrafverket m. m.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 331. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtande
nr 86, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av
medel till bestridande av kostnader, som i § 63¹ regeringsformen avses,
biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 332. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden och
memorial:

nr 22, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t

angående utredning och förslag i fråga om befrielse för visst slag av föreningar från skyldighet att till stat och kommun erlägga skatt för inkomst och förmögenhet.

Med avslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den vid betänkandet fogade reservation.

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 4 u) i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 25, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevilningsutskottets betänkande nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om arvsskatt och skatt för gåva.

De föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

nr 26, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevilningsutskottets betänkande nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 23 och 29 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker ävensom till ändrad lydelse av anm. 1 under rubriken 160 och anm. under rubriken 161 i gällande tulltaxa ävensom en i ämnet väckt motion.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 333. S. D. Vid föredragning av lagutskottets memorial nr 21, i anledning av återremiss av lagutskottets utlåtande nr 16, i anledning av väckt motion om ändring i 15 kap. 22 och 24 §§ strafflagen, biföll kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 334. S. D. Föredrogos sammansatta lag- och jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förekommande och släckning av skogseld.

Punkten 1.

Utskottets lagförslag.

17 §.

För ifrågavarande paragraf godkändes den lydelse, som föreslagits i Kungl. Maj:ts proposition i ämnet.

Övriga delar av utskottets lagförslag.

Godkändes.

Utskottets hemställan i punkten 1.

Förklarades besvarad genom kammarens föregående beslut.

Punkten 2.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 2, i anledning av väckt motion om upphävande av inmutningsrätten till mineralfyndigheter och dess ersättande med ett koncessions-system.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning rörande förekomsten av torvmossar samt angående koncessionslagstiftning i fråga om förvärv och utnyttjande av sådana mossar m. m.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 335. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets utlåtande nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 336. S. D. Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 138, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av en byggnad för vaktmästarbostäder vid naturhistoriska riksmuseets nybyggnad å Djurgårds-Frescati.

Nr 337. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 142, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse till lantförsvaret av mark från förra häradsskrivarbostället Stora Vänsberg nr 1 i Värmlands län;

nr 143, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från den till kronopark avsatta delen av förra häradsskrivarbostället Viksjö nr 2 i Uppsala län;

nr 144, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss del av förra militiebostället Ryssvi nr 1 i Uppsala län;

nr 145, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra länsmansbostället Balingstaby nr 5 i Uppsala län;

nr 146, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Åraslöv nr 15 i Kristianstads län;

nr 147, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upp-

låtande av lägenheter från förra militiebostället Abullaberga nr 1 i Kristianstads län;

nr 148, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Karup nr 2, 3 i Kristianstads län;

nr 149, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Kjällsby nedra nr 1 med Kyrkotegen nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 150, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Örby nr 2 Bossgård med Kungsfors nr 1 i Älvsborgs län;

nr 151, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Flo nr 4 Björn Anundsgård i Skaraborgs län;

nr 152, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Karstorp nr 1 i Skaraborgs län;

nr 153, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från kungsladugården Horn nr 1 i Kalmar län;

nr 154, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av viss del av kronans fordran av inspektoren A. Carleson i Hedtorp för å auktion inköpt björkved;

nr 155, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter i Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län m. m.;

nr 156, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Jönninge nr 1 i Uppsala län;

nr 157, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av lägenheter från förra militiebostället Grytaby nr 1 m. m. i Uppsala län;

nr 158, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Torsberga nr 1 med underlydande i Södermanlands län;

nr 159, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upp-

låtande av lägenheter m. m. från förra häradshövdingbostället Stora Yxhult nr 1 i Östergötlands län;

nr 160, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppåtande av lägenheter från förra militiebostället Olseröd nr 11, 12 med Olseröd nr 14 i Kristianstads län;

nr 161, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppåtande av lägenheter från förra militiebostället Haglösa nr 18 i Malmöhus län;

nr 162, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppåtande av lägenheter från förra militiebostället Humlekärr Väster nr 1 och Hammar Väster nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 163, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppåtande av lägenheter från förra militiebostället Tånga nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 164, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppåtande av lägenheter från förra militiebostället Götala nr 1, 2 i Skaraborgs län;

nr 165, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppåtande av lägenheter från förra militiebostället Havstena nr 9 Storegården i Skaraborgs län;

nr 166, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppåtande av lägenheter från förra militiebostället Timmersdala nr 4 Munkagård med Timmersdala nr 7 i Skaraborgs län;

nr 167, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppåtande av lägenheter från till Vassgårdas kronopark i Värmlands och Örebro län hörande fastigheter;

nr 168, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppåtande av lägenheter från förra militiebostället Ålsta nr 3 och 5 i Örebro län;

nr 169, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Mälby nr 3 och 4 i Västmanlands län;

nr 170, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Grängesbergs bostadsförening u. p. a. av visst område av Björnhyttans kronopark i Kopparbergs län;

nr 171, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående för-

säljning av den tullverket tillhöriga fastigheten $\frac{1}{8}$ mantal Hamngården nr 1 i Västergarns socken av Gottlands län; samt

nr 172, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den till Lunde förra tullstation hörande fastigheten med därå befintliga byggnader m. m.

Nr 338. S. D. Upplästes och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 179, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar.

Nr 339. S. D. Upplästes och godkändes riksdagens kanslis förslag dels till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 173, angående val av två fullmäktige i riksbanken och tre suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda verk; och

nr 176, angående val av två fullmäktige i riksgäldskontoret jämte tre suppleanter för samtliga fullmäktige i nämnda verk;

dels ock till riksdagens förordnanden:

nr 174, för två fullmäktige i riksbanken;

nr 175, för tre suppleanter för riksdagens fullmäktige i riksbanken;

nr 177, för två fullmäktige i riksgäldskontoret; samt

nr 178, för tre suppleanter i riksgäldskontoret.

Från andra kammaren.

Nr 420. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet en av herr *Bäckström* avgiven motion, nr 266, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående tillfälligt förbud i viss omfattning mot tillverkning av rusdrycker.

Nr 421. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtande, nr 86, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av medel till bestridande av kostnader, som i § 63 regeringsformen avses, blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 422. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets memorial:

nr 25, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om arvsskatt och skatt för gåva; samt

nr 26, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande, nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 23 och 29 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker ävensom till ändrad lydelse av anm. 1 under rubriken 160 och anm. under rubriken 161 i gällande tulltaxa ävensom en i ämnet väckt motion; och godkände kammaren de i dessa memorial föreslagna voteringspropositionerna.

Nr 423. S. D. Vid föredragning av särskilda utskottets nr 1 utlåtande, nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar, biföll kammaren vad utskottet hemställt.

Nr 424. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 16, i anledning av dels väckta motioner om upphävande av den kommunala rösträtten för bolag och omyndiga m. fl. ändringar i gällande kommunalförfattningar, dels väckt motion om sådana ändringar i gällande förordning om kommunalstyrelse på landet m. fl. kommunalförfattningar, att den kommunala rösträtten bygges på grundval av allmän och lika rösträtt för såväl män som kvinnor m. m.

Punkterna 1:o)—3:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 4:o).

Kammaren biföll den vid punkten fogade, med a) betecknade reservationen av herr Edén m. fl., dock med följande ändringar i nedannämnda delar av de i reservationen upptagna lagförslag, nämligen;

åt ingressen till lagen om ändrad lydelse av §§ 9 och 10 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 gavs denna avfattning: »Härigenom förordnas, att § 9 och § 10, första stycket, i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 skola erhålla den ändrade lydelse, som här nedan sägs, samt att andra stycket i § 10 skall utgå;»

i stället för § 10 i samma lagförslag infördes ett lagrum betecknat § 10 första stycket samt upptagande, förutom nämnda beteckning, första stycket i § 10 av reservanternas ifrågavarande lagförslag;

ingressen till lagen om ändrad lydelse av § 7 och § 8 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 erhöll följande lydelse: »Härigenom förordnas, att § 7 och § 8 mom. 1, första

stycket, i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 skola erhålla den ändrade lydelse, som här nedan sägs, samt att andra stycket i sistberörda moment skall utgå;»

det med § 8 betecknade stadgandet i sistberörda lagförslag erhöll sådan avfattning, att däri upptogs allenast paragrafbeteckningen samt mom. 1 första stycket.

I övrigt biföll kammaren utskottets i punkten gjorda hemställan.

Punkterna 5:o—8:o).

Kammaren biföll de förslag, som innefattades i de vid dessa punkter fogade reservationerna.

Nr 425. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o och § 3 10:o tryckfrihetsförordningen;

nr 18, i anledning av väckt motion angående införande av republikanskt statsskick; och

nr 19, i anledning av väckt motion angående införande av enkammarsystem.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 426. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, med förslag till lagar om ändrad lydelse av §§ 3, 10, 57 och 58 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 och om ändrad lydelse av § 2 mom. 1, § 8 mom. 1 samt §§ 40 och 41 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 och till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 6, §§ 16 och 52 samt § 58 mom. 2 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 ävensom införande i § 2 i sistnämnda förordning av tillagda mom. 7, 8 och 9.

Punkten 1:o).

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, att

dels åt första stycket i § 10 uti det vid punkten först upptagna lagförslaget gavs den avfattning, som nämnda stycke erhållit genom kammarens denna dag fattade beslut i anledning av konstitutionsutskottets utlåtande nr 16;

dels tredje stycket i berörda § 10 uteslöts;

dels § 8 mom. 1, första stycket, i det andra vid punkten upptagna lagförslaget erhöll den av kammaren denna dag vid behandlingen av konstitutionsutskottets utlåtande nr 16 beslutade lydelse;

dels ock tredje stycket i nyssnämnda § 8 mom. 1 utelämnades.

Punkterna 2:o) och 3:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 427. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 21, i anledning av väckt motion om tillägg i 16 och 86 §§ regeringsformen; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 428. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 77, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under titel »utgifter för kapitalökning, statens affärsverksamhet» gjorda framställning angående anslag för vissa anläggningar vid Centralstationen i Stockholm m. m. ävensom en i ämnet väckt motion;

nr 78, i anledning av väckta motioner angående anslag till anläggande av en statsbana mellan norra stambanan och Kapellskär med bibana till Norrtälje;

nr 79, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m. jämte en i ämnet väckt motion;

nr 80, i anledning av väckta motioner om dyrtidstillägg och tillfälligt lönetillägg åt viss personal av lägre grad vid statens järnvägar;

nr 81, i anledning av väckt motion angående ändring i de för eldare m. fl. befattningshavare vid statens järnvägar bestämda löneförmåner;

nr 82, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående arvodesförhöjning för stationsskrivaren vid statens järnvägar Hjalmar Samuel Holm;

nr 83, i anledning av väckta motioner om anslag och låneunderstöd för byggande av den s. k. Nyköpings kanal; samt

nr 84, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande ökning av antalet ordinarie befattningar av lägre grad vid telegrafverket m. m.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 429. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkanden:

nr 22, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om befrielse för visst slag av föreningar från skyldighet att till stat och kommun erlägga skatt för inkomst och förmögenhet; samt

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 4 u) i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 430. S. D. Vid föredragning av lagutskottets memorial nr 21, i anledning av återremiss av lagutskottets utlåtande nr 16, i anledning av väckt motion om ändring i 15 kap. 22 och 24 §§ strafflagen, biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 431. S. D. Föredrogs sammansatta lag- och jordbruksutskottets utlåtande, nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förekommande och släckning av skogseld.

Punkten 1:o).

Lagförslaget.

Godkändes.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om lagförslaget.

Punkten 2:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 432. S. D. Föredrogs sammansatta lag- och jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 2, i anledning av väckt motion om upphävande av inmutningsrätten till mineralfyndigheter och dess ersättande med ett koncessions-system.

Punkten 1:o).

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herr Lindhagen m. fl. avgivna, vid punkten fogade reservationen.

Punkten 2:o).

Utskottets hemställan bifölls; och

nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning rörande förekomsten av torvmossar samt angående koncessionslagstiftning i fråga om förvärv och utnyttjande av sådana mossar m. m.

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Nr 433. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 119, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande bestämmelser i fråga om fördelning av odlingslån;

nr 120, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till beredande av förbättrad ställning åt lägenhetsinnehavare, torpare och med dem jämnställda arrendatorer å boställen;

nr 121, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Pålsboda nr 1 och Folkasboda nr 1 i Örebro län;

nr 122, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från kronoegendomen Stora och Lilla Åvesta i Kopparbergs län;

nr 123, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Lådberga nr 2 med Eknö nr 2 i Västmanlands län; och

nr 124, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från Kungsörs kungsladugård i Västmanlands län.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 434. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utvisande av utländska mormonagenter m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 435. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen:

från statsutskottet:

nr 138, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av en byggnad för vaktmästarbostäder vid naturhistoriska riksmuseets nybyggnad å Djurgårds-Frescati; och

från särskilda utskottet nr 1:

nr 179, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar.

Nr 436. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 142, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse till lantförsvaret av mark från förra häradsskrivarbostället Stora Vänsberg nr 1 i Värmlands län;

nr 143, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upp-

låtande av en lägenhet från den till kronopark avsatta delen av förra häradsskrivarbostället Viksjö nr 2 i Uppsala län;

nr 144, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss del av förra militiebostället Ryssvi nr 1 i Uppsala län;

nr 145, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra länsmansbostället Balingstaby nr 5 i Uppsala län;

nr 146, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Åraslöv nr 15 i Kristianstads län;

nr 147, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Abullaberga nr 1 i Kristianstads län;

nr 148, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Karup nr 2, 3 i Kristianstads län;

nr 149, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Kjällsby nedra nr 1 med Kyrkotege nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 150, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Örby nr 2 Bossgård med Kungsfors nr 1 i Älvsborgs län;

nr 151, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Flo nr 4 Björn Anundsgård i Skaraborgs län;

nr 152, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Karstorp nr 1 i Skaraborgs län;

nr 153, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från kungsladugården Horn nr 1 i Kalmar län;

nr 154, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av viss del av kronans fordran av inspektoren A. Carleson i Hedtorp för å auktion inköpt björkved;

nr 155, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående be-
myndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja tomter och områden från
de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter i Älvsborgs samt Göte-
borgs och Bohus län m. m.;

nr 156, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenhet från förra militiebostället Jönninge nr 1 i Uppsala län;

nr 157, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av lägenheter från förra militiebostället Grytaby nr 1 m. m. i Uppsala län;

nr 158, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra militiebostället Torsberga nr 1 med underlydande i Södermanlands län;

nr 159, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter m. m. från förra häradshövdingbostället Stora Yxhult nr 1 i Östergötlands län;

nr 160, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Olseröd nr 11, 12 med Olseröd nr 14 i Kristianstads län;

nr 161, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Haglösa nr 18 i Malmöhus län;

nr 162, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Humlekärr Väster nr 1 och Hammar Väster nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 163, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Tånga nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 164, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Götala nr 1, 2 i Skaraborgs län;

nr 165, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Havstena nr 9 Storegården i Skaraborgs län;

nr 166, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Timmersdala nr 4 Munkagård med Timmersdala nr 7 i Skaraborgs län;

nr 167, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från till Vassgård kronopark i Värmlands och Örebro län hörande fastigheter;

nr 168, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Ålsta nr 3 och 5 i Örebro län;

nr 169, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra häradshövdingbostället Mälby nr 3 och 4 i Västmanlands län;

nr 170, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Grängesbergs bostadsförening u. p. a. av visst område av Björnhyttans kronopark i Kopparbergs län;

nr 171, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den tullverket tillhöriga fastigheten $\frac{1}{8}$ mantal Hamngården nr 1 i Västergarms socken av Gottlands län; samt

nr 172, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den till Lunde förra tullstation hörande fastigheten med därå befintliga byggnader m. m.

Nr 437. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag dels till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 173, angående val av två fullmäktige i riksbanken och tre suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda verk; och

nr 176, angående val av två fullmäktige i riksgäldskontoret jämte tre suppleanter för samtliga fullmäktige i nämnda verk;

dels ock till riksdagens förordnanden:

nr 174, för två fullmäktige i riksbanken;

nr 175, för tre suppleanter för riksdagens fullmäktige i riksbanken;

nr 177, för två fullmäktige i riksgäldskontoret; samt

nr 178, för tre suppleanter i riksgäldskontoret.

Den 14 augusti.

Från första kammaren.

Nr 340. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 268, med förslag till ändrad lydelse av § 72 regeringsformen.

Nr 341. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 263, med förslag till lag angående förordnande om anstånd med betalning av gäld (moratorium); och

nr 269, med förslag till lag angående förbud mot lufttrafik över svenskt område.

Nr 342. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial:

nr 129, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inrättande av ett statsstuteri vid Ottenby m. m.; och

nr 130, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående statsbidrag till kostnaderna för lantmäteriförrättningar.

Nr 343. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 180, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av medel till bestridande av kostnader, som i § 63 regeringsformen avses.

Från andra kammaren.

Nr 438. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial:

nr 129, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inrättande av ett statsstuteri vid Ottenby m. m.; och

nr 130, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående statsbidrag till kostnaderna för lantmäteriförrättningar.

Nr 439. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna särskilda utskottets nr 2 memorial nr 8, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande särskilda utskottets nr 2 utlåtande nr 5, i anledning av herr Lindleys motion om ändring av 82 § sjölagen.

Nr 440. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 180, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av medel till bestridande av kostnader, som i § 63 regeringsformen avses.

Den 15 augusti.

Från första kammaren.

Nr 344. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 271, angående statens övertagande i vissa fall av ansvar för krigsrisk för fartyg och last.

Nr 345. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet en av greve *Wachtmeister, Fredrik*, väckt motion, nr 108, om bemyndigande åt Kungl. Maj:t att uppskjuta vissa extra ordinarie statsutgifter.

Nr 346. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande nr 24, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 3, 5, 6, 15 och 40 §§ i förordningen angående försäljning av brännvin den 9 juni 1905 dels ock i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring i avseende å 3 §, som föreslagits i den vid betänkandet fogade reservation.

Nr 347. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 119, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande bestämmelser i fråga om fördelning av odlingslån,

nr 120, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder till beredande av förbättrad ställning åt lägenhetsinnehavare, torpare och med dem jämställda arrendatorer å boställen,

nr 121, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Pålsboda nr 1 och Folkasboda nr 1 i Örebro län,

nr 122, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från kronoegendomen Stora och Lilla Åvesta i Kopparbergs län,

nr 123, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Lådberga nr 2 med Eknö nr 2 i Västmanlands län, samt

nr 124, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från Kungsörs kungsladugård i Västmanlands län, biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 441. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 271, angående statens övertagande i vissa fall av ansvar för krigsrisk för fartyg och last.

Den 15 augusti.*Från första kammaren.*

Nr 348. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 270, med förslag till lag angående befogenhet för pensionsstyrelsen att provisoriskt bevilja sådant understöd, som omförmäles i 33 § i lagen om allmän pensionsförsäkring den 30 juni 1913.

Nr 349. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande, nr 22, i anledning av väckt motion om ändring i 17, 26, 34 och 103 §§ regeringsformen samt 43 § riksdagsordningen, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 350. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtanden och memorial:

nr 87, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående Södertälje samskolas ombildning till realskola för gossar,

nr 88, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för restaurering av det s. k. klosterhuset i Vreta klosters församling,

nr 90, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om ökat statsbidrag till kommunernas folkskoleutgifter, samt

nr 91, angående det under riksstatens åttonde huvudtitel uppförda anslaget till kungl. biblioteket;

biföll kammaren vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 351. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtande nr 89, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vården av blindas

dövstumma och blinda sinnesslöa m. fl. jämte i ärendet väckta motioner, antog kammaren det förslag, som innefattades i den vid utlåtet fogade reservation.

Nr 352. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande nr 18, angående vissa framställningar rörande tionde huvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Punkten 1.

Lades till handlingarna.

Punkterna 2—7.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 8.

Lades till handlingarna.

Punkten 9.

Med antagande av Kungl. Maj:ts förslag, så vitt angick distriktslantmätaren Müntzing, biföll kammaren utskottets hemställan i övrigt.

Punkten 10.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning.

Punkten 11.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 353. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 22, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till strafflag för krigsmakten, lag om krigsdomstolar och rättegången därstädes, lag om införande av den nya strafflagen för krigsmakten och den nya lagen om krigsdomstolar och rättegången därstädes samt vad i avseende därå iakttagas skall, lag om ändrad lydelse av 26 § i 8 kap. strafflagen, lag om ändrad lydelse av 9 och 13 §§ i 10 kap. strafflagen, lag om ändrad lydelse av 4 och 6 §§ i lagen angående villkorlig straffdom den 22 juni 1906 samt lag om ändring i lagen angående förordnande av rättegångsbiträde åt häktad den 14 september 1906, dels ock i anledning därav väckta motioner.

Kammaren beslöt till en början, att för den händelse lagförslagen eller något av dem komme att i en eller annan del till utskottet återremitteras, utskottet lämnades öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i avseende å de delar, som blivit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som av ifrågasatta ändringar i

återförvisade delar kunde föranledas, samt att i avseende å nummerbeteckning å paragrafer och moment utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnas beslut.

Avdelning A.

1:o) *Utskottets förslag till strafflag för krigsmakten.*

22 §.

För denna paragraf godkändes den lydelse, som förordats i den av herr Petersson i Lidingö villastad m. fl. vid utlåtandet beträffande ifrågavarande paragraf avgivna reservation.

23 §.

Beslöts skola utgå.

26 och 27 §§.

I stället för dessa godkändes 25, 26 och 27 §§ av Kungl. Maj:ts förslag i ämnet.

29, 35, 39 och 40 §§.

Motsvarande paragrafer av Kungl. Maj:ts förslag i ämnet godkändes.

41 §.

Beslöts skola utgå, varjämte godkändes 41 och 42 §§ av Kungl. Maj:ts förslag i ämnet.

42 §.

I stället för denna paragraf godkändes 43 § av Kungl. Maj:ts förslag i ämnet.

43 §.

Beslöts skola utgå.

60 §.

Motsvarande paragraf av Kungl. Maj:ts förslag i ämnet godkändes.

62 och 80 §§.

Godkändes med de förändringar, som angivits i de av herr Petersson i Lidingö villastad m. fl. beträffande dessa paragrafer anförda reservationer.

101 § 1 mom.

I stället för detta moment antogs 102 § 1 mom. av Kungl. Maj:ts förslag i ämnet.

111, 123, 126, 176 och 194 §§.

Motsvarande paragrafer av Kungl. Maj:ts förslag i ämnet godkändes.

Övriga delar av utskottets lagförslag.

Godkändes.

Beträffande utskottets motivering för 73 § i lagförslaget beslöts att denna motivering skulle visas åter till utskottet.

2:o) *Utskottets förslag till lag om krigsdomstolar och rättegången därstädes.*

Godkändes.

3:o) *Utskottets förslag till lag om införande av den nya strafflagen för krigsmakten och den nya lagen om krigsdomstolar och rättegången därstädes samt vad i avseende därå iakttagas skall.*

6 och 7 §§.

Motsvarande paragrafer av Kungl. Maj:ts förslag i ämnet godkändes.

Övriga delar av utskottets lagförslag.

Godkändes.

Utskottets under 4:o)—7:o) intagna lagförslag.

Godkändes.

Utskottets hemställan i avdelningen A.

Förklarades besvarad genom kammarens i avseende å lagförslagen fattade beslut.

Avdelningen B.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 354. S. D. Vid föredragning av lagutskottets memorial och utlåtanden:

nr 23, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 17 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående förbud för vissa utlänningar att här i riket vistas, dels ock en i anledning av propositionen väckt motion,

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition i fråga om användande av andra än metriska mått vid virkeshandel och trävarurörelse, samt

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående förbud i vissa fall mot varors förseende med oriktig ursprungsbeteckning och saluhållande av oriktigt märkta varor samt lag om ändrad lydelse av 18 § i lagen den 4 juni 1913 angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning,

biföll kammaren vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 355. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 125, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående upprättande av en växtförädlingsanstalt i Norrland,

nr 126, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till utförande av hydrografisk-biologiska undersökningar i Atlantiska oceanen,

nr 127, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Jursla nr 1 i Östergötlands län jämte en i ämnet väckt motion, samt

nr 128, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från Älvkarleby kungsgård i Uppsala län jämte en i ämnet väckt motion,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 356. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 5, med anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående stadgande av skatteplikt till stat och kommun för vissa därifrån fritagna utlänningar, avslog kammaren utskottets hemställan och biträdde andra kammarens i ämnet fattade beslut.

Nr 357. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtanden:

nr 6, med anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förvärv för statens räkning av ön »Jungfrun» i Kalmarsund såsom fridlyst nationalpark, samt

nr 7, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande av arbete i det fria för tvångsarbetsfångar och straffångar,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 358. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 8, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om viss ändring i förordningen angående befäl å svenska handelsfartyg m. m. den 29 mars 1912, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och som andra kammarens i ämnet fattade beslut således icke blivit oförändrat antaget, skulle jämlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen ärendet återlämnas till andra kammaren för vidare behandling.

Nr 359. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 9, i anledning av andra kammarens beslut angående friherre Palmstiernas motion, nr 69, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående semester åt arbetare och med dem likställda personer med stadigvarande sysselsättning vid statsförvaltningen, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och som andra kammarens i ämnet fattade beslut således icke blivit oförändrat antaget, skulle jämlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen ärendet återlämnas till andra kammaren för vidare behandling.

Nr 360. S. D. Föredrogs första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 7, i anledning av andra kammarens beslut rörande dels en inom andra kammaren av friherre Palmstierna väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t, angående åtgärder för beredande av bättre vård i vissa fall åt barnsängskvinnor jämte nyfödda barn, dels första kammarens beslut i fråga om en inom kammaren väckt motion av herr Steffen i samma ämne.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 361. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets utlåtande nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglemente för arméns avlöning under krigstjänstgöringstid m. m., biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 362. S. D. Föredrogs andra särskilda utskottets memorial: nr 6, med anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 1 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen, dels ock särskilda i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 7, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 2 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om tillsyn å fartyg, dels ock särskilda i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 8 med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 5 i anledning av herr Lindleys motion om ändring av 82 § sjölagen.

Lades till handlingarna.

nr 9, angående avlöning åt dess tjänstemän och vaktbetjäning.

Utskottets hemställan bifölls.

Från andra kammaren.

Nr 442. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 268, med förslag till ändrad lydelse av § 72 regeringsformen.

Nr 443. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 263, med förslag till lag angående förordnande om anstånd med betalning av gäld (moratorium); och

nr 269, med förslag till lag angående förbud mot lufttrafik över svenskt område.

Nr 444. S. D. Hänvisades till kammarens femte tillfälliga utskott en av herr *Lindhagen* avgiven motion, nr 268, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående behovet och omfattningen av den påbjudna mobiliseringen utav landstormen m. m.

Nr 445. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 en av herr *Lindhagen* avgiven motion, nr 269, angående ordningen för det slutliga utgåendet av det utav innevarande riksdag förskottsvis anvisade belopp för bestridande av kostnader, som avses i § 63 regeringsformen.

Nr 446. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande nr 24, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 3, 5, 6, 15 och 40 §§ i förordningen angående försäljning av brännvin den 9 juni 1905, dels ock i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 447. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 22, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition, med förslag till strafflag för krigsmakten, lag om krigsdomstolar och rättegången därstädes, lag om införande av den nya strafflagen för krigsmakten och den nya lagen om krigsdomstolar och rättegången därstädes samt vad i avseende därå iakttagas skall, lag om ändrad lydelse av 26 § i 8 kap. strafflagen, lag om ändrad lydelse av 9 och 13 §§ i 10 kap. strafflagen, lag om ändrad lydelse av 4 och 6 §§ i lagen angående villkorlig straffdom den 22 juni 1906 samt lag om ändring i lagen angående förordnande av rättegångsbiträde åt häktad den 14 september 1906, dels ock i anledning därav väckta motioner.

Till en början beslöt kammaren att för den händelse lagförslagen eller något av dem komme att i en eller annan del till utskottet återremitteras, utskottet skulle lämnas öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i avseende å de delar, som blivit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som av ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas; samt att i avseende å nummerbeteckning å paragrafer och moment utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnas beslut.

Punkten A)

Förslaget till strafflag för krigsmakten.

1 §.

Första stycket godkändes.

Andra stycket återförvisades till utskottet för ny behandling.

2—5 §§; överskriften till 1 kap.

Godkändes.

6 §.

Första stycket godkändes.

Andra stycket återförvisades till utskottet för ny behandling.

7—14 §§; överskriften till 2 kap.; 15—47 §§ med tillhörande kapitelöverskrifter; överskriften till första delen; 48—61 §§ med tillhörande kapitelöverskrifter; 62—72 §§.

Godkändes.

73 §.

Återförvisades till utskottet för ny behandling.

74 och 75 §§; överskriften till 6 kap.; 76—78 §§.

Godkändes.

79 §.

Återförvisades till utskottet för ny behandling.

80—97 §§; överskriften till 7 kap.; 98—132 §§ med tillhörande kapitelöverskrifter; överskriften till andra delen 133—183 §§ med tillhörande överskrifter; 184—209 §§ med tillhörande kapitelöverskrifter.

Godkändes.

210 §.

Kammaren godkände den lydelse av paragrafen, som föreslagits av herr Alexanderson m. fl. i deras vid paragrafen avgivna reservation, dock med den ändring, att mellan det andra och det tredje stycket insköts ett nytt stycke så lydande: »Ej må tillrättavisning meddelas någon, med mindre än det han på tillfrågan förklarar sig icke påkalla bedömande i den ordning, som för disciplinmål är stadgad.»

Överskriften till 21 kap.; överskriften till fjärde delen; lagförslagets rubrik.

Godkändes.

Förslaget till lag om krigsdomstolar och rättegången därstädes.

1—24 §§ med tillhörande kapitelöverskrifter.

Godkändes.

25 och 26 §§.

Den vid dessa paragrafer av herr Alexanderson avgivna reservationen bifölls av kammaren.

Överskriften till 4 kap.; 27—68 §§ med tillhörande kapitelöverskrifter; 69—71 §§.

Godkändes.

72 §.

Kammaren biföll den av herr Alexanderson m. fl. avgivna, vid paragrafen fogade reservationen.

73—78 §§; överskriften till 12 kap.; 79—90 §§ med tillhörande kapitelöverskrifter; 91—96 §§.

Godkändes.

97 §.

Kungl. Maj:ts förslag till lydelse av denna paragraf godkändes.

98 och 99 §§.

Godkändes.

100 §.

Kammaren godkände Kungl. Maj:ts förslag till avfattning av denna paragraf.

Överskriften till 16 kap.; 101—103 §§ med tillhörande kapitelöverskrift; lagförslagets rubrik.

Godkändes.

Övriga lagförslag.

Godkändes.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om lagförslagen.

Punkten B.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 448. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition i fråga om användande av andra än metriska mått vid virkeshandel och trävarurörelse biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 449. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 7, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om beredande

genom statens försorg av studielån åt mindre bemedlade studenter; och biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 450. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande nr 22, i anledning av väckt motion om ändring i 17, 26, 34 och 103 §§ regeringsformen samt 43 § riksdagsordningen blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 451. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 87, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående Södertälje samskolas ombildning till realskola för gossar; och

nr 88, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för restaurering av det s. k. klosterhuset i Vreta klosters församling. Vad utskottet hemställt bifölls.

Den 16 augusti.

Från första kammaren.

Nr 363. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtande nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statens övertagande i vissa fall av ansvar för krigsrisk för fartyg och last, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 452. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 270, med förslag till lag angående befogenhet för pensionsstyrelsen att provisoriskt bevilja sådant understöd, som omförmäles i 33 § i lagen om allmän pensionsförsäkring den 30 juni 1913.

Nr 453. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Ekman* avgiven motion, nr 267, om riksdagens medgivande till uppskov med vissa extra ordinarie statsutgifter; och skulle till utskottet överlämnas jämväl tre inom kammaren nu avgivna yttranden.

Nr 454. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Röing m. fl.* avgiven motion, nr 270, om ersättning till restauratrisen i riksdagshuset för innevarande år uppkommen förlust å restaurangrörelsen m. m.

Nr 455. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtande nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statens övertagande i vissa fall av ansvar för krigsrisk för fartyg och last blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 456. S. D. Föredrogs särskilda utskottets nr 1 utlåtande nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglemente för arméns avlöning under krigstjänstgöringstid m. m.; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Den 19 augusti.

Från första kammaren.

Nr 364. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets memorial och utlåtanden:

nr 23, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut vid behandling av första och andra punkterna av utskottets hemställan i dess utlåtande nr 20, angående Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse av §§ 3, 10, 57 och 58 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 och om ändrad lydelse av § 2 mom. 1, § 8 mom. 1 samt §§ 40 och 41 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 och till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 6, §§ 16 och 52 samt § 58 mom. 2 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 ävensom införande i § 2 i sistnämnda förordning av tillagda mom. 7, 8 och 9.

Punkten 1.

Lades till handlingarna.

Punkten 2.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 24, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 96—102 och 110 regeringsformen, § 42 mom. 2 och § 68 riksdagsordningen samt § 4 5:o tryckfrihetsförordningen, dels ock väckt motion angående sättet för utseende av justitieombudsmannen och militieombudsmannen m. m.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 25, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändrade bestämmelser rörande röstgrund å kyrkostämma vid val till folkskollärare med flera befattningar.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 26, i anledning av väckt motion om ändring av § 56 regeringsformen.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 365. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtanden:

nr 92, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av överskott i Djurgårdskassan till vissa byggnads- och reparationsarbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott, samt

nr 93, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande av allmänna arbeten för minskande eller förekommande av genom nu inträdda utrikespolitiska förhållanden uppkommande arbetslöshet, biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 366. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial nr 19, angående användande av riksbankens vinst för år 1913, biföll kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 367. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 26, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om upphävande av befintliga familjefideikommissstiftelser m. m., och

nr 27, i anledning av väckt motion med förslag till provisorisk lag om expropriation av jord för vissa sociala ändamål m. m.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 368. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 187, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående Södertälje samskolas ombildning till realskola för gossar; och

nr 188, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statens övertagande i vissa fall av ansvar för krigsrisk för fartyg och last.

Nr 369. S. D. Anmälades och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 183, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglemente för arméns avlöning under krigstjänstgöringstid m. m.

Från andra kammaren.

Nr 457. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden och memorial:

nr 89, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vården av blinda dövstumma och blinda sinnesslöa m. fl. jämte i ärendet väckta motioner.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av greve F. C. Wachtmeister avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 90, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om ökat statsbidrag till kommunernas folkskoleutgifter.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 91, angående det under riksstatens åttonde huvudtitel uppförda anslaget till kungl. biblioteket.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 458. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande nr 18, angående vissa framställningar rörande tionde huvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Punkten 1:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 2:o)—7:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 8:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 9:o)—11:o).

Kammaren biföll vad utskottet i dessa punkter hemställt.

Nr 459. S. D. Föredrogos lagutskottets memorial och utlåtande:

nr 23, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 17 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående förbud för vissa utlänningar att här i riket vistas, dels ock en i anledning av propositionen väckt motion; samt

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående förbud i vissa fall mot varors förseende med oriktig ursprungs-beteckning och saluhållande av oriktigt märkta varor samt lag om ändrad

lydelse av 18 § i lagen den 4 juni 1913 angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning.

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Nr 460. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtande nr 125, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående upprättande av en växtförädlingsanstalt i Norrland avslog kammaren utskottets hemställan samt biföll i stället ett under överläggningen framställt yrkande, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla, att Kungl. Maj:t måtte utreda på vad sätt behovet av en växtförädlingsanstalt i mellersta Norrland kunde tillgodoses samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill en sådan utredning kunde giva anledning.

Nr 461. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 126, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till utförande av hydrografisk-biologiska undersökningar i Atlantiska oceanen;

nr 127, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Jursla nr 1 i Östergötlands län jämte en i ämnet väckt motion; och

nr 128, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från Älvkarleby kungsgård i Uppsala län jämte en i ämnet väckt motion.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 462. S. D. Föredrogos särskilda utskottets nr 2 memorial:

nr 6, med anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande särskilda utskottets nr 2 utlåtande nr 1 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen, dels ock särskilda i ämnet väckta motioner;

nr 7, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande särskilda utskottets nr 2 utlåtande nr 2 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om tillsyn å fartyg, dels ock särskilda i ämnet väckta motioner; och

nr 9, angående avlöning åt dess tjänstemän och vaktbetjäning.

Vad utskottet i dessa memorial hemställt bifölls av kammaren.

Nr 463. S. D. Vid föredragning av andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, i anledning av väckt motion om

skrivelse till Kungl. Maj:t angående ett framträdande i den svenska utrikespolitiken för fredsfrågans lösning m. m. blev utskottets hemställan bifallen.

Nr 464. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 10, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående svenskt initiativ till förhandlingar för avslutande av skiljedomsfördrag med andra stater m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 465. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets memorial nr 23, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut vid behandling av första och andra punkterna av utskottets hemställan i dess utlåtande nr 20, angående Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse av §§ 3, 10, 57 och 58 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 och om ändrad lydelse av § 2 mom. 1, § 8 mom. 1 samt §§ 40 och 41 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 och till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 6, §§ 16 och 52 samt § 58 mom. 2 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 ävensom införande i § 2 i sistnämnda förordning av tillagda mom. 7, 8 och 9.

Kammaren biföll vad utskottet hemställt.

Nr 466. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 24, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 96—102 och 110 regeringsformen, § 42 mom. 2 och § 68 riksdagsordningen samt § 4 5:o tryckfrihetsförordningen, dels ock väckt motion angående sättet för utseende av justitieombudsmannen och militieombudsmannen m. m.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 467. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 25, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändrade bestämmelser rörande röstgrund å kyrkostämma vid val till folkskollärare med flere befattningar; och

nr 26, i anledning av väckt motion om ändring av § 56 regeringsformen.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 468. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 92, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av överskott i Djurgårdskassan till vissa byggnads- och reparationsarbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott; och

nr 93, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande av allmänna arbeten för minskande eller förekommande av genom nu inträdda utrikespolitiska förhållanden uppkommande arbetslöshet.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls av kammaren.

Nr 469. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial, nr 19, angående användande av riksbankens vinst för år 1913 biföll kammaren vad utskottet hemställt.

Nr 470. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 26, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om upphävande av befintliga familjefideikommissstiftelser m. m.; och

nr 27, i anledning av väckt motion med förslag till provisorisk lag om expropriation av jord för vissa sociala ändamål m. m.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 471. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående reglering i visst avseende av den ordinarie lärare vid universitetet och högskolor tillkommande rätt att mot betalning giva enskild undervisning; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 472. S. D. Vid föredragning av ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 358, innefattande delgivning av nämnda kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 8, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om viss ändring i förordningen angående befäl å svenska handelsfartyg m. m. den 29 mars 1912, beslöt andra kammaren hänvisa detta ärende till sitt tredje tillfälliga utskott.

Nr 473. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från särskilda utskottet nr 1:

nr 183, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglemente för arméns avlöning under krigstjänstgöringstid m. m.; samt

från statsutskottet:

nr 187, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående Södertälje samskolas ombildning till realskola för gossar; och

nr 188, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statens övertagande i vissa fall av ansvar för krigsrisk för fartyg och last.

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 16 saml.

36

Den 21 augusti.*Från första kammaren.*

Nr 370. S. D. Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 189, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, med förslag till lagar om ändrad lydelse av §§ 3, 10, 57 och 58 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 och om ändrad lydelse av § 2 mom. 1, § 8 mom. 1 samt §§ 40 och 41 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 och till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 6, §§ 16 och 52 samt § 58 mom. 2 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 ävensom införande i § 2 i sistnämnda förordning av tillagda mom. 7, 8 och 9.

Nr 371. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 181, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av löneförhöjning åt vissa befattningshavare hos generaltullstyrelsen; och

nr 182, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning av statsmedel för utbetalda skattefrälseräntor från hemmanen Västra Älvsala nr 1 och Västra Älvsala nr 2 i Värmdö socken.

Nr 372. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 192, i anledning av väckt motion om ändring i 15 kap. 22 och 24 §§ strafflagen; och

nr 193, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition i fråga om användande av andra än metriska mått vid virkeshandel och trävarurörelse.

Från andra kammaren.

Nr 474. S. D. Föredrogs ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 359, innefattande delgivning av nämnda kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, i anledning av andra kammarens beslut angående herr Palmstiernas motion, nr 69, om

skrivelse till Kungl. Maj:t angående semester åt arbetare och med dem likställda personer med stadigvarande sysselsättning vid statsförvaltningen.

Kammaren beslöt att, med frånträdande av sitt förut fattade beslut i ärendet, biträda första kammarens beslut.

Nr 475. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 181, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av löneförhöjning åt vissa befattningshavare hos generaltullstyrelsen; och

nr 182, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning av statsmedel för utbetalda skattefrälseräntor från hemmanen Västra Älvsala nr 1 och Västra Älvsala nr 2 i Värmdö socken;

från konstitutionsutskottet:

nr 189, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut vid behandling av första och andra punkterna av utskottets hemställan i dess utlåtande nr 20 angående Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse av §§ 3, 10, 57 och 58 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 och om ändrad lydelse av § 2 mom. 1, § 8 mom. 1 samt §§ 40 och 41 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 och till lag om ändrad lydelse av § 2 mom. 6, §§ 16 och 52 samt § 58 mom. 2 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 ävensom införande i § 2 i sistnämnda förordning av tillagda mom. 7, 8 och 9, samt

från lagutskottet:

nr 192, i anledning av väckt motion om ändring i 15 kap. 22 och 24 §§ strafflagen; och

nr 192, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition i fråga om användande av andra än metriska mått vid virkeshandel och trävarurörelse.

Den 22 augusti.*Från första kammaren.*

Nr 373. S. D. Föredrogs och hänvisades till första särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 272, angående reglemente för marinens avlöning under krigstjänstgöringstid.

Nr 374. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 27, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av §§ 9, 16 och 19 riksdagsordningen.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 28, i anledning av dels väckta motioner om politisk valrätt och valbarhet för kvinnor, dels ock väckt motion om ändrad lydelse av §§ 9, 16 och 19 riksdagsordningen.

Utskottets hemställan avslogs.

Nr 375. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtanden:

nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m. jämte i ämnet väckta motioner, och

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till nytt avlöningsreglemente för tjänstemän vid postsparbanken m. m. jämte en i ämnet väckt motion,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 376. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets memorial nr 27, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 24, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 3, 5, 6, 15 och 40 §§ i förordningen angående försäljning av brännvin den 9 juni 1905 dels ock i ämnet väckta motioner,

biföll kammaren vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 377. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial nr 20, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens tionde huvudtitel, godkändes de i detta memorial föreslagna voteringspropositionerna.

Nr 378. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 131, i anledning av väckt motion om utgivande av en förteckning över statslån och statsanslag för jordbrukets främjande m. m.,

nr 132, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om främjande av betesvallars anläggning och betesmarkers förbättring,

nr 133, i anledning av väckt motion om ändring i bestämmelserna angående villkoren för lån från norrländska nyodlingslånefonden m. m., samt

nr 134, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrade villkor för lån från odlingslånefonden,
biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 379. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 10, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i det uti gällande förordning angående eldfarliga oljor m. m. upptagna stadgande, om vilka oljor skola räknas till eldfarliga, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 380. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 194, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts under punkt 7 av sjätte huvudtiteln i statsverkspropositionen gjorda framställning om inrättande av ett farmaceutiskt laboratorium vid statsmedicinska anstalten.

Nr 381. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 16, angående lag om anstånd med betalning av gäld;

nr 17, angående val av deputerade att, jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen, med Konungen överlägga;

nr 18, angående vidtagande av åtgärder för avhjälpande av bristen på tidsenliga och fullständiga bestämmelser rörande förundersökning och häktning i brottmål;

nr 19, angående förslag till lag angående vissa åtgärder mot utbredning av lungsot; samt

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i förordningen angående utvidgad näringsfrihet.

Nr 382. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutsiktet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 273, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 5—7 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.

Från andra kammaren.

Nr 476. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bankoutsiktet i dess memorial nr 16 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den som i likhet med första kammaren vill bifalla vad bankoutsiktet i sitt utlåtande nr 11 under punkten F) hemställt och således besluta, att den nya avlöningsstaten för riksbanken skall tillämpas från och med månaden näst efter den, då riksdagen fattat beslut i ämnet, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, bifallit utskottets hemställan med den ändring, att i stället för orden »månaden näst efter den, då riksdagen fattat beslut i ämnet» införas orden »år 1915».

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns, att omröstningen utfallit med 24 Ja och 182 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 44 Ja och 96 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 24 Ja och 182 Nej,

sammanräkningen visade 68 Ja och 278 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 477. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 62 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

»Den som i likhet med första kammaren vill, att herrar Hellbergs samt Bossons och Bergs motioner icke må av riksdagen bifallas, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att på extra stat för år 1915 bevilja ett anslag av 2,000 kronor såsom bidrag till de med invigningen av fredsmonumentet på svensk-norska gränsen förbundna omkostnader samt medgiva Kungl. Maj:t rätt att av tillgängliga medel utanordna beloppet under innevarande år.»

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 78 Ja och 132 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 78 Ja och 62 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller..... 78 Ja och 132 Nej,

sammanräkningen visade..... 156 Ja och 194 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 478. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av jordbruksutskottet i dess memorial nr 115 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen skall bestämma räntan å erhållet lån från ifrågavarande fond till fyra procent, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, bestämt räntan till tre procent.

Sedan vöteringsseglarna blivt avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att vöteringsseglarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs seglarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 87 Ja och 123 Nej.

Den omröstning över ovanintagna vöteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivt av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 108 Ja och 31 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller	87 Ja och 123 Nej,
sammanräkningen visade	195 Ja och 154 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivt av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 479. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bevillningsutskottet i första punkten av dess memorial nr 25 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända vöteringsproposition:

Den som i likhet med första kammaren vill, att 32 § i förordningen om arvsskatt och skatt för gåva skall erhålla följande lydelse:

32 §.

Från skatt för gåva frikallas: landsting, hushållningssällskap, kommuner, kyrkor, akademier och vetenskapliga samfund, allmänna undervisningsverk, stipendiefonder, *pensionsanstalter*, sjuk- och fattigvårdsinrättningar jämte andra fromma stiftelser;

röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutit, att ifrågavarande paragraf skall erhålla följande lydelse:

32 §.

Från skatt för gåva frikallas: kyrkor och *religiösa samfund*, landsting, kommuner, hushållningssällskap, akademier, vetenskapliga sam-

fund, allmänna undervisningsverk, stipendiefonder, sjuk- och fattigvårdsinrättningar samt andra fromma stiftelser, registrerade sjukkassor, registrerade understödsföreningar samt föreningar och andra sammanslutningar, som, utan att hava till ändamål att genom ekonomisk verksamhet tillgodose medlemmarnas ekonomiska intressen, fullfölja övervägande religiösa, välgörande, politiska, sociala, vetenskapliga, konstnärliga eller eljest kulturella syften eller avse att främja handel, industri eller övriga näringar inom landet.

Frihet från skatt äger dock icke rum:

a) där gäva är gjord under villkor, att givaren skall under sin livstid eller under viss tid äga behålla egendomen i sin besittning eller uppbära avkastning därav;

b) om och i den mån avkastningen av den givna egendomen är för all framtid eller viss tid förbehållen vissa familjer eller bestämda personer.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 62 Ja och 146 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 87 Ja och 54 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 62 Ja och 146 Nej,

sammanräkningen visade 149 Ja och 200 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 480. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bevillningsutskottet i andra punkten av dess memorial nr 25 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den som i likhet med första kammaren vill, att 33 § i förevarande förordning skall erhålla följande lydelse:

33 §.

Skattskyldighet äger icke rum

a) för gäva av möbler, husgeråd och andra lösören, som äro avsedda för gävogtagarens eller hans familjs personliga bruk eller till

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 16 saml.

prydande av offentliga byggnader eller deras förseende med inredning, ävensom gåva, som avser prydande av allmän plats eller skänkes till offentligt museum, bibliotek eller annan därmed jämförlig samling;

b) för vad någon erhållit såsom bidrag till undervisning eller uppfostran, för periodiskt understöd eller eljest för gåva, som enligt gällande författningar angående skatt å inkomst skall inräknas i gåvotagarens beskattningsbara årsintäkter;

c) för annan gåva, vars värde icke överstiger tretusen kronor; dock att, där gåvotagaren av samma givare inom loppet av två år erhåller flera sådana gåvor, skattskyldighet inträder, så snart gåvornas sammanlagda värde överstiger tretusen kronor;

röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutit, att 33 § i förevarande förordning skall erhålla följande lydelse:

33 §.

Skattskyldighet äger icke rum

a) för gåva av möbler, husgeråd och *andra inre lösören*, som äro avsedda för gåvotagarens eller hans familjs personliga bruk eller till prydande av offentliga byggnader eller deras förseende med inredning, ävensom gåva, som avser prydande av allmän plats eller skänkes till offentligt museum, bibliotek eller annan därmed jämförlig samling;

b) för vad någon erhållit såsom bidrag till undervisning eller uppfostran, för periodiskt understöd eller eljest för gåva, som enligt gällande författningar angående skatt å inkomst skall inräknas i gåvotagarens beskattningsbara årsintäkter;

c) för annan gåva, vars värde icke överstiger tretusen kronor; dock att, där gåvotagaren av samma givare inom loppet av två år erhåller flera sådana gåvor, skattskyldighet inträder, så snart gåvornas sammanlagda värde överstiger tretusen kronor.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns, att omröstningen utfallit med 66 Ja och 144 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 88 Ja och 52 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 66 Ja och 144 Nej,
sammanräkningen visade 154 Ja och 196 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 481. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bevillningsutskottet i dess memorial nr 26 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den som i likhet med första kammaren vill, att anmärkningen under rubriken 161, sirap och melass, i gällande tulltaxa skall erhålla följande lydelse:

Anm. Sockerlösningar, sirap, sirapsblandningar och melass, vilka i torrsubstansen hålla mindre än 70 procent direkt polariserat socker, ej till honung hänförliga, icke färglösa, med en askhalt överstigande 1.3 procent av torrsubstansens vikt samt en halt av dextros + dextrin överstigande 15 procent av torrsubstansens vikt, tullbehandlas såsom stärkelse-sirap.

Till ledning vid tullbehandlingen skall avlämnas en av tillverkaren på tro och heder avgiven försäkran, att askhalten överstiger 1.3 procent av torrsubstansens vikt samt att den genom direkt polarisation bestämda sockerhalten i torrsubstansen understiger 70 procent ävensom att halten av dextros + dextrin i torrsubstansen ej överstiger 15 procent. Företes ej dylik försäkran, drabbe kostnaden för behövlig undersökning importören.
röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, beslutit, att anmärkningen under ifrågavarande rubrik i tulltaxan skall erhålla följande lydelse:

Anm. Sockerlösningar, sirap, sirapsblandningar och melass, vilka i torrsubstansen hålla mindre än 70 procent direkt polariserat socker, ej

till honung hänförliga, icke färglösa, med en askhalt överstigande 1.3 procent av torrsubstansens vikt samt en halt av dextros + dextrin överstigande 20 procent av torrsubstansens vikt, tullbehandlas såsom stärkelse-sirap.

Till ledning vid tullbehandlingen skall avlämnas en av tillverkaren på tro och heder avgiven försäkran, att askhalten överstiger 1.3 procent av torrsubstansens vikt samt att den genom direkt polarisation bestämda sockerhalten i torrsubstansen understiger 70 procent ävensom att halten av dextros + dextrin i torrsubstansen ej överstiger 20 procent. Företes ej dylik försäkran, drabbe kostnaden för behöfelig undersökning importören.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns, att omröstningen utfallit med 106 Ja och 103 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 88 Ja och 49 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 106 Ja och 103 Nej,

sammanräkningen visade 194 Ja och 152 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 482. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial, nr 20, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens tionde huvudtitel.

De i detta memorial föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 483. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 27, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av §§ 9, 16 och 19 riksdagsordningen.

Den i ämnet väckta motionen.

Avslogs.

Det av herrar Edén, Kjellén, Stadener m. fl. i deras reservation framställda förslaget.

Bifölls.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens ovanberörda beslut.

Nr 484. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 28, i anledning av dels väckta motioner om politisk valrätt och valbarhet för kvinnor dels ock väckt motion om ändrad lydelse av §§ 9, 16 och 19 riksdagsordningen.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 485. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 486. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till nytt avlöningsreglemente för tjänstemän vid postsparbanken m. m. jämte en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 487. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 273, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 5—7 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.

Nr 488. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial, nr 27, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande nr 24, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 3, 5, 6, 15 och 40 §§ i förordningen angående försäljning av brännvin den 9 juni 1905 dels ock i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 489. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 131, i anledning av väckt motion om utgivande av en förteckning över statslån och statsanslag för jordbrukets främjande m. m.;

nr 132, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om främjande av betesvallars anläggning och betesmarkers förbättring;

nr 133, i anledning av väckt motion om ändring i bestämmelserna angående villkoren för lån från norrländska nyodlingslånefonden m. m.; och

nr 134, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrade villkor för lån från odlingslånefonden.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 490. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse till Konungen, nr 194, i anledning av Kungl. Maj:ts under punkt 7 av sjätte huvudtiteln i statsverkspropositionen gjorda framställning om inrättande av ett farmaceutiskt laboratorium vid statsmedicinska anstalten.

Nr 491. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till följande paragrafer i riksdagsbeslutet, nämligen:

nr 16, angående lag om anstånd med betalning av gäld;

nr 17, angående val av deputerade att, jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen, med Konungen överlägga;

nr 18, angående vidtagande av åtgärder för avhjälpande av brister på tidsenliga och fullständiga bestämmelser rörande förundersökning och häktning i brottmål;

nr 19, angående förslag till lag angående vissa åtgärder mot utbredning av lungsot; och

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i förordningen angående utvidgad näringsfrihet.

Den 24 augusti.

Från andra kammaren.

Nr 492. S. D. Hänvisades till särskilda utskottet nr 1 Kungl. Maj:ts proposition, nr 272, angående reglemente för marinens avlöning under krigstjänstgöringstid.

Nr 493. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Rune* avgiven motion, nr 271, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående villkoren för statens övertagande i vissa fall av krigsrisk för fartyg och last.

Den 26 augusti.

Från första kammaren.

Nr 383. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 276, angående lån till statens livsmedelskommissions förfogande.

Nr 384. S. D. Föredrogs och hänvisades till första särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 275, med förslag till ändrad lydelse av 9 och 24 §§ i det av Kungl. Maj:t för riksdagen framlagda förslaget till förordning om värnskatt.

Nr 385. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 29, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 20 regeringsformen, dels ock väckt motion om ändring i nämnda lagrum.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 386. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtande, nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1915, biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 387. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtanden:

nr 21, med förslag till ändringar i bankoreglementet.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 5—7 §§ i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.

Det av utskottet förordade lagförslaget.

6 §.

Godkändes med den ändring, att andra stycket avfattades sålunda:

Om sådant med hänsyn till krig, krigsfara eller svår penningkris prövas oundgängligen nödigt, må Konungen och riksdagen samfält eller, om riksdagen ej är samlad, Konungen på framställning av fullmäktige i riksbanken och efter samråd jämväl med fullmäktige i riksgäldskontoret medgiva (o. s. v. lika med förslaget).

Övriga delar av lagförslaget.

Godkändes.

Utskottets i utlåtandet gjorda hemställan.

Förklarades besvarad genom kammarens föregående beslut.

Nr 388. S. D. Vid föredragning av sammansatta stats- och lagutskottets (nr 1) utlåtanden:

nr 1, i anledning av ej mindre Kungl. Maj:ts proposition med förslag dels till lag om ändrad lydelse av 6, 7, 9, 14, 15, 23, 26, 31 och 37 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, dels ock till lag om tillägg till 37 § i samma lag, än även väckta motioner angående vissa ändringar i samma lag,

nr 2, i anledning av dels Kungl. Maj:ts under punkt 19 av sjätte huvudtiteln i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till pensionsförsäkringens genomförande ävensom väckt motion om anslag, utöver vad Kungl. Maj:t begärt, till bestridande av på staten belöpande kostnad för nämnda ändamål, dels ock Kungl. Maj:ts proposition angående förvaltningen av den i 11 § av lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring omförmälda fond samt angående disponerande av anslag för vidtagande av åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet, samt

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående befogenhet för pensionsstyrelsen att provisoriskt bevilja sådant understöd, som omförmäles i 33 § i lagen om allmän pensionsförsäkring den 30 juni 1913,

biföll kammaren vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 389. S. D. Vid föredragning av sammansatta lag- och jordbruksutskottets memorial:

nr 4, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 1 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förekommande och släckning av skogseld, och

nr 5, angående ersättning åt utskottets tjänstemän och vaktbetjäning, biföll kammaren vad utskottet i dessa memorial hemställt.

Nr 390. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 7, angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet;

nr 8, angående regleringen av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet;

nr 195, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av överskott i Djurgårdskassan till vissa byggnads- och reparationsarbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott;

nr 196, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse å statens järnvägar av viss del av det för fjärde arméfördelningen avsedda övningsfältet vid Järva m. m.;

nr 197, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ökning av fonden för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom vissa delar av riket;

nr 198, i anledning av väckta motioner om ökning av allmänna järnvägsfonden;

nr 199, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m.;

nr 200, i anledning av väckta motioner om dyrtidstillägg och tillfälligt lönetillägg åt viss personal av lägre grad vid statens järnvägar;

nr 201, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående arvodesförhöjning för stationsskrivaren vid statens järnvägar Hjalmar Samuel Holm; samt

nr 202, i anledning av väckt motion om utredning angående avlöningsförhållandena i vissa fall vid extra befattningshavares vid telegrafverket befordran till ordinarie tjänst vid verket.

Nr 391. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 211, i anledning av väckt motion om ändring i 12 § 1 mom. tredje stycket i gällande bevillningsförordning;

nr 212, i anledning av väckt motion om ändring av rubriken nr 555 i tulltaxan;

nr 213, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående en deklaration med Frankrike rörande upphävandet av den svenska konsularjurisdiktionen i franska intresseområdet av Marocko;

nr 214, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av mom. 1, 3 och 4 i § 13 av gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor;

nr 215, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fogande av ett nytt moment till § 13 i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor;

nr 216, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i gällande tulltaxa;

nr 217, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 4 i förordningen om provianteringsfrilager den 15 november 1912;

nr 218, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 angående beviljning av fast egendom samt av inkomst och till förordning om ändrad lydelse av 50 § i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering; samt

nr 219, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 4 u) i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor.

Nr 392. S. D. Anmäldes och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 207, angående åtgärder för beredande av bättre vård i vissa fall åt barnsängskvinnor jämte nyfödda barn;

nr 208, rörande utredning angående förvärvande för statens räkning av ön »Jungfrun» i Kalmarsund såsom fridlyst nationalpark; samt

nr 209, angående anordnande av arbete i det fria för tvångsarbetsfångar och straffångar.

Nr 393. S. D. Anmäldes och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 210, till Konungen, angående semester åt arbetare och med dem likställda personer med stadigvarande sysselsättning vid statsförvaltningen.

Nr 394. S. D. Föredrogs beviljningsutskottets betänkande nr 28, angående brännvins- samt vin- och ölhandelns ordnande ävensom i samband därmed stående frågor.

Kammaren beslöt till en början,

att för den händelse utskottets förslag komme att i vissa delar återremitteras, utskottet lämnades öppen rätt att, vid ärendets förnyade behandling, i avseende å de delar, vilka blivit med eller utan ändring

godkända, föreslå sådana jämkningar, som av ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas; samt

att i avseende å nummerbeteckningen av paragrafer och moment utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnas beslut.

Punkten 1.

a) *Utskottets förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker. IV kapitlet.*

Avslogs.

Återstoden.

Motsvarande delar av Kungl. Maj:ts förslag i ämnet godkändes, dock vad detta förslags 20, 32 och 38 §§ beträffade med följande ändringar:

20 § 8 mom. första stycket samt 32 § 1 mom. tredje stycket affattades så, som påyrkats i den av herr Nilsson i Bonarp m. fl. vid betänkandet avgivna reservation;

i 20 § inrycktes ett moment 10 av den lydelse, som angivits i nämnda reservation;

i 38 § 1 mom. utbyttes ordet »försäljningsställe» mot »detaljhandelsställe».

b) *Utskottets förslag till förordning om ändrad lydelse av 1—3, 6, 10, 11, 13 och 14 §§ i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av tillagade alkoholfria drycker samt svagdricka.*

I stället antogs Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående försäljning av svagt alkoholfria samt tillagade, alkoholfria drycker.

c) *Utskottets förslag till förordning om ändrad lydelse av 7 § i förordningen den 18 juni 1864 angående utvidgad näringsfrihet.*

I stället antogs Kungl. Maj:ts motsvarande förslag med den ändring, att i 7 § mom. 2 näst efter ordet »nedlagts» tillades »av annan anledning än reparation».

d) *Utskottets förslag till förordning om ändrad lydelse av 13 § i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.*

I stället antogs Kungl. Maj:ts motsvarande förslag med enahanda tillägg näst efter ordet »nedlagts» i 13 § 1 mom.